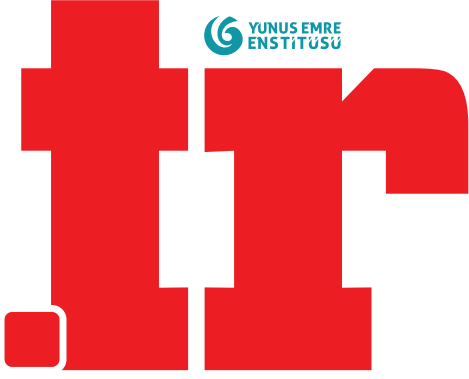

YUNUS EMRE
ENSTİTÜSÜ

□ MEDENİYETLERİN
BULUŞMA NOKTASI: AYASOFYA

*Hagia Sophia: The Meeting
Point of Civilizations*

□ BARIŞIN YÜRÜYÜŞÜ:
MARŞ MİRA

*Marş Mira:
The March of Peace*

TÜRKİYE'NİN KÜLTÜR DERGİSİ Culture Magazine of Turkey Sayı Issue: 16 | Eylül-Ekim | September-October 2017 | www.yee.org.tr

Türkey

Cumhurbaşkanlığı Himayelerinde

YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ TÜRKÇE YAZ OKULU KAPANIŞ PROGRAMI

*Yunus Emre Enstitüsü Turkish Summer School Closing Ceremony
Under the Auspices of Turkish Presidency*

Avrupa'nın
En İyi Havayolu

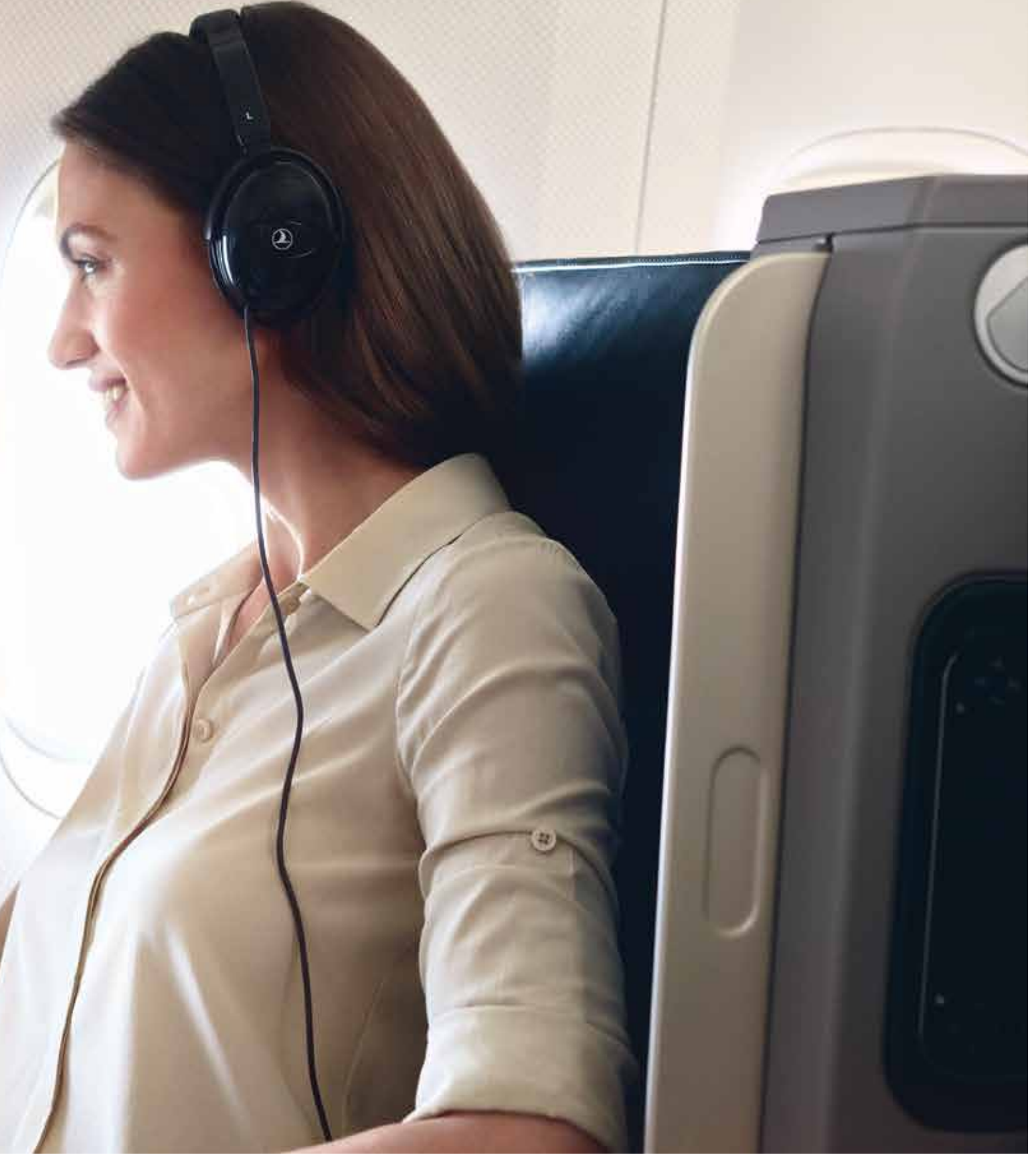
SKYTRAX TARAFINDAN **5 YIL** ÜST ÜSTE
AVRUPA'NIN EN İYİ HAVAYOLU SEÇİLDİK.

TURKISHAIRLINES.COM

Skytrax Passenger Choice ödülleriinde Avrupa'da 2015 yılının en iyi havayolu seçildi.

A STAR ALLIANCE MEMBER

DÜNYA DAHA BÜYÜK.
K E Ş F E T.

TURKISH
AIRLINES

İÇİNDEKİLER

YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ

10

CUMHURBAŞKANLIĞI HİMA YELERİNDE YEE TÜRKÇE YAZ OKULU KAPANIŞ PROGRAMI

YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ
TURKISH SUMMER SCHOOL
CLOSING CEREMONY
UNDER THE AUSPICES OF
TURKISH PRESIDENCY

22

BATI MEDYASINDA 15 TEMMUZ

Türkiye'de Bir Darbe Teşebbüsü ve Batı Medyasının Demokrasiyle İmtihanı Batı Medyasında 15 Temmuz kitabı yayımlandı. MÜSİAD ABD Başkanı Mustafa Tuncer'in yayın yönetmenliğini yaptığı kitabın editörlüğünü ise Mehmet Yalçın Yılmaz ve Gökhan Gökçe üstlendi.

JULY 15TH IN THE WESTERN PRESS

A military coup attempt in Turkey and Western press' democracy test, was discussed in the released book titled July 15th in the Western Press. Mehmet Yalçın Yılmaz and Gökhan Gökçe are the editors of the book and MUSIAD US President Mustafa Tuncer is the editorial director.

28

AVRUPA OSMANLI'DAN NELER ÖĞRENDİ?

Osmanlı, 16. yüzyılda Avrupa için büyük bir tehdit anlamına geliyordu. Avrupalılar, bu tehlikeyi yaratan insanları tanımak, kim olduklarını öğrenmek istiyorlardı. En çok ilgilerini çeken şeylerden biri ise Osmanlıların kullandığı silahlardı.

WHAT DID EUROPE LEARN FROM THE OTTOMAN?

The Ottomans were a great threat to Europe in the 16th century. The Europeans wanted to know the people who posed a threat, and who they were. One of the things that attracted their attention was the weapons used by the Ottomans.

RÖPORTAJ / Interview

36

MEDENİYETLERİN BULUŞMA NOKTASI: AYASOFYA

1500 yıllık geçmişinde uygarlıkları buluşturan Ayasofya, bu kez kapılarını .tr okuyucuları için araladı. Bu muhteşem mabedin gizemlerini Ayasofya Müzesi Müdürü Hayrullah Cengizle sorduk.

HAGIA SOPHIA: THE MEETING POINT OF CIVILIZATIONS

Hagia Sophia that brings together civilizations in its 1500 years of history, this time opens its doors for .tr readers. We held an interview with the Director of Hagia Sophia Hayrullah Cengiz about the mysteries of this magnificent temple.

TÜRKİYE'NİN KÜLTÜR DERGİSİ
MAGAZINE of Culture of Turkey

Yunus Emre Vakfı Adına Sahibi

Publisher on Behalf of the YEE
Yunus Emre Enstitüsü Başkanı
President of Yunus Emre Institute
Prof. Dr. Şeref Ateş

Genel Yayın Yönetmeni

Executive Editor
Şenol Selçuk Turan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Editor in Chief
Dr. Mehmet Yalçın Yılmaz

Editörler

Editors
Ezgi Akseki İlkı
Mevlüt Peker

Yayın Danışmanları

Editorial Consultant
Dr. Melike Günyüz

Yönetim Yeri

Management Location
Anafartalar Mah. Atatürk Bulvarı No: 11 Ulus, Ankara

İletişim

Contact
E-mail: iletisim@yee.org.tr
Faks/Fax: +90 312 309 16 15

f /yeeorgtr

t /yeeorgtr

u /user/yeeorgtr

+/yeeorgtr/videos

/yeeorgtr

Yapım

Production

Cube Medya Yayıncılık Tanıtım
Organizasyon Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.

Genel Koordinatör

Coordinator
Ömer Arıcı

İngilizce

English
Cansu Özdeş

Grup Direktörü

Manager
Mustafa Özkan

Yönetim Yeri

Management Office
Koşuyolu Mah, Kâtip Salih Sok,
No: 48/1 Kadıköy/İstanbul
info@cubemedia.com
Tel - Phone: +90 216 325 25 52

Yayınlar Koordinatörü

Editorial Coordinator
Melih Uslu

Sanat Yönetmeni

Art Director
Cüneyt Mert

Baskı, Cilt
Printing and Binding

Editör

Editor
Ayşe Nur Azca

İMAK OFSET

Merkez Mah, Atatürk Cad,
Göl Sok, No: 1
Yenibosna 34192 Bahçelievler /
İstanbul Tel: +90 212 656 49 97

İllüstratör

Illustrator
Merve Aktaş

Yayın Türü

Type of Publication
Global, Süreli (İki Aylık) /
Periodical (Bi-monthly)

.tr dergisinde yayımlanan yazı, fotoğraf ve çizimlerden yayıncının izni alınmadan ve kaynak belirtilmeden tam ya da parça alıntı yapılamaz.

No text, photographs or illustrations from '.tr' magazine may be reproduced either in full or summary without acknowledging the source and without prior permission from the publisher.

ISSN 2149-3170

Değerli .tr Okuyucuları

Valued .tr magazine readers,

Türkiye'nin uluslararası alanda bilinirliğini, güvenilirliğini ve itibarını artırmak gibi büyük bir sorumluluğu üstlenen Yunus Emre Enstitüsü, dünyanın her yerinde Türkiye ile bağ kuran ve Türkiye'ye dost olan insan sayısını artırmak için çalışmalarına devam ediyor. Kültürel ve bilimsel diplomasi faaliyetlerine ağırlık vererek ülkemize uzak coğrafyalardan kültür ve bilim diplomatları kazandırmaya çalışan Enstitümüz, en büyük organizasyonlarından biri olan Türkçe Yaz Okulu'nu 24 Temmuz-20 Ağustos 2017 tarihleri arasında gerçekleştirdi.

"Türkçenin İzinde Rotamız Türkiye" motto-suyla yola çıkan Türkçe Yaz Okulu'na 57 ülkeden 700 yabancı öğrencimiz katılarak ülkemizi, insanımızı, değerlerimizi tanıma imkânı buldular. Aslına bakılırsa, kültürümüzün bütün renklerini kuşatan bu faaliyetler sayesinde yüz binlerce insanla yüz yüze temas kurma ve kendimizi anlatma imkânı buluyoruz. Öğrencilerimiz, kurslarda öğrendikleri Türkçeyi, Anadolu'nun kültürü ile harmanlayarak ülkeler arasında gönül köprülerini Türkçe ile sağlamlaştırıyor.

Bu programa katılmak için Türkiye'ye gelen yüzlerce genci bizlerle buluşturan ortak noktamız, Türkçemizdir. Biz dilimiz Türkçeyi kökleri derinlerde sabit, dalları ise göklere uzanan bir ağaç gibi görüyoruz. Bu ağacın gölgesinde her millet için yer var. Bizler dünya üzerindeki farklılıkları zenginlik olarak gören bir medeniyetin varisleriyiz. Farklı kültürler,

Yunus Emre Enstitüsü that has undertaken a major responsibility to improve Turkey's recognition, credibility and reputation in the international arena, continues its operations to increase the number of people who connect with and are friendly towards Turkey all over the world.

Having focused on cultural and scientific diplomacy activities, our Enstitü works towards introducing diplomats of culture and science to Turkey from distant regions, and held one of its largest organizations, the Turkish Language Summer School between July 24 and August 20, 2017.

700 foreign students from 57 countries participated in Turkish Summer School that set off with the motto "On the Trail of Turkish, Our Route Turkey" and got the opportunity to learn about our country, our people and our values. In fact, these activities that embrace all colours of Turkish culture, enable us to establish direct contact with hundreds of thousands of people and to explain ourselves. Our students blend Turkish language they learn in courses with Anatolian culture, consolidating the bridges of love between countries.

The common point which brings us together with hundreds of young people who came to Turkey to participate in this program, is our language, Turkish. We regard Turkish as a tree with deep, fixed roots with branches reaching to the sky. There is room for every nation in the shade of this tree. We are the heirs of a civilization that

Prof. Dr. Şeref Ateş

Başkan / President

farklı medeniyetler bize göre bir araya gelmenin, tanışmanın, kaynaşmanın vesilesidir. Erzurum, Rize, Balıkesir, Çanakkale, Sivas, İstanbul, Afyon, Isparta, Sakarya, Karabük, Eskişehir, Kütahya, Bursa, Bolu, Ankara, Giresun, Samsun, Karaman, Konya, Aydın, İzmir ve Nevşehir'i gezerek Türkçe öğrenen, Türkçe konuşan 700 öğrencimiz hiç kuşkusuz ülkemizin kültür elçileri olmuşlardır. Kültür elçilerimizin etkin kültürel diplomatlar olarak Türkiye ile bağlarını güçlendireceklerine inanıyorum.

Türkçe Yaz Okulu programının kapanışını ise 15 Ağustos 2017'de Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde gerçekleştirdik. Programa, Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım, Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Prof. Dr. Numan Kurtulmuş teşrif ettiler. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan mesajında, "yaklaşık bir aydır Türkiye'de bulunan öğrencilerimizin memleketimizden çok güzel anılarla ayrılacağını umduğunu" belirttiler. Sayın Cumhurbaşkanımız sözlerine şöyle devam etti:

"Programa katılan herkesi ülkemizin ve milletimizin gönül elçisi olarak kabul ediyorum. Dil özellikle de yabancı dil itina ister, emek ister. Dil öğrenmek ne kadar zor ise muhafaza etmek de zordur. Öğrencilerimizin burada öğrendiklerini kullanmalarını ve Türkçelerini geliştirmeleri gerekiyor. Sayın başkan ve Enstitü çalışanlarını böylesi bir katkı yaptıkları için tebrik ediyor, görev alan herkese şükranlarımı sunuyorum".

Başkanımız Sayın Binali Yıldırım, "günümüzde diplomasinin sadece ülkeler arasındaki resmî temaslarla yapılan bir iş olmadığını" belirterek, "artık diplomaside gençlerin de büyük bir payının olduğunu" ifade etti. Kültür ve Turizm Bakanımız Prof. Dr. Numan Kurtulmuş ise Yunus Emre Enstitüsü'nün kurulduğu günden itibaren Türkçenin yaygınlaşması için çok önemli çalışmalara imza attığını ifade ederek programa katılan gençlere teşekkür etti.

Hiç kuşkusuz Türkçe Yaz Okulu'nun başarılı geçmesinde önemli katkı ve destekleri olan Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a, Başkanımız Sayın Binali Yıldırım'a, Kültür ve Turizm Bakanımız Prof. Dr. Numan Kurtulmuş'a, Türk Hava Yolları Genel Müdürü Sayın Bilal Ekşi'ye, Türkiye Cumhuriyet Merkez Başkanı Sayın Murat Çetinkaya'ya, Ziraat Bankası Genel Müdürü Sayın Hüseyin Aydın'a, Halkbank Genel Müdürü Sayın Ali Fuat Taşkesenlioğlu'na, TURKCELL Genel Müdürü Sayın Kaan Terzioğlu'na ve devletimizin bütün kurum yöneticilerine teşekkür ederim.

Gelecek sayıda görüşmek üzere, muhabbetle...

views the differences on the world as wealth. In our opinion, different cultures, different civilizations are the means of getting together, getting familiar and merging.

These 700 students who visited Erzurum, Rize, Balıkesir, Çanakkale, Sivas, Istanbul, Afyon, Isparta, Sakarya, Karabük, Eskişehir, Kütahya, Bursa, Bolu, Ankara, Giresun, Samsun, Karaman, Konya, Aydın, İzmir and Nevşehir and have learned Turkish, have undoubtedly become the cultural envoys of our country. I believe that our cultural envoys will strengthen their ties with Turkey as active cultural diplomats.

The closing ceremony of Turkish Summer School program was held on August 15th, 2017 in the Presidential Complex. The event was honoured by Turkish Prime Minister Mr. Binali Yıldırım and Minister of Culture and Tourism Mr. Prof. Dr. Numan Kurtulmuş. Turkish President Mr. Recep Tayyip Erdoğan stated the following in his message: "We hope that the students who have been in Turkey for nearly a month, will leave our country with great memories". President continued as follows:

"I regard each student who participated in the program as a voluntary ambassador of Turkish country and nation. Language, especially foreign language, requires care and labour. Preserving the language is as difficult as learning a language. The students need to use what they have learned here and improve their Turkish language skills. I congratulate Enstitü president and staff for making such a contribution, and I would like to express my gratitude to all who made efforts."

Prime Minister Mr. Binali Yıldırım stressed that "today diplomacy is not carried out exclusively through official contacts between countries" and expressed that "young people have a big share in diplomacy".

Turkish Minister of Culture and Tourism Prof. Dr. Numan Kurtulmuş thanked the young people who participated in the program, stating that Yunus Emre Enstitüsü carried out significant operations to make Turkish widespread since its establishment.

I would like to thank President Mr. Recep Tayyip Erdoğan, who has supported and made significant contributions for the success of Turkish Summer School, Prime Minister Binali Yıldırım, Minister of Culture and Tourism Prof. Dr. Numan Kurtulmuş, Turkish Airlines General Manager Mr. Bilal Ekşi, Head of the Turkish Central Bank Mr. Murat Çetinkaya, Ziraat Bank General Director Mr. Hüseyin Aydın, Halkbank General Manager Mr. Ali Fuat Taşkesenlioğlu, TURKCELL General Manager Kaan Terzioğlu and all administrators of government agencies.

See you in the next issue, sincerely...

■ BİR KAZI HİKÂYESİ

Koç Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi Çatalhöyük Araştırma Projesi'nin 25. yılını bir sergiyle kutluyor. 21 Haziran'da açılan *Bir Kazı Hikâyesi: Çatalhöyük* sergisi, arkeoloji meraklılarını tarihte 9 bin yıllık yolculuğa çıkarıyor. UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ndeki Çatalhöyük'te yürütülen bilimsel çalışmaları üç boyutlu modellemeyle yeniden canlandırma, kazı alanlarının lazer taraması ve VR teknolojisiyle ören yerindeki binaların deneyimlenmesi gibi interaktif olanaklar sağlayan sergi, bölgedeki tarih öncesi yaşamı anlamak için çağdaş perspektifler sunuyor.

25 EKİM'E KADAR
ANAMED, İSTANBUL

■ AN EXCAVATION STORY

Koç University Anatolian Civilizations Research Centre (ANAMED) celebrates the 25th year of Çatalhöyük Research Project with an exhibition. An Excavation Story: Çatalhöyük exhibition opened on June 21st, takes archaeology enthusiasts on a journey of nine thousand years of history. The exhibition offers interactivity through reconstruction of scientific studies carried out in Çatalhöyük on the UNESCO World Heritage List using three-dimensional modelling, laser scans of excavation sites and VR (virtual reality) technology, and enables guests to experience the ruins of the buildings, as well as offering modern perspectives to understand prehistoric life in the region.

UNTIL OCTOBER 25th
ANAMED, ISTANBUL

EXHIBITION

SERGI

■ RENK ANLATICISI

Künstlerhaus Bethanien'in direktörü Christoph Tannert'in küratörlüğünü üstlendiği sergide, Ahmet Güneştekin'in geçmişteki eserleri üzerindeki müdahalelerden, metal ve aynaların duvar rölyeflerinde ve boyutlu tablolarda melez kullanımına kadar, mitolojik hikâye ve dinlere ait öğeleri son derece girift bir bağlamda yeniden yorumladığı işleri yer alıyor. Güneştekin'in, motifleri çok gerçekçi olmayan fakat sembolizmle dolu eserleri, pratik ve estetik öğelerle yeni bir bağlam kazanıyor.

1 EKİM'E KADAR
KUNSTHALLE DRESDEN, ALMANYA

■ RACONTEUR OF COLOURS

Curated by Künstlerhaus Bethanien's director Christoph Tannert, the exhibition features works by Ahmet Güneştekin in which he reinterpreted mythological stories and religious components in an elaborate context, from interventions made to previous works to hybrid use of metal and mirrors in wall reliefs and dimensional paintings. Although Güneştekin's works do not feature highly realistic motifs, they are ripe with symbolism gaining a brand new context with practical and aesthetic elements.

UNTIL OCTOBER 1st
KUNSTHALLE DRESDEN, GERMANY

EXHIBITION

FESTIVAL

■ BACH'TAN ABDULLAH İBRAHİM'E

Türkiye'nin en uzun soluklu festivallerinden Akbank Caz Festivali, bu yıl 27. yaşını kutluyor. Bugüne kadar milyonlarca takipçisi ile giderek yükselen bir grafiğe sahip olan organizasyon, izleyicilerine Bach'tan Türk caz çeşitlemelerine, Afrika müziğinden tango ve flamenkoya uzanan bir müzik deneyim yaşatacak. Festivalde Abdullah İbrahim, Hugh Masekela, Bonobo, Wolfgang Muthspiel Trio, Henri Texier, Ala, Red Baraat, Emir Ersoy ve Türkü Turan gibi isimler yer alıyor. akbanksanat.com

3-19 KASIM / ÇEŞİTLİ MEKÂNLAR

■ FROM BACH TO ABDULLAH İBRAHİM

One of the longest-winded festivals of Turkey, Akbank Jazz Festival celebrates its 27th year this year. The organization with an ever-increasing graphic to-date with millions of followers, will present the audience with a musical experience spanning from Bach to Turkish jazz variations, from African music to tango and flamenco. Abdullah İbrahim, Hugh Masekela, Bonobo, Wolfgang Muthspiel Trio, Henri Texier, Ala, Red Baraat, Emir Ersoy and Türkü Turan are some of the names to perform in the festival.

NOVEMBER 3-19 / VARIOUS VENUES

FESTIVAL

KİTAP

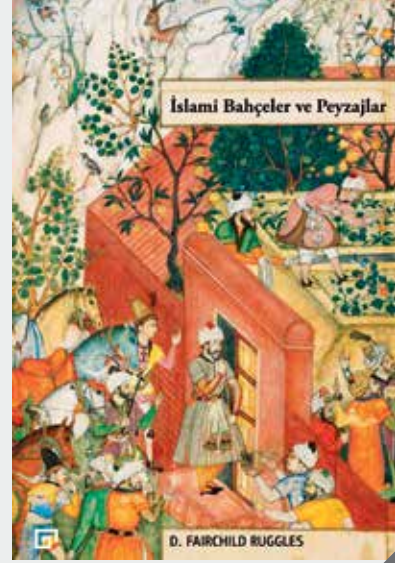
İSLAMİ BAHÇELER VE PEYZAJLAR

Koç Üniversitesi Yayınları (KÜY), sanat tarihi kategorisinde *İslami Bahçeler ve Peyzajlar* adlı bir kitap yayımladı. ABD'nin Illinois Eyaleti'ndeki Urbana-Champaign Üniversitesinde peyzaj tarihi profesörü D. Fairchild Ruggles tarafından kaleme alınan kitap, konu hakkındaki hacimli literatürün yanı sıra şiirlerden, seyahatnamelerden, tarım kılavuzlarından ve minyatürlerdeki bahçe tasvirlerinden de faydalıyor. Eser, Endülü's'ten Delhi'ye, Kahirre'den İstanbul'a kadar İslam coğrafyasının dört bir tarafından örneklerle çeşitleniyor.

DAİMİ
KİTABEVLERİ

ISLAMIC GARDENS AND LANDSCAPES

Koç University Publications (KUY) published the book titled *Islamic Gardens and Landscapes* in the category of Art History. In the book written by Professor of History of Landscaping at the University of Illinois Urbana-Champaign D. Fairchild Ruggles, the writer makes use of poetry, travel journals, agricultural guides and garden illustrations in miniatures in addition to extensive literature on the subject. The book's content is diversified with tens of examples from all around Islam geography from Andalusia to Delhi, from Cairo to Istanbul.

PERMANENT
AT THE BOOKSTORES

BOOK

SEMINER

İMPARATORLUĞU KARŞILAŞTIRMAK

1999'dan bu yana Çanakkale'nin Ayvacık ilçesine bağlı Adatepe Köyü'nde bilgi ve kültür atölyelerine devam eden Taş Mektep, sonbahar aylarını seminer ve tarih gezileriyle karşılıyor. *İmparatorluğu Karşılaştırmak: Küresel Tarih İçinde Osmanlı'dan Türkiye'ye* başlıklı seminer, Murat Dağlı tarafından gerçekleştirilecek. Detaylı bilgi ve katılım koşulları için tasmektep.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

14-17 EYLÜL

TAŞ MEKTEP, KÜÇÜKKUYU, ÇANAKKALE

A COMPARISON OF THE EMPIRE

Taş Mektep that continues to organize training and culture workshops in Adatepe village in Çanakkale's Ayvacık district since 1999, welcomes autumn months with seminars and historical excursions. The seminar titled *A Comparison of the Empire: From Ottoman to Turkey within Global History*, will be given by Murat Dağlı. For detailed information and conditions of participation, please visit tasmektep.com

SEPTEMBER 14-17

TAŞ MEKTEP, KÜÇÜKKUYU, ÇANAKKALE

SEMINAR

MÜZE

SATRAŇ MÜZESİ

Birbirinden renkli ve özgün programlarla dikkat çeken Gökyay Vakfı SatraŇ Müzesi, yıl boyunca çeşitli konserlere, seminerlere, eğitimlere, dinleti ve sohbetlere ev sahipliği yapıyor. Eski bir Ankara evinde hizmet veren müzede, 1008 metrekairelik alan içerisinde 109 ülkeden 617 satraŇ takımı dört ana tema üzerinde sergileniyor. Zengin koleksiyonu ile Guinness Rekorlar Kitabı'na giren müze, pazartesi hariç her gün ziyarete açık.

DAİMİ ZİYARET
ALTINDAĞ, ANKARA

CHESS MUSEUM

The Gökyay Foundation Chess Museum, attracting attention with its colourful and original events, hosts various concerts, seminars, trainings, performances and bull sessions throughout the year. In the museum located in an old Ankara house, 617 chess sets in four main themes from 109 countries are exhibited on an area of 1008 square-meters. The museum that entered the Guinness Book of Records with its rich collection, is open for visit everyday except Mondays.

PERMANENT VISIT / ALTINDAĞ, ANKARA

MUSEUM

Cumhurbaşkanlığı Himayelerinde YEE Türkçe Yaz Okulu Kapanış Programı

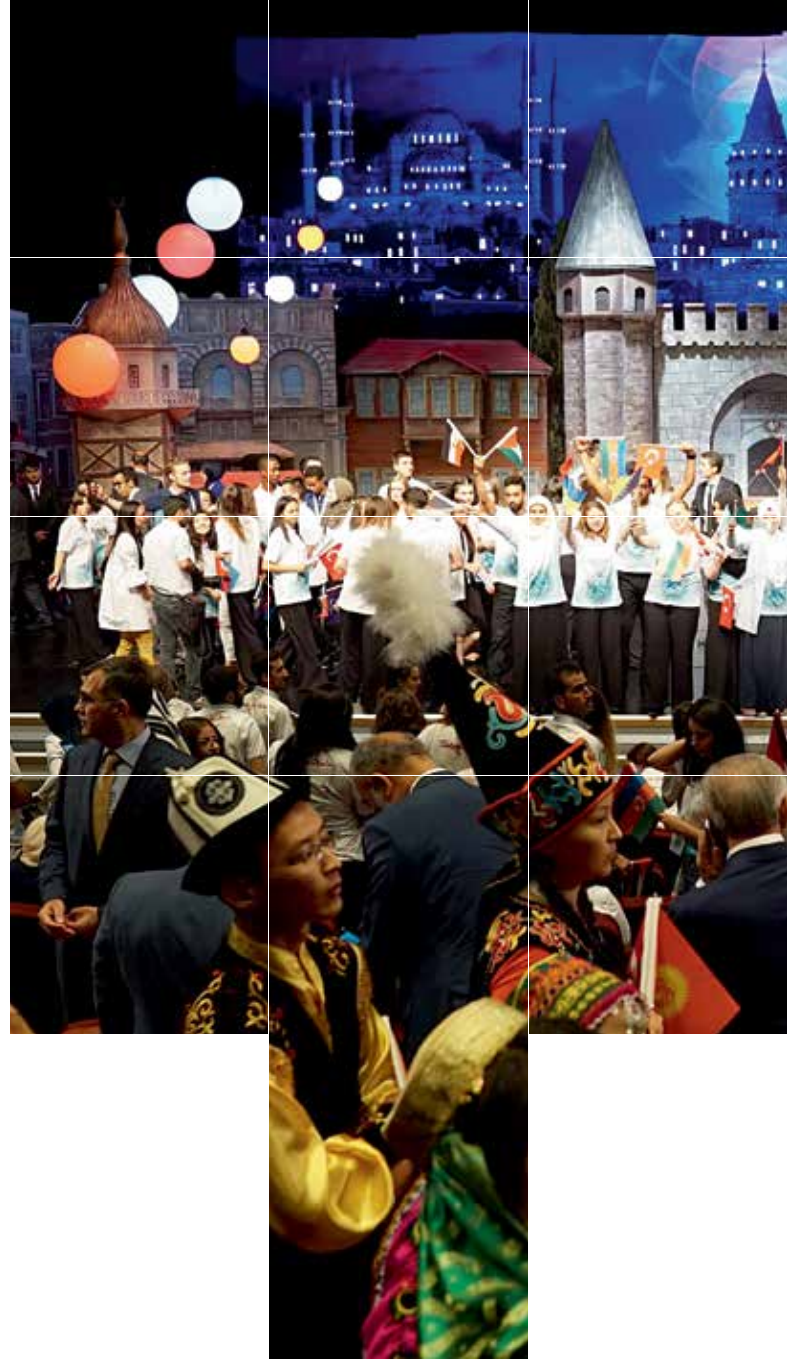
*Yunus Emre Enstitüsü Turkish
Summer School Closing
Ceremony Under the Auspices
of Turkish Presidency*

TR

2 4 Temmuz'da başlayan 4 haftalık eğitim programında Türkçe öğrenen; Türkiye'yi, Türk kültür ve geleneklerini tanıyan gençler, 15 Ağustos'ta Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde Yunus Emre'nin dili ile Türkiye'ye "Türkçe" veda etti. Kapanış programına Başbakan Binali Yıldırım, Kültür ve Turizm Bakanı Prof. Dr. Numan Kurtulmuş ve Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Şeref Ateş katıldı. Programa ayrıca Yunus Emre Vakfı yönetimi, büyükelçiler, belediye başkanları, yabancı misyon temsilcileri, paydaş kurum başkanları, vali ve rektörler, sanatçılar, yazarlar, Türkiye'de eğitim gören yabancı öğrenciler, kamu kurum ve kuruluşların yöneticilerinin de aralarında bulunduğu pek çok davetli katıldı.

EN

The young people who learned Turkish, and got familiar with Turkey, Turkish culture and traditions throughout the 4-week training program that took start on July 24th, bade farewell to Turkey in Yunus Emre's language "Turkish", at the Presidential Complex on August 15th. The closing ceremony was attended by Prime Minister Binali Yıldırım, Minister of Culture and Tourism Prof. Dr. Prof. Numan Kurtulmuş and Yunus Emre Enstitüsü President Prof. Dr. Şeref Ateş as well as many guests including Yunus Emre Foundation administration, ambassadors, mayors, foreign missions representatives, heads of partner organizations, governors and rectors, artists, writers, foreign students studying in Turkey and directors of public institutions and organizations.

**Cumhurbaşkanlığının himayelerinde
her yıl dünyanın 5 kıtasında on binlerce
insanı Türkçe ile tanıştıran Yunus Emre
Enstitüsü, 8.'sini düzenlediği "Türkçe Yaz
Okulu" programı kapsamında dünyanın
57 ülkesinden gençleri Türkiye'nin
22 şehrinde ağırladı.**

Yunus Emre Enstitüsü that introduces Turkish to tens of thousands of people every year in five continents of the world under the auspices of Turkish presidency, hosted students from 57 world countries in 22 cities of Turkey within the scope of "Turkish Summer School" program organized for the 8th time this year.

Kapanış programına Başbakan Binali Yıldırım da katıldı.

The closing ceremony was attended by Prime Minister Binali Yıldırım too.

TR

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN'DAN TEŞEKKÜR MESAJI

Programa teşrifleri beklenen ancak bazı nedenlerden dolayı katılımı son anda iptal olan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, program için yolladığı mesajında şunları söyledi: "Yunus Emre Enstitümüz tarafından bu yıl sekizincisi düzenlenen Türkçe Yaz Okulu programının hayırlı olmasını diliyorum. Yaklaşık bir aydır Türkiye'de bulunan öğrencilerimizin memleketimizden çok güzel anılarla ayrılacağını umuyorum. Programa katılan herkesi ülkemizin ve milletimizin gönül elçisi olarak kabul ediyorum. Dil, özellikle de yabancı dil itina ister, emek ister. Dil öğrenmek ne kadar zor ise muhafaza etmek de zordur. Öğrencilerimizin burada öğrendiklerini kullanmaları ve Türkçelerini geliştirmeleri gerekiyor. Sayın Başkan ve Yunus Emre Enstitüsü çalışanlarını

EN

THANK YOU MESSAGE FROM PRESIDENT ERDOĞAN

President Recep Tayyip Erdoğan, who was expected to attend the program but could not due to changes in his schedule, stated the following in the message he sent for the program: "I wish the Turkish Summer School program, organized by Yunus Emre Enstitüsü for the 8th time this year, to be beneficial. I hope that the students who have been in Turkey for nearly a month will leave our country with beautiful memories. I regard everyone who participated in the program as a voluntary envoy of our country and nation. Language, especially foreign language, requires care and labour. Learning the language is as difficult as preserving it. Our students need to use what they have learnt here and improve their Turkish skills. I congratulate the esteemed president and

TR

böyle bir katkı yaptıkları için tebrik ediyor, görev alan herkese şükranlarımı sunuyorum.”

YEE TÜRKİYE’NİN GÖNÜL ELÇİLERİNİ YETİŞTİRİYOR

Yunus Emre Enstitüsü’nün kültürümüzün, dilimizin, sanatımızın dünyaya tanıtılması amacıyla kurduklarını belirten Başbakan Binali Yıldırım, Yunus Emre Enstitüsü’nün 60 ülkede, 5 kıtada faaliyetlerini sürdürdüğünü, 10 bin öğrenciye Türkçe eğitimi verdiğini, ayrıca uzaktan eğitim yöntemiyle ilave olarak 20 bin öğrenciye de ulaştığını söyledi. Günümüzde diplomasinin sadece ülkeler arasındaki resmî temaslarla yapılan bir iş olmadığına değinen Yıldırım, artık diplomaside gençlerin de büyük bir payının olduğunu bildirdi. Yıldırım, gençlerin ülkelerinde Türkiye’nin birer gönül elçisi olacağına işaret ederek, program boyunca gençlerin Türkiye’nin doğusunda, batısında birçok ile gittiklerini, orada insanlarla tanıştıklarını, doğal güzellikleri gördüklerini ifade etti.

SOMALİLİ ÇOCUKLARDAN ANLAMLI HEDİYE

Başbakan Yıldırım’ın konuşmasının ardından Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Şeref Ateş tarafından Somalili öğrencilerin maddi imkânsızlıklar nedeniyle defter yerine yazı tahtası olarak kullandıkları “loh” adı verilen ve üzerinde “Üzülme Allah bizimle” anlamına gelen Tevbe Suresi’nin 40. ayetinden alıntının bulunduğu tahta hediye edildi.

EN

staff of the Enstitü for making such a contribution, and I offer my gratitude to everyone involved.”

YEE RAISES TURKEY’S VOLUNTARY ENVOYS

Prime Minister Binali Yıldırım stated that they established Yunus Emre Enstitü to carry out operations to promote Turkish culture, language and art to the world, and said that Yunus Emre Enstitüsü carries out operations in 60 countries at 5 continents, provides 10 thousand students with Turkish instruction and also reaches 20 thousand students through distance learning method. Pointing out that today diplomacy is not a task conducted solely through official contacts between countries, Yıldırım stated that the young people now have a big share in diplomacy. Yıldırım marked that the young people will become voluntary envoys of Turkey in their home countries and explained that throughout the program, the young students visited many cities in eastern and western Turkey, meeting people and visiting natural beauties.

MEANINGFUL GIFT FROM SOMALIAN CHILDREN

Following the speech of Prime Minister Yıldırım, Yunus Emre Enstitüsü President Prof. Dr. Şeref Ateş was presented by the Somalian students with “loh”, a writing board students use instead of notebooks due to poverty, which features the quote “Do not be sad for Allah is with us” from the 40th verse of the Tevbe Surah.

TR

BAKAN KURTULMUŞ: “SİZLER BİR GÖNÜL DİLİ ÖĞRENDİNİZ”

Kültür ve Turizm Bakanı Numan Kurtulmuş ise Yunus Emre Enstitüsü'nün kurulduğu günden itibaren Türkçe dilinin yaygınlaşması için çok önemli çalışmalara imza attığını ifade ederek programa katılan gençlere teşekkür etti. Filistinli Muhammed Natşe'nin mektubunun kendisini çok duygulandırdığını söyleyen Kurtulmuş sözlerini şöyle sürdürdü: “Bir aydır Türkiye’yi dolaşan sizler, Türkçeyi bir gönül dili olarak da öğrendiniz. Hem size hem de Yunus Emre Enstitüsüne çok teşekkür ediyoruz. Her birinizi 20 yıl sonra hayatta çok başarılı olacak gençler olarak görüyoruz. Bana mektubunu tevdi eden Muhammed kardeşimizin mektubunu hayatımın sonuna kadar saklayacağım. Muhammed’in hayallerinin büyük kısmı bu ülkede yaşayan 80 milyonun da isteğidir. Filistin’in, Orta Doğu’nun barış içinde, geçmişinde olduğu gibi huzur içinde olması hepimizin hayalidir.”

PROF. ATEŞ: “BU AĞACIN GÖLGESİNDE HER MİLLET İÇİN YER VAR”

Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Şeref Ateş, Yunus Emre Enstitüsü olarak 60 ülkede toplam 138 noktada hizmet verdiklerini belirterek konuşmasında şu sözlerle yer verdi; “Bu programa katılmak için Türkiye’ye gelen yüzlerce genci bizlerle buluşturan ortak nokta dilimiz, Türkçemizdir. Biz dilimiz Türkçeyi kökleri derinlerde sabit, dalları ise göklere uzanan bir

Kültür ve Turizm Bakanı Numan Kurtulmuş.
Minister of Culture and Tourism Numan Kurtulmuş.

EN

MINISTER KURTULMUŞ: “YOU LEARNED A LANGUAGE OF HEART”

Minister of Culture and Tourism Numan Kurtulmuş thanked the young people who participated in the program expressing that Yunus Emre Enstitüsü has carried out very important operations for Turkish language to become widespread since its establishment. Kurtulmuş said that the letter written by Palestinian Mohammed Natse touched him deeply, and spoke as follows: “You have travelled in Turkey for a month and have learned Turkish as a language of heart. We would like to thank both you and Yunus Emre Enstitüsü. We see each of you as young people who will be accomplish great things in 20 years. I will keep the letter my brother Muhammad sent to me, until the end of my life. A large part of Muhammad's dreams are also the wishes of 80 million people who live in this country. We all dream about Palestine and Middle East living in peace as in the past.”

PROF. ATEŞ: “THERE IS ROOM FOR EVERY NATION IN THE SHADE OF THIS TREE”

Yunus Emre Enstitüsü President Prof. Dr. Şeref Ateş marked that as Yunus Emre Enstitüsü they offer services at a total of 138 points in 60 countries, and continued his speech as follows: “The common point which has brought us together with hundreds

Türkçe Yaz Okulu hakkındaki tanıtım filminin gösterimin ardından başlayan program, öğrencilerin 20 yıl sonra hayal ettikleri dünyaya dair yazdıkları mektuplarının okunması ile başladı.

TR

ağaç gibi görüyoruz. Bu ağacın gölgesinde her millet için yer vardır. Bizler dünya üzerindeki farklılıkları zenginlik olarak gören bir medeniyetin varisleriyiz. Farklı kültürler, farklı medeniyetler bize göre bir araya gelmenin, tanışmanın, kaynaşmanın vesilesidir. 2009 yılında hayal edilen ve bugün dünyanın 5 kıtasında açtığı merkezler ve irtibat ofisleriyle 60 ülkeye ulaşan Yunus Emre Enstitüsü, Anadolu'nun kadim kültürünün köklü sesini dünyaya duyurmaktadır. Ama bununla yetinmiyoruz, yetinmeyeceğiz. Yunus Emre Enstitüsünü destek ve himayelerinizle bir dünya markası hâline getireceğiz. Bugün gençler burada hayallerini paylaşarak bize emanet ettiler. Bu mesuliyetin bilincinde, gerçeklerin hayallerimizi aşacağı bir gelecek için, gayretle çalışacağız.”

EN

of young people who came to Turkey to participate in this program, is our language Turkish. We see Turkish as a tree with fixed deep roots, and with branches reaching to the sky. There is room for every nation in the shade of this tree. We are the heirs of a civilization which regards the differences on the world as wealth. In our opinion, different cultures, different civilizations are means of getting together, meeting, and bonding. “Yunus Emre Enstitüsü, conjured in 2009 and has reached 60 countries with centres and liaison offices on 5 continents of the world, makes the deep-rooted voice of ancient Anatolian cultures heard around the world. But we are not satisfied with that, and we will not be. We will make Yunus Emre Enstitüsü a global brand

The program started after the screening of Turkish Summer School promotional film, and students read their letters explaining how they imagined the world of 20 years later.

TR

GELECEĞE YAZILAN TÜRKÇE MEKTUPLAR

Yunus Emre Enstitüsü ve Türkçe Yaz Okulu hakkındaki tanıtım filminin gösterimin ardından başlayan program Azerbaycan, Arnavutluk ve Filistin'den gelen öğrencilerin "Geleceğe Mektuplar 2017" konulu ve 20 yıl sonra hayal ettikleri dünyaya dair yazdıkları mektuplarının okunması ile başladı. Filistinli Muhammed Natşe'nin, geleceği dair hayallerini anlattığı mektup dinleyenleri duygulandırdı. Çeşitli yörelere ait halk oyunlarının sergilendiği programda Yavuz Bingöl ile birlikte sahneye çıkan Litvanya'dan Ema Pavalkyte *Burası Muş'tur* türküsünü seslendirdi. Ardından Yavuz Bingöl solo olarak sazı ile çaldığı *Sarı Gelin*, *Kara Tren*, *Yaylalar* ve *Turnam* türkülerini okudu. Parçalara salondan pek çok öğrenci eşlik etti.

Yavuz Bingöl.

Prof. Dr. Şeref Ateş.

EN

with your support and patronage. Today, the young people have shared with and entrusted their dreams to us. With this responsibility in mind, we will work diligently for a future in which the reality will go beyond our dreams."

TURKISH LETTERS WRITTEN TO FUTURE

The program started after the screening of Yunus Emre Enstitüsü and Turkish Summer School promotional film, and students from Azerbaijan, Albania and Palestine read their letters with the theme "Letters to Future 2017" explaining how they imagined the world of 20 years later. The letter Palestinian Muhammad Natha wrote about his dreams concerning the future, moved the audience. Ema Pavlakyte from Lithuania, who took the stage with Yavuz Bingöl in the program where local folk dances were performed, sang the folk song "Burası Muş'tur". Later, Yavuz Bingöl made a solo performance with his baglama, performing the folk songs *Sarı Gelin*, *Kara Tren*, *Yaylalar* and *Turnam*. Many students in the hall accompanied the songs.

2017 TÜRKÇE YAZ OKULU'NA KATILAN ÜLKELER

Ürdün (Amman), Hollanda (Amsterdam), Kazakistan (Astana), Azerbaycan (Bakü), Sırbistan (Belgrad), Lübnan (Beirut), Macaristan (Budapeşte), Romanya (Bükreş), Cezayir, Katar (Doha), Bosna-Hersek (Saraybosna), (Foynitsa), (Mostar), Sudan (Hartum), Kosova (İpek), (Pristine), (Prizren), Mısır (İskenderiye), (Kahire), Arnavutluk (Tiran), (İşkodra), Güney Afrika (Johannesburg), Afganistan (Kabil), Ukrayna (Kiev), Moldova (Komrat), Almanya (Köln), Romanya (Köstence), Malezya (Kuala Lumpur), Filistin (Kudüs), Kıbrıs Cumhuriyeti (Lefkoşa), İngiltere (Londra), Manas (Kırgızistan), ABD (Maryland), Somali (Mogadişu), Pakistan, Fransa (Paris), Karadağ (Podgoritsa), Fas (Rabat), İtalya (Roma), Senegal, Seul (Güney Kore), İran (Tahran), Gürcistan (Tiflis), Japonya (Tokyo), Tunus, Makedonya (Üsküp), Polonya (Varşova), Avusturya (Viyana), Hırvatistan (Zagreb).

COUNTRIES THAT PARTICIPATED IN 2017 TURKISH SUMMER SCHOOL

Jordan (Amman), Netherlands (Amsterdam) Kazakhstan (Astana), Azerbaijan (Baku), Serbia (Belgrade), Lebanon (Beirut), Hungary (Budapest), Romania (Bucharest), Algeria, Qatar (Doha), Bosnia-Herzegovina (Sarajevo), (Foynitsa) (Mostar), Sudan (Khartoum), Kosovo (Pec), (Pristina), (Prizren), Egypt (Alexandria), (Cairo) Albania (Tirana), (Shkoder) South Africa (Johannesburg), Afghanistan (Kabul), Ukraine (Kiev), Moldova (Komrat), Germany (Cologne), Romania (Constanta), Malaysia (Kuala Lumpur), Palestine (Jerusalem), Republic of Cyprus (Nicosia), United Kingdom (London), Manas (Kyrgyzstan), USA (Maryland), Somalia (Mogadishu), Pakistan, France (Paris), Montenegro (Podgorica), Morocco (Rabat), Italy (Rome), Senegal, Seoul (South Korea), Iran (Tehran) Georgia (Tbilisi), Japan (Tokyo), Tunisia, Macedonia (Skopje), Poland (Warsaw), Austria (Vienna), Croatia (Zagreb).

Safranbolu.

Yunus Emre Enstitüsü 2017 Türkçe Yaz Okulu

Yunus Emre Enstitüsü 2017 Turkish Summer School

TR

Yunus Emre Enstitüsü'nün yurt dışındaki Türkçe kurslarını başarıyla tamamlayan kursiyerler ile yurt dışındaki üniversitelerin Türkoloji bölümlerinde okuyan yabancı öğrenciler, "Türkçe Yaz Okulu" programı kapsamında Türkiye'ye geldi. 57 ülkeden 700 öğrenci ve kursiyer bir ay süresince Türkçe derslerinin yanı sıra birçok tarihî, coğrafi ve kültürel mekânı gezdi; ebru, çömlek, yemek, bağlama, halk oyunları gibi kültürel kurslara katıldı.

ORTAK DİL TÜRKÇE

İngiltere, Fransa, Cezayir, Rusya, İtalya, Bosna-Hersek, Almanya gibi pek çok ülkeden gelen öğrencilerin ortak dili Türkçeydi. Birbirlerini ilk kez

Yunus Emre Enstitüsü that successfully brings Turkish language and culture to all corners of the world through educational and cultural activities carried out, teaches Turkish language to tens of thousands of people every year at five continents of the world.

EN

Students who successfully completed Yunus Emre Enstitüsü's Turkish language courses abroad and foreign students who study in Turcology departments in universities abroad, visited Turkey as part of the "Turkish Summer School" program. 700 students from 57 countries and trainees will visit many historical, geographical and cultural venues throughout the month next to Turkish language courses as well as participating in cultural workshops such as marbling, pottery, cuisine, baglama, folk dances.

COMMON LANGUAGE TURKISH

The common language of students from many countries such as England, France, Algeria, Russia, Italy, Bosnia-

Türk dilini ve kültürünü gerçekleştirdiği eğitim ve kültürel faaliyetlerle dünyanın dört bir köşesine başarıyla taşıyan Yunus Emre Enstitüsü her yıl dünyanın 5 kıtasında on binlerce insana Türkçe öğretiyor.

TR

gören ve birbirlerinin dillerini bilmeyen öğrenciler, Türkçe sayesinde kısa sürede kaynaşarak renkli görüntüler oluşturdular. Öğrenciler, Yunus Emre Enstitüsü'nün rehber öğretmenleriyle birlikte 15 Temmuz Şehitler Abidesi'ni ziyaret etti. 15 Temmuz Derneği Başkanı Tank Şebik'in de katıldığı ziyaret programında öğrencilere 15 Temmuz gecesi köprüde yaşananlar ve darbe girişimine fırsat vermeyen 250 şehidin kahramanlıkları anlatıldı. Abidenin mimari yapısı yanında şehitleri temsilen abidenin etrafında yer alan 250 selvi ve gül ağacı ile gece gündüz okunan sela, öğrencileri oldukça etkiledi.

GÖNÜL KÖPRÜLERİ TÜRKÇE İLE KURULUYOR

Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Şeref Ateş, Enstitü olarak 60 ülkede toplam 138 noktada hizmet verdiklerini belirtti. Prof. Dr. Şeref Ateş, dünya toplumlarının Türkiye'yi daha yakından ve doğru kaynaklardan tanımasını amaçladıklarını, Türkçe Yaz Okulu'nun da bu amaç doğrultusunda gerçekleştirilen önemli programlardan biri olduğunu söyledi. Prof. Dr. Ateş, "Türk kültür ve sanatını tanıtmak amacıyla birçok etkinlik düzenleniyor, ulusal veya uluslararası etkinliklerde Türkiye'yi temsil ediyoruz. Kültürümüzün bütün renklerini kuşatan bu faaliyetler sayesinde yüz binlerce insanla yüz yüze temas kurma ve kendimizi anlatma imkânı buluyoruz. Öğrencilerimiz, kurslarda öğrendikleri Türkçeyi, Anadolu'nun kültürü ile harmanlıyorlar, ülkeler arasında gönül köprüleri Türkçe ile sağlamlaşıyor." dedi.

KÜLTÜR ELÇİLERİ TÜRKİYE'Yİ ANLATIYORLAR

Türkçe Yaz Okulu katılımcıları; Türk kültürü, sanatı, tarihi ve dili hakkında sahip oldukları deneyimlerini paylaşmak ve Türkiye'nin doğal, tarihî, kültürel güzelliklerinin tanıtımını yapmak için sosyal medyada da birbirleriyle yarıştı. Öğrencilerin gözünden Türkiye'nin konu edildiği yarışma, metin, fotoğraf ve video eser kategorilerinde yapıldı. Katılımcılar, kendi gözlemlerini sosyal medya hesapları üzerinden #RotamTürkiye etiketiyle paylaşarak dereceye giren öğrenciler çeşitli hediyeler kazandı.

Afyon.

Aydın.

EN

Herzegovina, and Germany was Turkish. Students who met for the first time and did not know the languages of one another, quickly merged thanks to Turkish, creating colourful scenes. Students visited the July 15th Martyrs Monument with Yunus Emre Enstitüsü counsellors. In the visit, participated also by July 15th Association President Tarık Şebik, the students were informed on the events that took place on the bridge on the night of July 15th and the heroism of 250 martyrs who averted the coup attempt. In addition to the architectural structure of the monument, 250 cypress and rose trees around the monument that represent martyrs, and prayers performed read day and night, moved the students.

BRIDGES BETWEEN HEARTS ESTABLISHED WITH TURKISH

Yunus Emre Enstitüsü President Prof. Dr. Şeref Ateş stated that the Enstitü offers services at a total of 138 points in 60 countries. Prof. Dr. Şeref Ateş said that the aim is for world societies to know more about Turkey and through correct sources, and that the Turkish Summer School is one of the significant programs organized in line with this. Prof. Dr. Ateş spoke as follows: "We organize many events to promote Turkish culture and art, and represent Turkey in national or international events. These activities, encompassing all colours of Turkish culture, enable us to contact face-to-face with hundreds of thousands of people and to explain ourselves. Our students blend the Turkish they learn in the courses with Anatolian culture, and the heart bridges between countries are consolidated with Turkish."

CULTURAL ENVOYS EXPLAIN TURKEY

Turkish Summer School participants competed on the social media to share their experiences about Turkish culture, art, history and language and to promote the natural, historical and cultural beauties of Turkey. The contest with the theme "Turkey through students' eyes" was held in article, photography and video categories. Participants shared their observations with #RotamTürkiye hashtag on their social media accounts, and the students who were placed, were presented with various prizes.

Çinli basın mensupları Sultanahmet'te.
Chinese press members in Sultanahmet.

Çinli Basın Mensuplarının Türkiye Macerası

Chinese Press Members' Journey in Turkey

TR

Çin'de klasik medya unsurlarının yanı sıra özellikle çok geniş bir erişim kitlesine sahip teknolojik tabana dayalı (web-haber sitesi, arama motoru, blog, video paylaşım sitesi, sosyal medya vb.) yeni medya dünyasının temsilcisi olan Çinli iletişimciler, Türkiye'ye ilk defa geldiler. Programın ilk günü Taksim Meydanı, İstiklal Caddesi, Galata Kulesi civarında Türk insanının günlük yaşam biçimini yakından

Yunus Emre Enstitüsü hosted a group of Chinese press members in Turkey between June 17-24, 2017 as part of cultural diplomacy efforts made.

EN

In addition to members of conventional press in China, all Chinese communication professionals representing the technology-based new media world (web-news site, search engine, blog, video sharing sites, social media etc.) visited Turkey for the first time. On the first day of the program, Chinese representatives got the opportunity to closely observe everyday life of Turkish people around Taksim Square, Istiklal Street, and Galata Tower, and also discovered our ancient cultural heritage,

”

Yunus Emre Enstitüsü, yürütmekte olduğu kültür diplomasisi çalışmaları kapsamında, 17-24 Haziran 2017 tarihleri arasında Çin medyasına mensup bir grup gazeteciyi Türkiye'de konuk etti.

TR

gözlemleme fırsatı bulan Çinli temsilciler, akabinde gerçekleştirilen tarihî yarımada turu çerçevesinde, başta Topkapı Sarayı olmak üzere, Sultanahmet Camii, Ayasofya Müzesi, Yerebatan Sarnıcı gibi kadim kültür mirasımızın varlığını da keşfettiler. Ardından Dalaman-Fethiye-Köyceğiz ve özellikle de Antalya'da Türkiye'nin sahip olduğu muazzam turizm potansiyelini de yakından gören misafirler, tur boyunca Ege ve Akdeniz koylarını kapsayan "Mavi Tur" ve Fethiye'de "Yamaç Paraşütü" deneyimlerini de yaşadılar.

Çinli basın mensupları, İstanbul'un beklediklerinden çok daha büyüleyici bir şehir olduğunu dile getirirken, Türkiye ile ilgili düşüncelerinin buraya gelmeden öncekilere kıyasla olumlu manada büyük değişime uğradığını belirtti. Çin'in önemli basın kuruluşlarından Beijing (Pekin) TV Station'da çalışan Hou Jue, "Türkiye'ye gelirken bu kadar güzel bir tecrübe yaşayacağımı düşünmüyordum." ifadelerini kullandı. Fethiye ve İstanbul'da kayda aldığı görüntü ve röportajları Çin'in en büyük televizyon kanallarından biri olan Beijing TV aracılığıyla milyonlara ulaştıran Hou, Türkiye'nin Çin'deki tanınırlığına önemli bir katkı sağlamış oldu. Yine Çin'in önde gelen görsel medya platformları arasında gösterilen Pear Video'da görev yapan Wu Yanjie ise "Türkiye'de kaldığım süre boyunca kameramı elimden düşürmemeye çalıştım. Bu ülkenin her noktasında ayrı bir hayat var. Yüzlerce video kayda aldım ve bunları paylaşmak için sabırsızlanıyorum." diye konuştu.

Türkiye hakkında paylaştığı videolar Çin'de büyük ilgi gören Wu Yanjie, "Daha çok işim var. Sıradaki işim Türk yemeklerine yönelik özel montajlar yapmak olacak. Türk mutfağının bir Çinli olarak bana bu kadar hitap edebileceğini

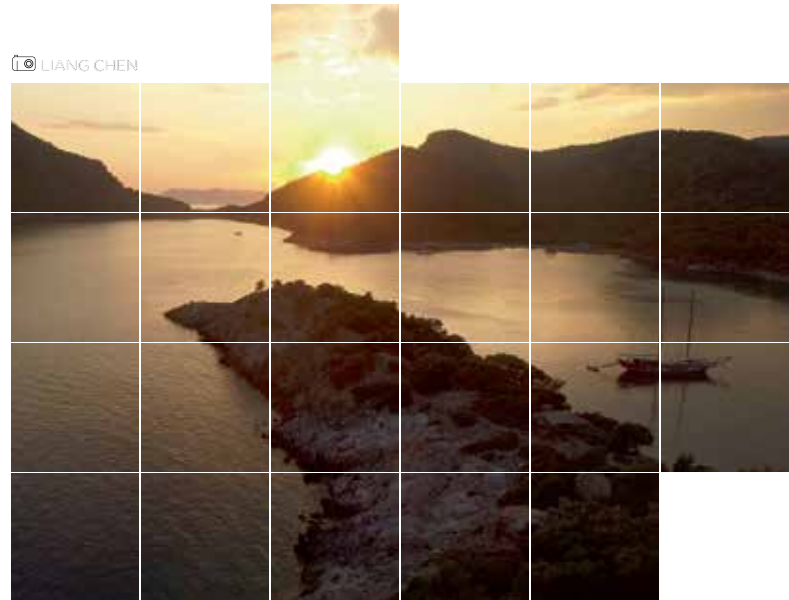
EN

mainly Topkapı Palace, Blue Mosque, Hagia Sophia Museum, and Basilica Cistern as part of the historical peninsula tour organized immediately afterwards. The guests also got the opportunity to closely see Turkey's tremendous tourism potential in Dalaman-Fethiye-Köyceğiz and especially in Antalya, and went on a "Blue Cruise" along Aegean and Mediterranean coasts and did "Paragliding" in Fethiye.

The Chinese press members expressed that Istanbul is a much more fascinating city than they had expected, and that their opinions about Turkey drastically changed in favour of Turkey. Hou Jue who works at the major Chinese media outlet Beijing TV Station, stated the following: "I did not expect to have such a great experience before I visited Turkey." Hou recorded videos and interviews in Fethiye and Istanbul, and shared these with millions of people through one of China's biggest television channels Beijing TV, greatly contributing to Turkey's publicity in China. Wu Yanjie, who works at one of China's leading visual media platforms Pear Video, said, "I tried to keep my camera close to me during my stay in Turkey. There is a different lifestyle at every corner of this country. I took hundreds of videos and I can not wait to share them."

Wu Yanjie who shared videos about Turkey which attracted great interest in China, said, "I have more work to do. My next task is to make special collages of Turkish dishes. I would not expect that Turkish cuisine would appeal to me so much as a Chinese."

© LIANG CHEN

Fethiye'de günbatımı.
Sunset in Fethiye.

Yazısında Napolyon'un meşhur "Eğer dünya, tek bir ülke olsaydı başkenti İstanbul olurdu." sözüne yer veren Yihua, çekmiş olduğu İstanbul ve Fethiye fotoğraflarını paylaştı.

TR

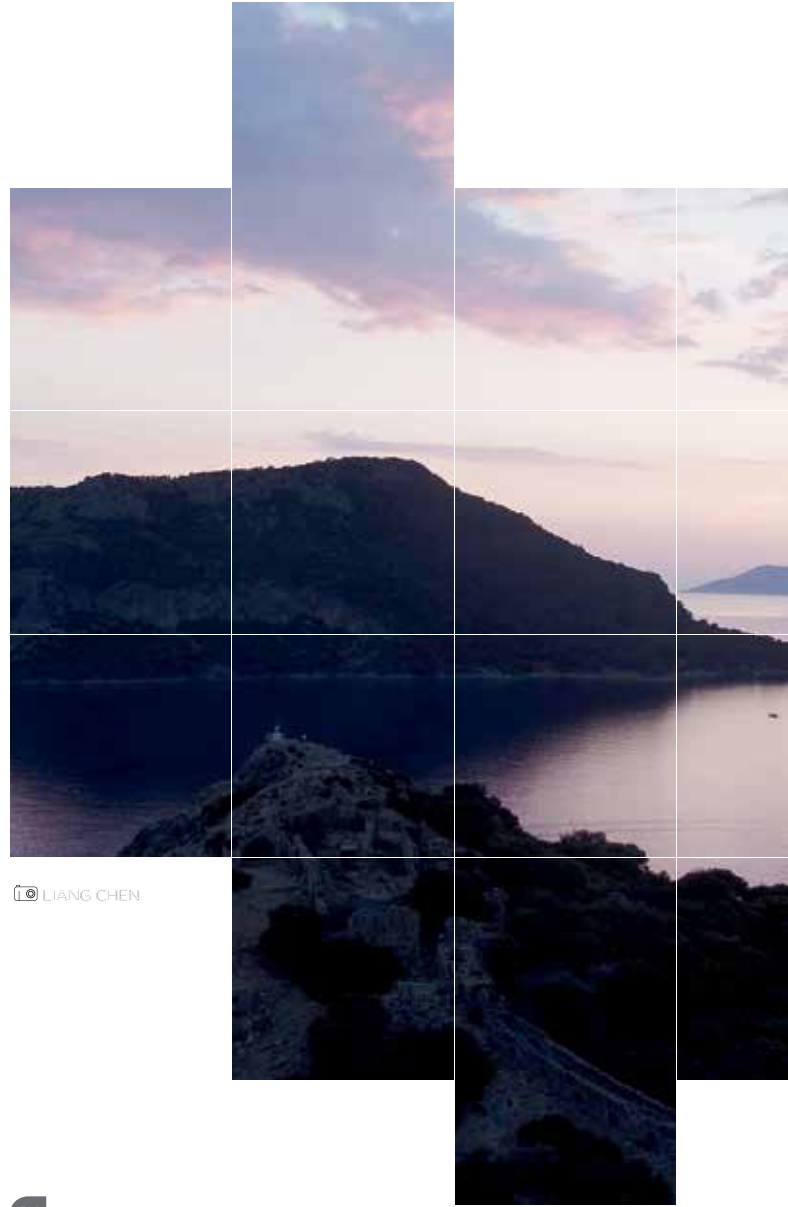
beklemezdim." dedi. Global Times temsilcisi Gao Lei, Türkiye'de geçirdiği zamanı "eşsiz bir tecrübe" olarak nitelendirdi ve kurumu adına kaleme aldığı yazısında Türkiye'nin sosyoekonomik durumuna da değindi. Gao yazısında; Türkiye'nin dünyadaki en iyi tatil duraklarından biri olduğunu, farklı kültür ve hayat tarzına sahip insanların birlikte uyum içerisinde yaşayabildiğine dikkat çekti ve ülke ekonomisinin özellikle son 15 yılda geliştirilen politikalar sayesinde kalkındığını ve kişi başına düşen millî gelirin arttığını belirtti.

Etkinliğe, Çin'in önemli medya kuruluşlarından birisi olan Jiemian adına katılan Yihua Hao, tur boyunca çektiği fotoğrafları takipçileriyle paylaştı. Ülkesine döndükten sonra detaylı bir Türkiye incelemesi kaleme alan Yihua, haberini *Zaman Yolcusunun Durağı: Mavi Türkiye* başlığıyla yayımladı. Yazısında Napolyon'un meşhur "Eğer Dünya, tek bir ülke olsaydı başkenti İstanbul olurdu." sözüne yer veren Yihua, çekmiş olduğu büyüleyici İstanbul ve Fethiye fotoğraflarını paylaşmayı ihmal etmedi. Yazısında özellikle İstanbul'un tarih boyunca büyük uygarlıklara ev sahipliği yapmış olduğunu vurgulayan Yihua, Asya ve Avrupa kıtalarını birleştiren Boğaz'a sahip olmasını ise "eşsiz bir ayrıcalık" olarak nitelendirdi. Caixin Medya temsilcisi olarak Türkiye'ye gelen Liang Chen, drone ile çektiği videolarla Fethiye'nin

Ayasofya.
Hagia Sophia.

YIHUA HAO

LIANG CHEN

EN

Global Times representative Gao Lei described his time in Turkey as a "unique experience" and also discussed the socio-economic status of Turkey in his article he wrote on behalf of the organization. Gao marked in his article that Turkey is one of the best holiday destinations in the world, and pointed out that people with different cultures and lifestyles succeed to live together harmoniously. Gao stated that the country's economy has developed particularly in the last 15 years thanks to the policies pursued, and that the per capita income has increased.

Yihua Hao participated in the event on behalf of Jiemian, a major Chinese media agency, and shared the photographs he took throughout the tour with his followers. After returning to his country, Yihua wrote a detailed review of Turkey, and published the article with the title *Time Traveller's Stop: Blue Turkey*. In his article, Yihua

Fethiye.

**Yerebatan Sarnıcı
(sağda ve altta).
Basilica Cistern (on the
right and below).**

TR

güzelliklerini kuşbakışı olarak kaydetti. Özellikle gün doğumu ve batımı açısından Fethiye'nin fotoğraf sanatçıları için bulunmaz bir fırsat olduğunu söyleyen Liang, ustalıkla kullandığı drone kamerasıyla müthiş çekimlere imza attı. Bir haftalık Türkiye deneyimlerini; video, fotoğraf, röportaj ve makale aracılığıyla pek çok mecrada paylaşan misafirlerimiz, şimdiye kadar milyonlarca kişiye ulaşmayı başardı.

Yunus Emre Enstitüsü'nün Çin'deki Şanghay Uluslararası Araştırmalar Üniversitesi ile bir iş birliği anlaşması bulunuyor ve bu kapsamda adı geçen üniversitenin Doğu Dilleri ve Edebiyatları Fakültesi Türkoloji Bölümü içinde Türkiye'den Enstitü tarafından görevlendirilen bir akademisyen, üniversite çatısı altında Türkçe öğretimi yanı sıra Türkiye'nin tanıtım faaliyetlerini gerçekleştiriyor. Enstitü'nün yakın bir zamanda Pekin'de bir şube açma çalışmaları da devam ediyor.

In his article, Yihua featured Napoleon's famous quote "If the World was a single country, the capital would be Istanbul" as well as his fascinating Istanbul and Fethiye photographs.

”

EN

featured Napoleon's famous quote "If the world was a single country, the capital would be Istanbul" as well as his fascinating Istanbul and Fethiye photographs. Yihua emphasized that Istanbul has hosted great civilizations throughout history, and called it "a unique privilege" to have the Bosphorus that connects Asian and European continents. Liang Chen who visited Turkey as a Caixin Media representative, recorded the beauty of Fethiye from air with the videos taken by Drone. Liang said Fethiye is a rare opportunity for photographers, especially for sunrise and sunset photography, and shot wonderful images with the Drone camera he skilfully used. Our guests who shared their week long experience in Turkey in various media through videos, photographs, interviews and articles, have reached millions of people to date.

Yunus Emre Enstitüsü has a collaboration agreement with Shanghai International Studies University in China, and in this context, an academician assigned by the Enstitü in Turkey to the Turcology Department in the Faculty of Oriental Languages and Literatures of the university, teaches Turkish under the roof of the university, as well as carrying out activities to promote Turkey. The Enstitü also makes efforts to open a branch in Beijing in the near future.

YIHUA HAO

Batı Medyasında 15 Temmuz

July 15th in the Western Press

TR

Belgesel kitap niteliğinde olan eser, 15 Temmuz Darbe Girişimi'ne geçit vermeyerek büyük bir demokrasi zaferine imza atan Türkiye'ye karşı, Batı medyasının o günlerdeki tavrını gözler önüne seriyor. 15 Temmuz darbe teşebbüsünün birinci yıl dönümünde yayınlanan kitap, Türkiye'nin en uzun gecesini ve ardından yaşanan olayları Batı medyasının nasıl bir gözle izlediğini anlatırken; uluslararası medya temsilcilerinin o gece ve ertesinde yazdıkları haber ve yorumları orijinal hâliyle ortaya koyuyor. Türkçe çevirilerin de yer aldığı kitapta, uluslararası medya organlarının başarısız darbe girişimi üzerine yaptıkları haberler, yayınladıkları yazılar ve editörlerin yorumları tek tek analiz edilirken kullandıkları yanlış bilgiler ve yanlış ifadelerle medyanın nasıl bir manipülasyon aracı hâline dönüştüğü de tüm gerçekliğiyle tarihe geçiliyor.

A military coup attempt in Turkey and Western press' democracy test, was discussed in the released book titled July 15th in the Western Press.

”

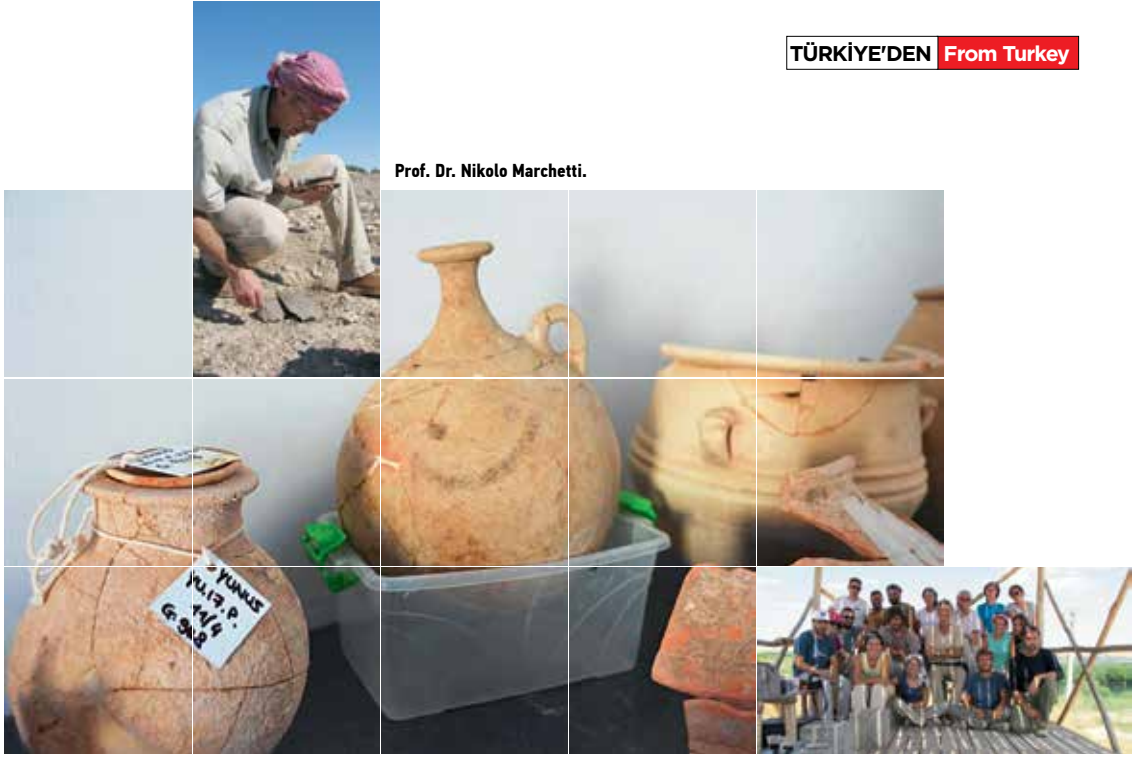
EN

The work with documentary characteristics, reveals the position of the Western media in days which Turkey won a democratic victory by parrying the July 15th Military Coup Attempt. The book released on the first anniversary of July 15th Coup Attempt, depicts the perspective through which the Western press viewed the longest night of Turkey and following events as well as featuring the unedited version of the news pieces and commentaries by international press agencies on that night and following days. In the book, which also features Turkish translations, the news, articles and editorials published by international media on the failed coup attempt are analysed one by one. The fact that media becomes a means of manipulation through misinformation and biased accounts is recorded in all its reality.

Türkiye'de bir darbe teşebbüsü ve Batı medyasının demokrasiyle imtihanını anlatan *Batı Medyasında 15 Temmuz* kitabı yayımlandı.

Prof. Dr. Nikolo Marchetti.

İlk Emoji Anadolu'da Bulundu

The First Smiley Emoji Discovered in Anatolia

TR

Gaziantep'in Suriye sınırındaki Karkamış ilçesinde yer alan Karkamış Antik Kenti'nde yürütülen kazılara başkanlık eden İtalyanın Bologna Üniversitesi Öğretim

Üyesi Prof. Dr. Nikolo Marchetti, Karkamış Antik Kenti'nin MÖ 2 bin yılında Anadolu'da ve Mezopotamya'da hüküm süren Hititlerin önemli kentlerinden biri olduğunu söyledi. Karkamış Krallığı'na ait önemli bilgilerin gün ışığına çıktığını anlatan Marchetti, bu bilgiler ışığında tarihte yeni sayfalar yazabileceklerini ifade etti. Nikolo Marchetti, kentin nekropol alanında o dönemde tabut olarak kullanılan küpler, insanların küllerinin konulduğu topraktan kaplar, vazolar, süs eşyaları bulduklarını vurgulayarak, "Nekropol alanında çeşitli küpler, kaplar bulduk. Bunlardan en ilginç, MÖ 1700 yılına ait üzerinde gülücük emoji'si bulunan bir testi. Bu testi şerbet içmek için kullanılmış. Muhtemelen dünyanın en eski gülümsemesi. Bunu yapan usta ne amaçla bu emojiyi çizmiş bilemiyoruz ancak biz gülücük olarak nitelendiriyoruz." şeklinde konuştu.

In excavations in Gaziantep, a 3700 years old sherbet jug with a "smiley" emoji was uncovered.

EN

Faculty Member at University of Bologna in Italy, Prof. Dr. Nikolo Marchetti who leads the excavations in the ancient city of Carchemish, located in the border district of Carchemish in Gaziantep, informed that the ancient city was a major city of the Hittite who ruled Anatolia and Mesopotamia in 2 thousand BC. Stating that important information on Carchemish Kingdom was brought to daylight, Marchetti said that they can add new pages to the history in the light of these discoveries.

Nikolo Marchetti underlined that cubes used as coffins during that period in the city's necropolis, terra cotta containers for human ashes, vases, ornaments were uncovered and said, "We discovered various cubes, containers in the necropolis. The most interesting one is a jug with a smiley emoji dating back to 1700 BC. This jug was used to drink sherbet. It is probably the world's oldest smile. We do not know for what purpose the craftsman who made the jug drew this but we identify it as a smile."

Gaziantep'teki kazı çalışmalarında üzerinde "gülücük" emoji'si bulunan 3 bin 700 yıllık şerbet testisi bulundu.

Türk Eserleriyle Zenginleşen

Doha

İslam Sanatları Müzesi

Enriched with Turkish Works Museum of Islamic Art in Doha

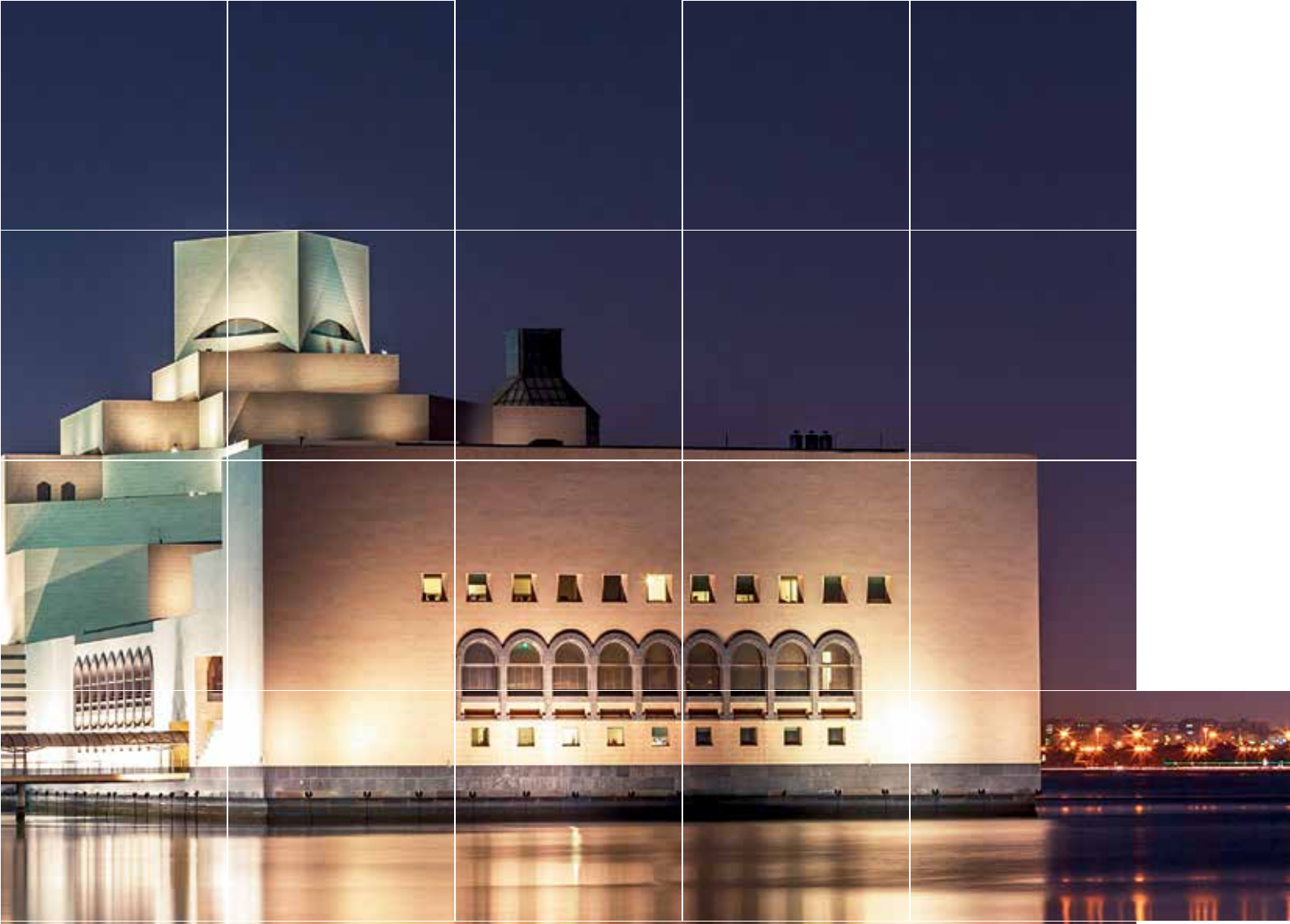
AYŞE NUR AZCA

İç mekânı Türk üçgeniyle derinlik kazanan Katar'ın başkenti Doha'daki İslam Sanatları Müzesi, Osmanlı döneminden miras paha biçilmez eserlere ev sahipliği yapıyor.

The Museum of Islamic Art in Qatar's capital of Doha, with an interior that gains depth with the Turkish triangle, hosts invaluable artefacts from the Ottoman period.

TR

İslam sanatlarını tek bir çatı altında toplayan, davetkâr mimarisi ile ziyaretçilerini ağırlayan Doha İslam Sanatları Müzesi, 2008 yılında hizmete girdi. Hurma ağaçlarının gölgesinde yavaş yavaş ilerleyerek İslam medeniyetine adım atmaya başlıyorsunuz. Denizin kenarında âdeta “burkalı bir kadına” benzeyen farklı mimarisi ile Doha İslam Sanatları Müzesi, konuklarını selamlıyor. İslam’ın asırlardır hüküm sürdüğü üç kıtadan ve pek çok medeniyetten toplanan eserler sizin keşfetmenizi bekliyor.

DAVETKÂR MİMARİ

Basra Körfezi’nin incisi Katar’ın başkenti Doha’da bulunan İslam Sanatları Müzesi, Prizker Ödülü’nün

EN

The Museum of Islamic Art in Doha that welcomes visitors with an alluring architecture and gathers Islamic arts under one roof, came into service in 2008. You begin taking steps into the Islamic civilization as you walk slowly in the shade of date palms. Doha Museum of Islamic Art greets its guests with its distinct architecture that resembles a “woman in burka” by the sea. The works collected from across three continents and numerous civilizations Islam has ruled over for centuries, await for you to explore.

AN ALLURING ARCHITECTURE

Located in the pearl of Gulf Bay, Qatar’s capital of Doha, Museum of Islamic Art was built by Prizker

TR

sahibi Mimar I.M. Pei tarafından inşa edildi. Mimarisiyle dikkatleri üzerine çekmeyi başaran Doha İslam Sanatları Müzesi, geometrik şekillerin vücut bulmuş hâliyle misafirlerini ağırlıyor. Doha'nın gökdelenlerinin uzağında deniz doldurularak meydana getirilen bir adanın üstüne konumlandırılan yapı, çölün içinde bir vaha sunuyor. Aynı zamanda yapıyı dalgalarla gelebilecek olası hasarlara karşı korumak için hilal şeklinde bir dalgakıran da yapılmış. Farklı yönlerdeki kavisli mekânlardan meydana gelen yapı, günün her saatinde güneş ışıklarını bünyesinde saklıyor. Bu sayede burada güneş ışıklarının şölenine şahit olabilirsiniz.

Dünyaca ünlü Mimar Pei, projesine başlamadan önce İslam ülkelerinin mimari yapılarını yakından incelemiştir. Özellikle Kahire'deki Tolunoğlu Camii'nin avlusunda bulunan sebili çok beğenmiştir. Antik dönem İslam mimarisinden etkilenen mimar, müzenin modern bir havaya bürünmesini de sağlamıştır. Müzenin iç mekânından kubbeye geçişte Türk üçgenin kullanılması ise yapıya ayrıca bir derinlik katmıştır.

YÜZ YILLIK İSLAM MEDENİYETİ

Mimari yapısıyla büyüleyen Doha İslam Sanatları Müzesi, paha biçilmez İslam eserlerini bünyesinde barındırıyor. İç mekânı Wilmotte Associates'ın JM Wilmotte önderliğinde bir ekip tarafından tasarlanan müzede, İslam coğrafyasından toplanmış 7. ile 19. yüzyıllar arasına tarihlenen eserler yer alıyor. Müzede İspanya, Mısır, İran, Irak, Hindistan ve Türkiye'den gelen eserlerle İslam medeniyetinin ihtişamını görmek mümkün. İslam eserlerinin arasında tarihî bir yolculuğa çıkmak için müzeye adım atmanız yeterli; üç kıtada

EN

Award winner architect I.M. Pei. Doha Museum of Islamic Art that attracts attention with its alluring architecture, hosts its visitors as an embodiment of geometrical figures. Structure positioned on an artificial island made by filling the sea away from Doha's skyscrapers, is an oasis in the desert. At the same time a crescent-shaped breakwater was built to protect the building against potential damage of the waves. The structure boasting angular forms facing different directions, retains sunlight at all hours of the day. So one can witness a feast of sunlight here. World-famous architect Pei closely examined the architecture in Islamic countries before starting his project. He particularly admired the public fountain in the courtyard of Mosque of Ibn Tulun in Cairo. Inspired by the Islamic architecture of antiquity, the architect also ensured the museum attaining a modern atmosphere. Use of Turkish triangle in transition to dome at museum interior, also adds depth to the structure.

EN

CENTURY-OLD ISLAMIC CIVILIZATION

Doha Museum of Islamic Art that fascinates with its architecture, is home to invaluable Islamic artefacts. The interior is designed by a team led by JM Wilmotte of Wilmotte Associates, and the museum hosts artefacts collected from across Islamic geography which date back to the period between 7th and 19th centuries. One witnesses the magnificence of Islamic states with artefacts from Spain, Egypt, Iran, Iraq, India and Turkey. It suffices to enter the museum to go on a historical journey surrounded by Islamic artefacts. Rare Holy Koran manuscripts from the Islamic civilization that ruled over three continents, the oldest astrolabe, the key and covers of Ka'aba, and a page of from Shahnameh, the masterpiece of Persian literature are exhibited. It is also possible to observe Turkish influence in the venue. Kütahya tiles are the leading valuable artefacts from the Ottoman period. Next to tiles, Ottoman swords, Sultan Suleiman the Magnificent's edict and Sultan Mehmed the Conqueror's portrait are displayed

in the museum. In the museum where you can see the superb accumulation of the Islam world, paintings that feature mainly illuminations, ceramics, glass and metallic artefacts, fabrics and precious jewels are exhibited.

The museum also has a library where you can closely examine Islamic works of various cultures. You can also join the art and calligraphy workshops in the venue. In conclusion, Doha Museum of Islamic Art is one of the world's most important cultural institutions, both with its elegant architecture and the rich artefacts it hosts.

TR

hüküm sürmüş İslam devletlerine ait nadir el yazması Kur'an-ı Kerimler, en eski usturlap, Kâbe'nin anahtar ve örtüleri ile İran edebiyatının şaheseri Şehname'nin bir sayfası sergileniyor. Ayrıca mekânda Türk esintisini görmek mümkün. Osmanlı dönemine ait kıymetli eserlerin başını Kütahya çinileri çekmekte. Çinilerin yanı sıra Osmanlı kılıçları, Kanuni Sultan Süleyman'a ait ferman ve Fatih Sultan Mehmet'in portesi müzedeki yerini almış. İslam âleminin görkemli birikimini görebileceğiniz müzede tezhip sanatının hâkim olduğu tablolar, seramik, cam ve madeni eserler, tekstil ürünleri ve değerli mücevherler sergileniyor.

Müzede ayrıca bir de kütüphane bulunuyor. Farklı kültürlerle ait İslam eserlerini burada yakından inceleyebilirsiniz. Aynı zamanda mekânda var olan sanat ve kaligrafi atölyelerine katılabilirsiniz. Özetle Doha İslam Sanatları Müzesi gerek zarif mimarisi gerekse eser zenginliğiyle dünyanın en önemli kültür kurumları arasında yer alıyor.

PROF. DR. NURHAN ATASOY

Avrupa Osmanlı'dan Neler Öğrendi?

What Did Europe Learn From The Ottoman?

TR

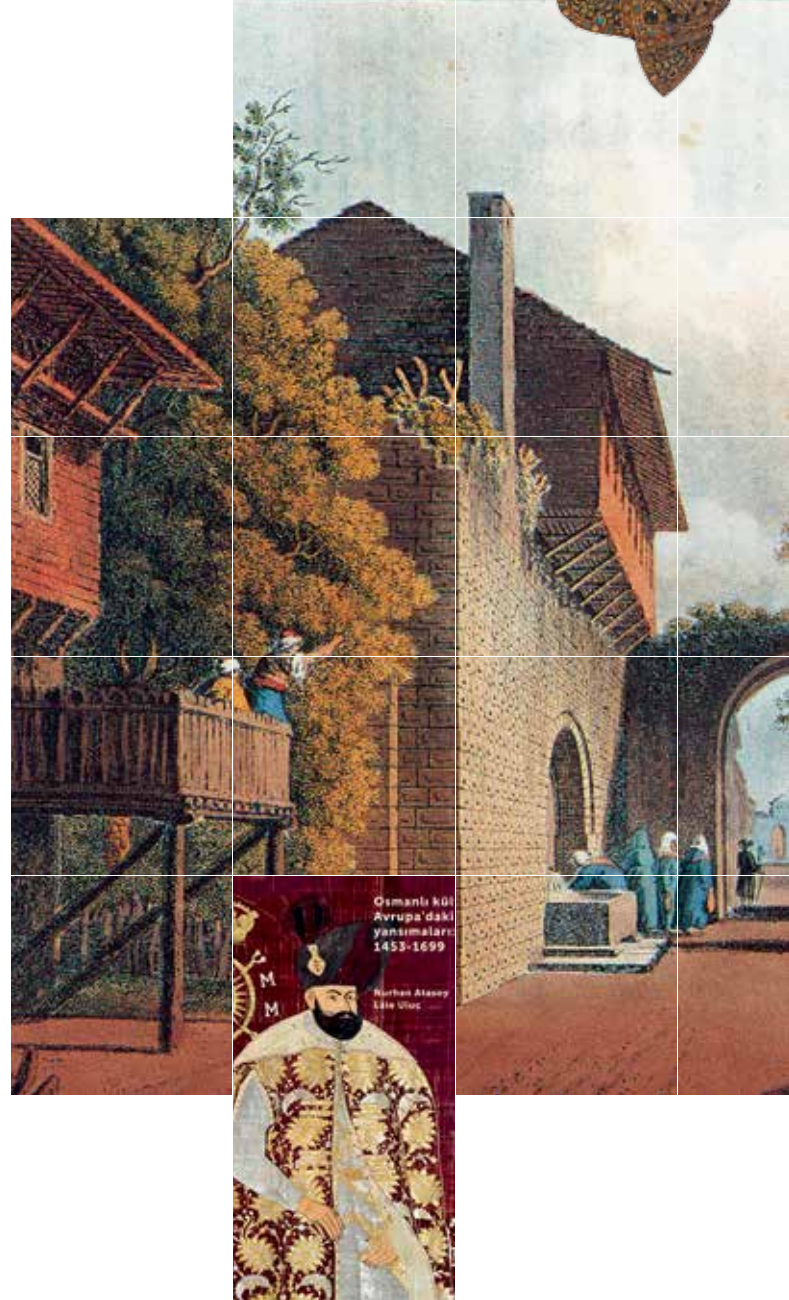
Bu kitabı ortaya çıkarmak en az altı sene-mizi aldı. Avrupa'da 20'den fazla ülke gezdik. Müzeler, müze depoları ve daha pek çok yerde çalıştık. Buna sadece ana müzeler değil, küçük müzeler de dâhil. Kitaba koyabildiğimizden çok daha fazla görsel topladık. Titiz bir seçki sonunda görsel sayısını ancak 450'ye indirebildik. Ayrıca yayımlamaya karar verdiğimiz fotoğrafların yayın hakları ve telif ücretleriyle uğraşmak da başlı başına bir işti. Hem seyahatlerimiz hem de bu fotoğraflar için büyük masraflar ve fedakârlıklar yapıldı. Matbaa aşamasında en kaliteli kâğıdı ve en iyi baskı koşullarını tercih ettik. Görsellerin okuyucudaki

EN

We worked for at least six years to complete this book. We travelled to more than 20 countries in Europe. We worked in museums, museum warehouses and many other places. This includes not only the major but also the smaller museums. We gathered more visuals than we could feature in the book. At the end of a rigorous selection, we could reduce the number of visuals to only 450. In addition, dealing with publishing rights and royalties of the photographs we decided to publish, was a major task in itself. Both our travels and these photographs were costly and sacrifices were made. We preferred the best-quality paper and best printing conditions in printing process. In order to improve the effect of the images on readers, we opted for larger

Lâle Uluç ile birlikte hazırladığımız Osmanlı Kültürünün Avrupa'daki Yansımaları: 1453-1699 adlı kitapta, Türklerin Eski Kıta'da bıraktığı derin etkilerin izini sürdük.

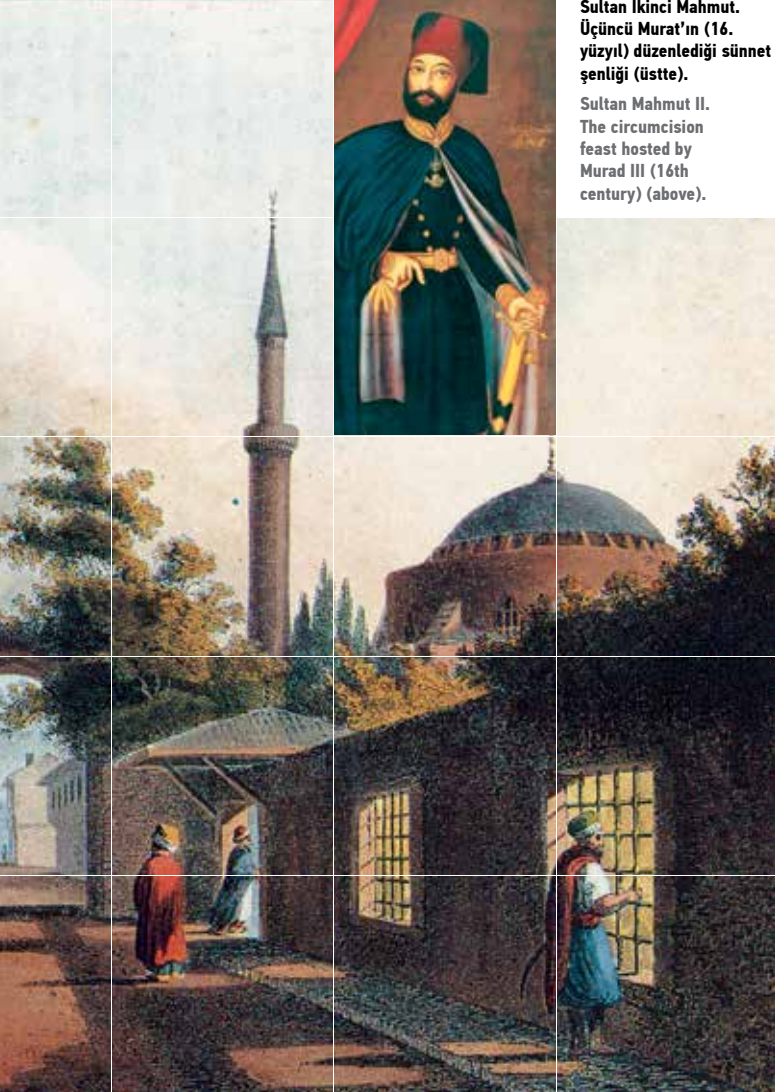

In the book titled *The Reflections of Ottoman Culture in Europe: 1453-1699*, coauthored with Lale Uluç, we traced the profound influences of Turks in the Old Continent.

”

Sultan İkinci Mahmut. Üçüncü Murat'ın (16. yüzyıl) düzenlediği sünnet şenliği (üstte).

Sultan Mahmut II. The circumcision feast hosted by Murad III (16th century) (above).

TR

etki düzeyini yükseltebilmek için kitabın ölçülerini büyük format şeklinde belirledik. Son baskı öncesi maketler hazırlayıp üzerinde yeni düzenlemeler yaptık. Nihayetinde bu kitap ortaya çıktı. Aldığımız tepkilere bakılırsa da çalışmamız başarılı oldu. *Osmanlı Kültürünün Avrupa'daki Yansımaları: 1453-1699* adlı kitapta 800'den fazla dipnot bulunuyor. Kitapta kullandığımız hemen her sözün referansını verdik. Kitapta kaynağı olmayan hiçbir bilgi yok diyebilirim. Verdiğimiz kaynakların büyük bir kısmı da yabancı eser ve yayınlardan oluşuyor. Kitabın bilimsel ve entelektüel çerçeve içerisinde kalmasına çok dikkat ettik. Ancak bu noktada karşımıza şöyle bir paradoks çıktı: Kitap hem bilimsel bir karakter taşımalı; ama bir yandan da ağır ve sıkıcı olmamalıydı. Ortaya çıkan metinler, okuyucu tarafından mutlaka rahat okunabilmeliydi. Çünkü bilimsel kitaplar genellikle zor okunurlar. Bu dengeyi yakalayabilmek için büyük gayret sarf ettik. Kitabın görsel açıdan zengin olması bu anlamda bize önemli bir avantaj sağladı. Peki, bu kitap ne söylüyor? Kısaca anlatalım: Osmanlı, 16. yüzyılda Avrupa için büyük bir tehdit anlamına geliyordu. Avrupalılar, bu tehlikeyi yaratan insanları tanımak, kim olduklarını öğrenmek istiyorlardı. En çok ilgilerini çeken şeylerden biri ise Osmanlıların kullandığı silahlardı. Tabii bunun yanında daha birçok şey var. Detaylı bilgi için kitabı incelemekte fayda var.

EN

dimensions. We had models made before page proof, and made new arrangements on them. The result is this book. According to the reactions we get, our work is a success. There are more than 800 footnotes in *The Reflections of Ottoman Culture in Europe: 1453-1699*. We gave references for almost every word in the book. I can say that there is no information in the book without a reference. A large part of the references we provided, consists of foreign books and publications. We paid utmost attention to keeping the book within a scientific and intellectual framework. At this point, however, we faced the following paradox: The book must have a scientific character, but at the same time, it should not be heavy-going and boring. The resulting texts should be easily readable by the reader. Scientific books are often difficult to read. We made great efforts to establish this balance. The fact that the book is visually rich provided us with an important advantage in this sense. So, what does this book say? Let me briefly explain: The Ottomans were a great threat to Europe in the 16th century. The Europeans wanted to know the people who posed a threat, and who they were. One of the things that attracted their attention was the weapons used by the Ottomans. There are many other things as well. It is worth reviewing the book for detailed information.

Aziz Sancar'dan Gençlere Öğüt

Aziz Sancar's Advices to Youth

TR

Nobel ödüllü bilim insanı Prof. Dr. Aziz Sancar, Azerbaycanlı akademisyenler ve Bakü Yunus Emre Enstitüsü kursiyerleriyle buluştu. Gönül ustası Yunus Emre'ye olan sevgisinden bahsederek konuşmasına başlayan Prof. Dr. Aziz Sancar şunları söyledi: "Yunus Emre'ye olan sevgim kelimelerle ifade edilemez. William Shakespeare İngilizler için ne anlama geliyorsa, Yunus Emre de Türkler için aynı anlama geliyor. Üstelik Yunus Emre daha derin, daha değerli bir şahsiyet. Çok kitap okudum; çok yazar, çok şair tanıdım ancak Yunus Emre gibisini görmedim." Başarılı olmak için laf değil iş üretmek gerektiğinin altını çizen Prof. Dr. Sancar, "Bir şeyler söylemekle hiçbir şey olmuyor; çalışmak gerek, çaba sarf etmek gerek." şeklinde konuştu.

Prof. Dr. Sancar, "Bir şeyler söylemekle hiçbir şey olmuyor; çalışmak gerek, çaba sarf etmek gerek." şeklinde konuştu.

Prof. Dr. said, "Nothing can be achieved through just talking; people must work and make efforts."

EN

Nobel Laureate scientist Prof. Dr. Aziz Sancar met with Azerbaijani academicians and trainees of Baku Yunus Emre Enstitüsü. Prof. Dr. Aziz Sancar who began his speech by expressing his fondness of Yunus Emre, a master of the heart, spoke as follows: "My love for Yunus Emre is beyond words. Yunus Emre means to Turkish people what William Shakespeare means to British people. Besides, Yunus Emre is a more profound and valuable figure.

I have read many books by many writers and poets but there is no other like Yunus Emre." Prof. Dr. Sancar underlining that work must be put forth instead of words, said, "Nothing can be achieved through just talking; people must work and make efforts."

Aktüel
ACTUAL

32

TÜRKİYE'DE CAZ MÜZİĞİ
Jazz Music in Turkey

44

KÖPRÜLER VE TÜNELLER
Bridges and Tunnels

52

EGE'DE BİR DÜNYA MİRASI
A World Heritage in the Aegean

58

GÖNÜLLERE ÜFLEYEN VİRTÜÖZ
Virtuoso that Blows Breath into Hearts!

ŞAİR, YAZAR VE FOTOĞRAF SANATÇISI
POET, WRITER AND PHOTOGRAPHY ARTIST
MERİH AKOĞUL

**Kerem Görsev
Quartet.**

Türkiye'de Caz Müziği

Jazz Music in Turkey

TR

Cazın başlangıcı, Afrika'dan Amerika'ya getirilen kölelerin aracılığıyla olmuştur. Hüzün, acı, özlem, özgürlük gibi insana ait olan tüm duygular onların müzikleri üzerinden diğer insanlarla paylaşıldı ve yaşamlarının bir parçası, yakarılarının yepyeni bir

Musicians such as Okay Temiz, Atilla Engin and Kudsi Erguner have made wonderful syntheses by blending Turkish music with jazz, achieving success worldwide.

EN

Jazz was born when slaves from Africa were brought to America. All human emotions, such as sadness, pain, longing, and freedom were shared with other people through their music, and became a part of their lives, a brand new form of their appeal. Then the music of black men reached Europe with some minor changes, and turned into a genre loved and

Okay Temiz, Atilla Engin, Kudsi Erguner gibi müzisyenler, Türk müziğini caz ile harmanlayarak müthiş sentezlere gitmişler ve dünya çapında başarı kazanmışlardır.

TR

formu oldu. Ardından siyah adamın müziği bazı küçük değişikliklerle Avrupa'ya geçti ve günümüze gelinceye kadar dünyanın her yerinde sevilerek dinlenen bir yapıya dönüştü.

Blues kökleri ve New Orleans tarzı başlangıcıyla caz, Orta Afrika'dan Güney Amerika'ya, Kuzey Avrupa ülkelerinden Azerbaycan'a, farklı coğrafyalardaki ülkelerin müziklerini bir biçimde etkiledi. Önce tamamen Amerika'daki hâliyle çalınan bu müzik, daha sonra başka ülkelerin caz formundaki bestelerin oluşmasını sağlayarak serüvenini sürdürdü. Caz müziği özellikle 1950-1970 yılları arasında altın devrini yaşadı ve caz dünyanın her yerinde plaklar, konserler, festivaller ve özellikle de önce radyo, daha sonra da televizyonlar aracılığıyla dinleyicilere ulaştı.

Ama her şeyden önemlisi, diğer müzik türlerini tümünde olduğu gibi caz müziği de insanların ruhlarını arıtmayı ve dinleyenlere mutluluk vermeyi amaçlıyor. Notalı müziğin ve "standart" olarak bilinen tanınmış bestelerin dışında doğaçlama, cazın özündeki en heyecan verici özelliktir. Dünyanın sevilen müzikleri arasında rahatlıkla ilk sırada geldiğini söyleyebileceğimiz cazın Türkiye'deki macerasını 1930'lara kadar dayandırabiliriz. Dans orkestraları ve küçük müzik gruplarının öncülüğü ile başlayan caz, ilerleyen yıllarda mekânların müziği olarak tercih edildi. 70'lere geldiğinde ise Türkiye'de caz en sevilen müzik türlerinden biri olarak dolaşımını

Kanundan kemençeye, bağlamadan uda kadar birçok enstrüman caz müziğinin içinde diğer enstrümanlarla birlikte kullanılıyor.

Taksim Trio.

Müziyen
Fatih Erkoç.
Musician
Fatih Erkoç.

EN

listened all over the world until our day. Jazz, with roots in Blues and a New Orleans style beginning, influenced the music of countries in different regions from Central Africa to South America, from Northern European countries to Azerbaijan, in some way. This music, initially performed entirely based on the American version, continued its journey as other countries made compositions in the form of jazz songs. Jazz music lived its golden age between 1950-1970 and reached audiences all over the world through records, concerts, festivals, and particularly radio and later television channels.

But what's more important is that jazz music, like all other musical genres, aims to purify people's souls and make the listeners happy. Improvisation is the most exciting feature in jazz music, apart from well-known compositions known as "standards" and music with notes. We can say that the journey of jazz in Turkey, inarguably one of the most popular music genres in the world, dates back to 1930s. Jazz, pioneered by dance orchestras and small music ensembles, was preferred as a venue music in the following years. When it came to the 70s, jazz in Turkey continued its circulation as one of the most popular musical genres.

The first Turkish jazz record was Jazz Semai album released in 1978, comprised entirely of Tuna Ötenel's compositions except one. This album that featured Erol Pekcan on the drums, who made great efforts to introduce jazz and make it popular in Turkey, Kudret

From qanun to kemancha, from baglama to oud, many instruments are integrated into jazz music along with other instruments.

TR

sürdürmekteydi. İlk caz plağımız 1978 yılında, biri hariç tümü Tuna Ötenel'in bestelerinden oluşan *Jazz Semai* albümüdür. Davulda, cazın ülkemizde tanıtılıp sevilmesi konusunda büyük çabası olan Erol Pekcan, basta Kudret Öztoprak, piyano ve saksafonda ise ülkemizin efsanevi müzisyeni Tuna Ötenel'in yer aldığı bu albüm büyük ilgi çekmiş ve yıllar içinde koleksiyoncuların gözdesi olmuştur. Ve aradan tam 38 yıl geçtikten sonra bu plak, ülkemizin önemli müzik şirketlerinden "Rainbow 45 Records" tarafından özenli bir biçimde basıldı. Daha gerilere gidersek Sevinç Tevs ve Ayten Alpman gibi sanatçılar, caz müziğine sesleriyle farklı bir enerji kattılar. Şu an bir kısmı hayatta olmayan birçok müzisyen cazın gelişiminde önemli katkılarda bulundular. Bugünkü güçlü vokal geleneğimizde ve genç solistlerin çıkmasında bu isimlerin önemli bir yeri vardır. Özdemir Erdoğan'ın *Özgün Jazz Denemeleri* yayınlandığı tarihte büyük ilgi görmüştür. Türkiye'nin Akbank Caz Festivali ile birlikte en önemli caz etkinliği olan İstanbul Caz Festivali'nin bu seneki Yaşam Boyu Başarı Ödülleri iki sanatçıya verildi. Bunlardan ilki Fatih Erkoç olurken ikinci sanatçı da TRT İstanbul Radyosu Hafif Müzik ve Caz Orkestrası'nın şefi ve aranjörü Kamil Özler idi. 1982'de kurulan TRT İstanbul Radyosu Hafif Müzik ve Caz Orkestrası'nın şefi Süheyl Denizci idi. Sonra bu görevi Neşet Ruacan devraldı ve şu an ise Kamil Özler orkestranın şefliğini üstleniyor. Bu yıl İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) tarafından 24. kez düzenlenen İstanbul Caz Festivali, yalnızca dünyanın çeşitli ülkelerinden gelen sanatçı ve gruplara değil, ülkemiz müzisyenlerinin başarılı performanslarına

EN

Öztoprak on bass, and legendary Turkish musician Tuna Ötenel on piano and saxophone, was a great hit and became popular among collectors in years. And 38 years later, it was meticulously reprinted by "Rainbow 45 Records", a leading Turkish music company.

Going further back, artists such as Sevinç Tevs and Ayten Alpman introduced an energy to jazz music with their voices. Many musicians, some of whom passed away, made important contributions to the development of jazz. These names are significant in the strong vocal tradition today and the emergence of young vocalists. Özdemir Erdoğan's *Original Jazz Experiments* attracted considerable attention when it was first released.

In this year's Istanbul Jazz Festival, the most important jazz event of Turkey next to Akbank Jazz Festival, two artists were presented with life-long achievement awards. One of them was Fatih Erkoç and the other was the maestro and producer of TRT Istanbul Radio Pop Music and Jazz Orchestra Kamil Özler. Süheyl Denizci was the first conductor of TRT Istanbul Radio Pop Music and Jazz Orchestra established in 1982. Then Neşet Ruacan was assigned to this task, and currently Kamil Özler conducts the orchestra.

Istanbul Jazz Festival, organized by the Istanbul Foundation for Culture and Arts (İKSV) for the 24th time, hosted not only artists and bands from various countries of the world but also the successful performances by Turkish musicians. Especially in the last 10 years, the accomplishments of Turkish

Okay Temiz.

TR

da ev sahipliği yaptı. Özellikle son 10 yılda, müzisyenlerimizin başarıları ve yurt dışından gelen müzisyenlerle birlikte gerçekleştirdikleri konserler büyük beğeni kazandı. Bu yıl orkestra, Christian McBride ve Joshua Redman birlikte inanılmaz bir konsere imza attı. Paco de Lucia'nın anısına yapılan konserte de Levent Yüksel, Cenk Erdoğan, Taksim Trio da konuk olarak yer aldılar.

Diğer yandan, ülkemiz caz müzisyenleri yurt dışında gerçekleştirdikleri konserlerde de başarılı performanslar sergiliyorlar. Türk müziği makamsal özellikleri nedeniyle, her ne kadar caz armonileri ile birleşmede teknik zorluklar içerse de makam müziğimizin değerleri, usta besteci ve müzisyenlerimizin çarpıcı yorumlarıyla farklı boyutlara gelebiliyor. Dünyada da etnik müziğin cazla birleşiminden doğan etnik caz, Doğu ile Batı'nın ortak denge ve değerleriyle yayılımını sürdürüyor. Kanundan kemençeye, bağlamadan uda kadar birçok enstrüman caz müziğinin içinde diğer enstrümanlarla birlikte kullanılıyor. Okay Temiz, Atilla Engin, Kudsi Erguner gibi müzisyenlerimiz Türk müziğini caz ile harmanlayarak müthiş sentezlere gitmişler ve dünya çapında başarı kazanmışlardır. Bilal Karaman'ın *Patika*'sından Baki Duyarlar-Derya Türkan'ın *Kemenjazz*'ına kadar birçok proje caz severler tarafından ilgiyle izleniyor. A.K. Müzik, Ada Müzik, Kabak&Lin, Equinox, Baykuş Müzik, Kalan Müzik gibi firmalar da caz müziğini yayınladıkları albümlerle destekliyorlar. Önümüzdeki yıllarda Türkiye'de cazın rotası nasıl olacak? Merakla bekliyoruz.

Müzisyen Tuna Ötenel.
Musician Tuna Ötenel.

Müzisyen Derya Türkan.
Musician Derya Türkan.

EN

musicians and their performances with musicians from abroad, have won great acclaim. This year, the orchestra made an incredible performance together with Christian McBride and Joshua Redman. Levent Yüksel, Cenk Erdoğan and Taksim Trio were guest musicians in the concert organized in memory of Paco de Lucia.

On the other hand, Turkish jazz musicians also make great performances in concerts abroad. Although there are technical difficulties in combining Turkish music with jazz harmonies due to the modal properties of Turkish music, the value of Turkish modal music is raised with striking interpretations of our master composers and musicians.

Ethnic jazz, born from the combination of jazz with ethnic music in the world, continues spreading with the shared equilibrium and values of East and West. From qanun to kemancha, from baglama to oud, many instruments are integrated into jazz music along with other instruments. Turkish musicians such as Okay Temiz, Atilla Engin and Kudsi Erguner have made wonderful syntheses by blending Turkish music with jazz, achieving success worldwide. Many projects from Bilal Karaman's *Patika* to Baki Duyarlar-Derya Türkan's *Kemenjazz* are followed with interest by jazz lovers.

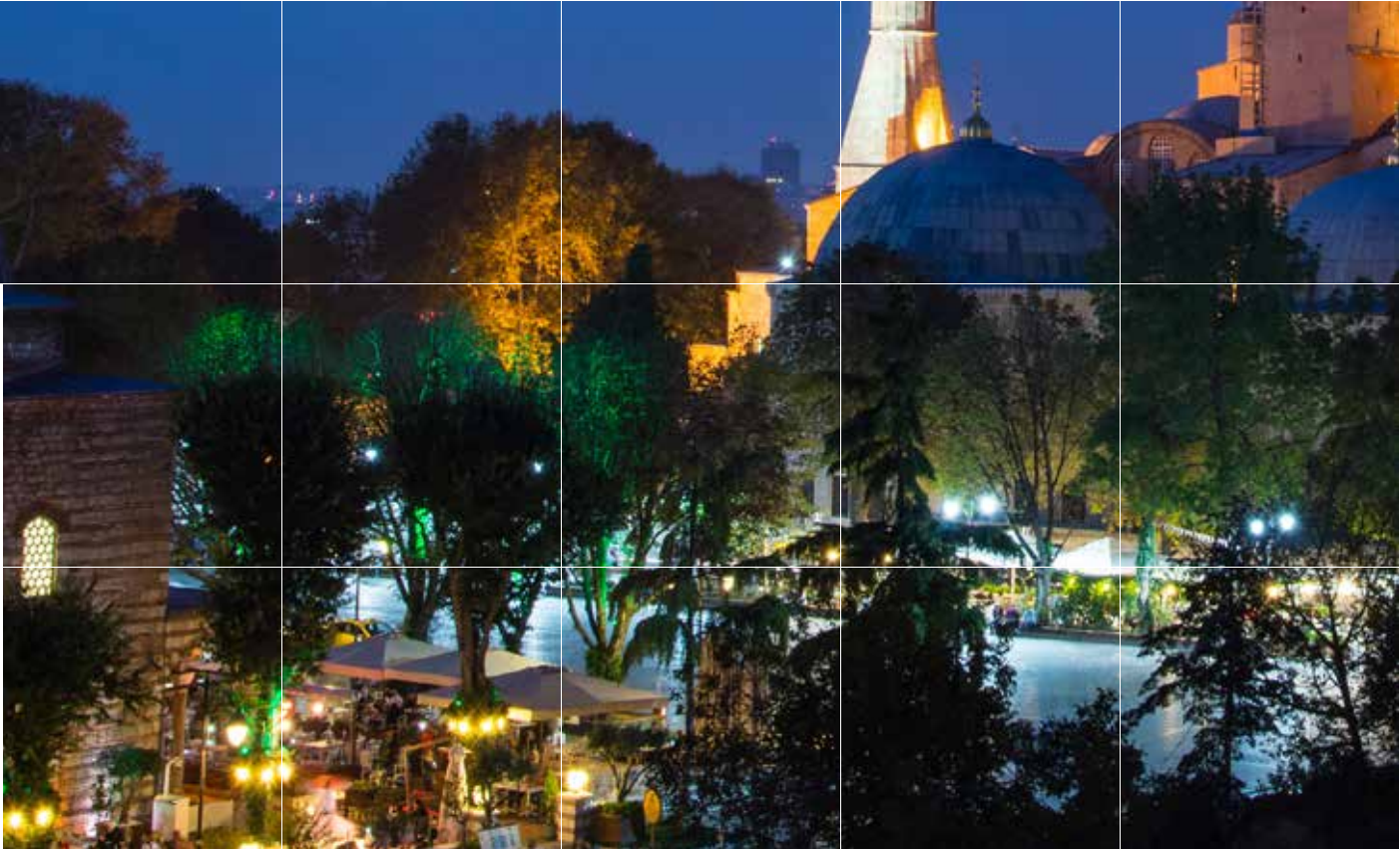
Music companies such as A.K. Müzik, Ada Müzik, Kabak&Lin, Equinox, Baykuş Müzik, and Kalan Müzik support jazz music with the albums they release. What will be the route jazz will follow in Turkey in coming years? We await impatiently.

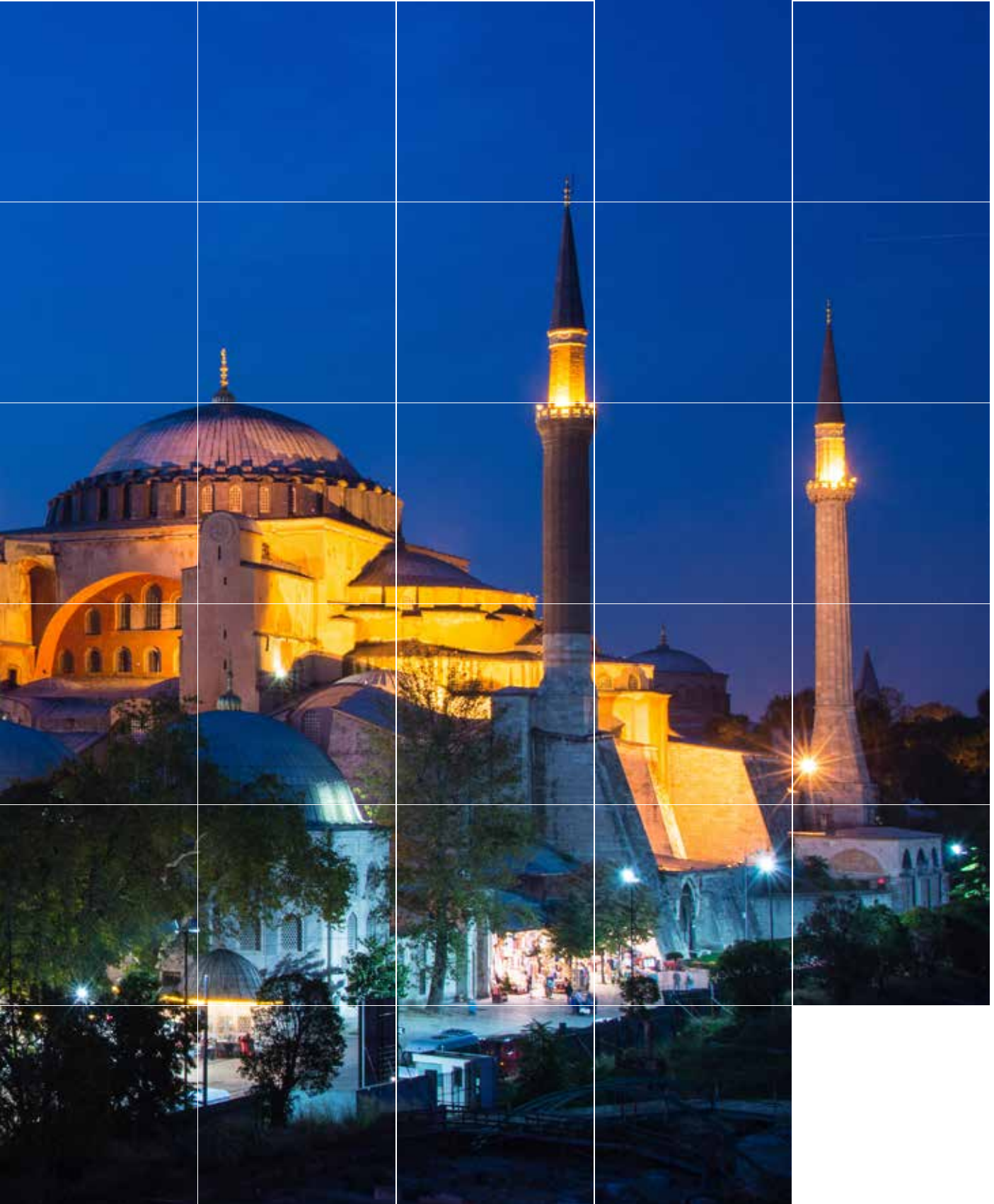
Medeniyetlerin Buluşma Noktası:

Ayasofya

The Meeting Point of Civilizations Hagia Sophia

AYŞE NUR AZCA ELİF İREM ZİREK

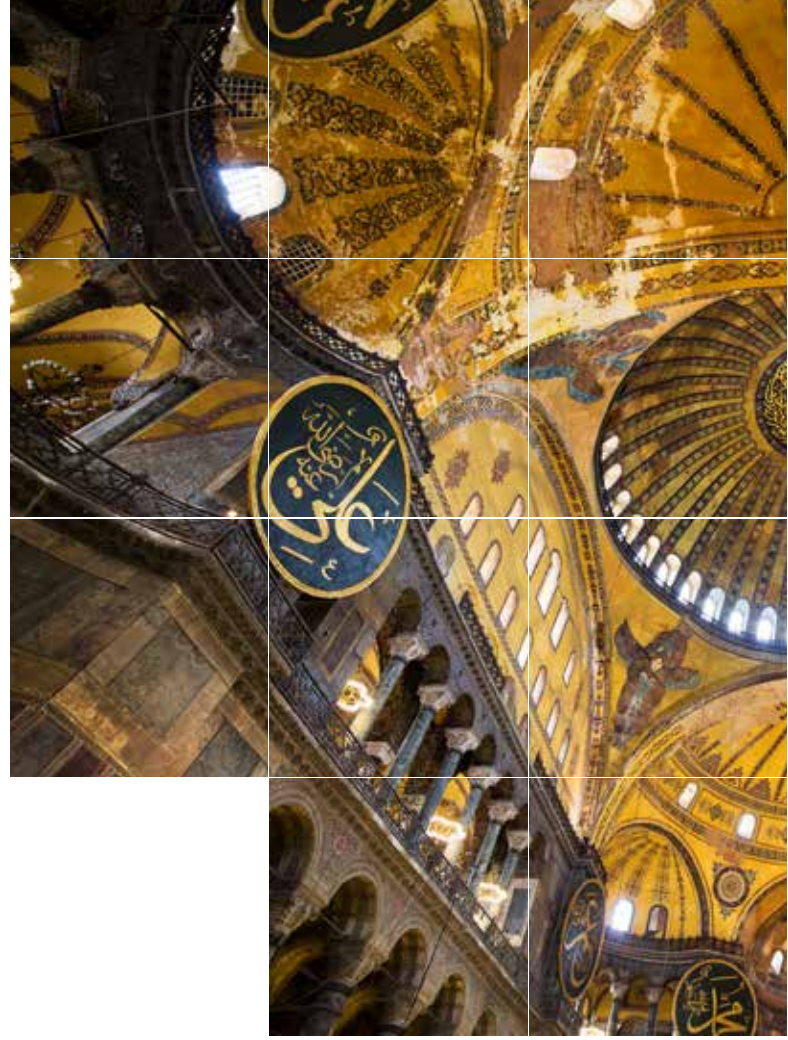

TR

Asırlara meydan okuyan Ayasofya; Roma, Osmanlı ve Anadolu uygarlıklarının eserlerine ev sahipliği yapıyor. Böyle bir medeniyetler buluşmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bugünkü yapı, kayıtlara göre aynı mekânda bulunan üçüncü Ayasofya. İlk Ayasofya, 360 yılında bazilikal planlı mimari özellikleri taşıyarak inşa edilmiş. 405 yılında bir isyan sonucu yanması üzerine ikincisi yeniden inşa edilerek 415 yılında açılmış. Doğu Roma İmparatorluğu'nun belki de en büyük hükümdarlarından biri olan Justinianos burada tarih sahnesine çıkıyor. 532 yılında İstanbul'da meydana gelen isyanda yaklaşık 30 bin kişi hayatını kaybediyor. Bu olayın neticesinde tabii ki halkın acıları çok derin. Justinianos'un o güne kadar yapılmamış bir şey yapması gerekiyor ki insanların akıllarını, hafızalarını, uğraşlarını başka bir yöne çeksin. İmparator, dönemin iki büyük bilim adamı Isidoros ve Anthemios'u Ayasofya için görevlendiriyor. Bunların emri altında ise yaklaşık yüz usta veya mimar görev alıyor. Ayasofya, 5 yıl 10 ay gibi bir süreçte "en hızlı inşa edilen kilise" oluyor. Bu hızlı süreçte hazır malzemeler kullanmak zorunda olan İmparator,

EN

1500 yıllık geçmişinde uygarlıkları buluşturan Ayasofya Müzesi, bu kez kapılarını .tr okuyucuları için açtı. Bu muhteşem mabedin gizemlerini Ayasofya Müzesi Müdürü Hayrullah Cengiz'e sorduk.

Hagia Sophia that defies centuries, is home to artefacts from Roman, Ottoman and Anatolian civilizations. What would you like to say about such a meeting of civilizations?

The monument today is the third Hagia Sophia built on the same grounds, according to the records. The first Hagia Sophia was built in 360 BC with a basilica layout and architectural features. In 405, Hagia Sophia was rebuilt after it was burnt down during to an uprising and was reopened in 415. Justinian, perhaps one of the greatest rulers of the Eastern Roman Empire, appeared on the stage of history here. Nearly 30 thousand people lost their lives during an uprising in Istanbul in 532. As a result of this incident, the people greatly suffered. Justinian had to do something unprecedented in order to distract people from their thoughts, memories and to redirect their efforts. Emperor assigned two prominent scientists of the period, Isidoros and Anthemios, to build Hagia Sophia. There were about one hundred masters or architects under their command. Hagia Sophia gained the "fastest-built church" title in as short as five years and 10 months. Emperor had to use ready materials for fast progress so he had material brought to Istanbul from temples, marble and stone quarries all across Anatolia. The material came from temples in Ephesus in Izmir, from Aspendos and from Baalbek in Lebanon.

**Bağış Mozaïği
detayında
İmparatoriçe
Zoe, 11. yüzyıl.**

Empress Zoe in
Donation Mosaic
detail, 11th
Century.

EN

The works of numerous Anatolian civilizations were brought to Istanbul with these materials. This way, Justinian both unified the Eastern Roman Empire in Hagia Sophia and brought the elements of civilization to Hagia Sophia which had remained within the borders of the Eastern Roman Empire until that time. In summary, a new temple for humanity was built in Hagia Sophia. He had the greatest temple built which has stood for centuries.

Hagia Sophia is one of the most visited places not just in Turkey, but in the world. What is the average number of visitors per year? Can you share statistics about visits?

Hagia Sophia competes with Topkapı Palace in Turkey. Generally, there is a 3-5 thousand difference between visitors of Topkapı Palace and Hagia Sophia. Hagia Sophia is usually one step ahead. One of the reasons may be its location, right at the heart of the square... Secondly, Hagia Sophia displays artefacts from the Ottoman State however it also brings together elements of Islamic faith and Christianity which rather attracts foreign guests. Hagia Sophia is also a little smaller than Topkapı Palace as a monument, so it can be visited in a shorter time. Therefore, when you look at the number of visitors in Turkey, especially the statistics of Hagia Sophia in the last 5-6 years, you

TR

Anadolu'nun dört bir tarafındaki tapınaklardan, mermer ocaklarından, taş ocaklarından İstanbul'a malzeme getiriyor. İzmir Efes'teki tapınaklardan, Aspendos'tan ve Lübnan Baalbek'ten geliyor. Gelen malzemelerle Anadolu'nun pek çok uygarlığının eserleri İstanbul'a taşıyor. Böylece şöyle bir sonuç ile karşılıyoruz: Justinianos hem Doğu Roma İmparatorluğu'nu Ayasofya'da birleştiriyor hem de o tarihe kadar Doğu Roma İmparatorluğu sınırları içinde kalan medeniyet unsurlarını Ayasofya'ya getiriyor. Özetle Ayasofya'da insanlık için yeni bir mabet inşa ediyor. Bu kadar yıl içinde ayakta kalan en büyük mabedi inşa ettirmiş oluyor.

Ayasofya sadece Türkiye'nin değil dünyanın en çok ziyaret edilen yerlerinden biri. Yılda ortalama kaç ziyaretçi geliyor? Ziyaretlerle ilgili istatistikler paylaşabilir misiniz?

Ayasofya, Türkiye'de Topkapı Sarayı ile yarışır durumdadır. Genelde Topkapı Sarayı'nın ziyaretçisi ile Ayasofya'nınki arasında 3-5 bin kişilik fark olur. Bu farkta genelde Ayasofya bir adım önde olur. Bunun sebeplerinden biri belki tam meydana olması... İkincisi, Osmanlı Devleti'nin eserlerini sergilemekle beraber Ayasofya hem İslam dininin hem de Hristiyanlık inancının unsurlarını bir araya getirmesi yabancı misafirleri daha çok buraya çekmekte. Bir

Hagia Sophia that brings together civilizations in its 1500 years of history, this time opens its doors for .tr readers. We held an interview with the Director of Hagia Sophia Hayrullah Cengiz about the mysteries of this magnificent temple.

”

Ayasofya Müdürü Hayrullah Cengiz.
The Director of Hagia Sophia.

TR

de Ayasofya belki yapı olarak Topkapı Sarayı'ndan biraz daha küçük olduğu için daha az bir zamanda ziyaret edilebilmekte. Dolayısıyla Türkiye'deki ziyaret sayılarına, özellikle son 5-6 yıldaki istatistiğe baktığınızda Ayasofya'nın Türkiye'de en çok ziyaret edilen müze olduğunu görürsünüz. Yıllık ziyaretçi sayımız yaklaşık 3,5 milyon.

Prof. Dr. Haluk Dursun, Ayasofya'nın Osmanlı dönemindeki en büyük ve en önemli cami olduğunu; devlet protokolünde ve merasimlerde bir numaralı yapı özelliğini taşıdığını söylüyor. Bunun nedenleri nelerdir?

Ayasofya, inşa edildiği dönemde Doğu Roma'da halkın ziyaret edip ibadet ettiği bir mabet değil, bir protokol kilisesidir. Ayasofya hiçbir zaman patrikhanenin mülkü olmamış direkt imparatorun olmuştur. Dolayısıyla da savaş hukuku gereği İstanbul fethedildikten sonra imparatorun malı hükümdarın malı olmuştur ve Ayasofya fethedildiği günden bu yana Fatih Sultan Mehmet'in mülküdür. Ayasofya, fetih öncesinde nasıl protokol kilisesi olmuş ise cami döneminde de sanki bir protokol camisi gibi olmuştur. Bunda Topkapı Sarayı'nın Ayasofya'ya yakın olması etken olduğu gibi bana göre Peygamber

Especially the statistics of Hagia Sophia in the last 5-6 years, you can see that Hagia Sophia is the most visited museum in Turkey.

EN

can see that Hagia Sophia is the most visited museum in Turkey. The number of annual visitors is around 3.5 million people.

Professor Dr. Haluk Dursun said that Hagia Sophia was the largest and most important mosque in the Ottoman period; it was favoured by state protocol and for ceremonies. What are the reasons for this?

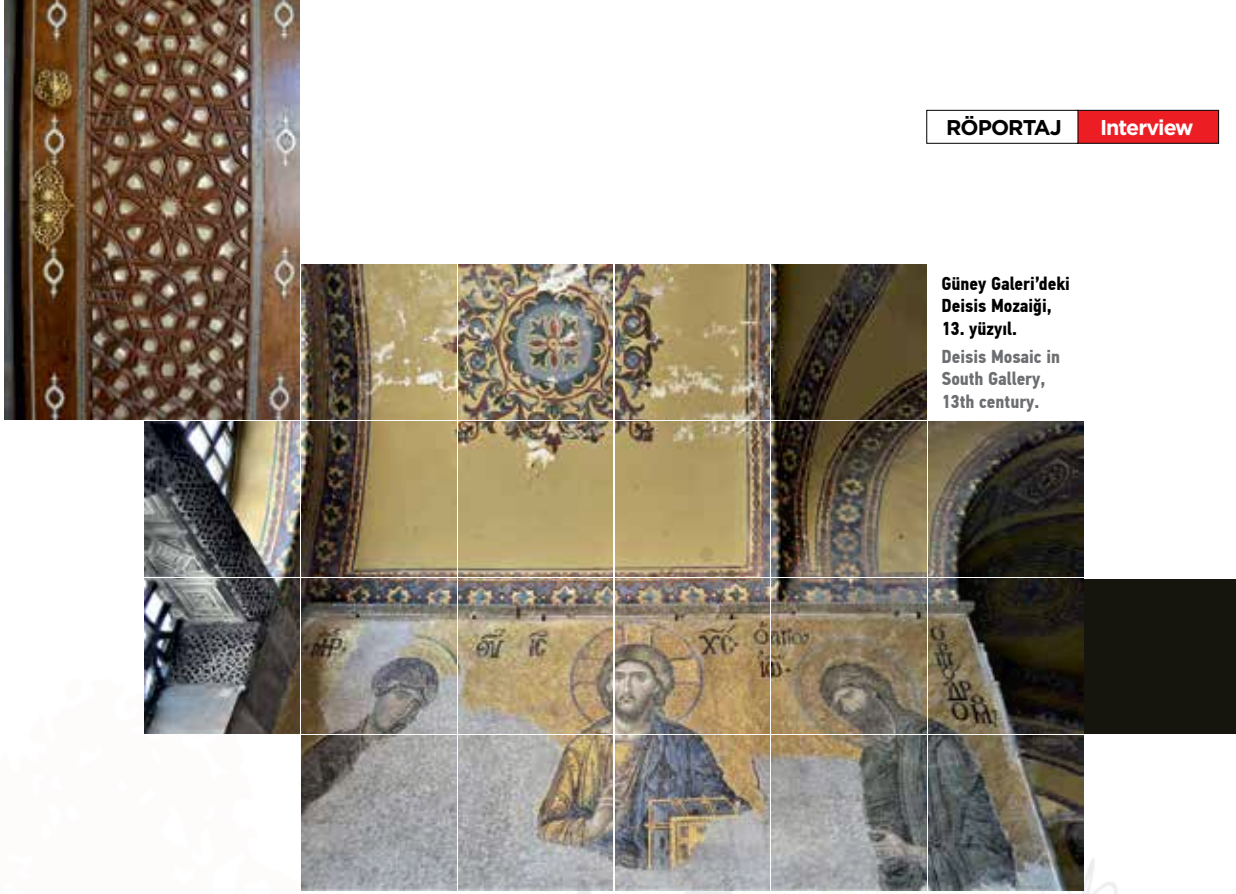
In the period it was built, Hagia Sophia was a protocol church in Eastern Rome, not a temple where people could visit and worship. Hagia Sophia had never been a property of the patriarchate but was directly under the Emperor. After the conquest of Istanbul, by the law of war, the Emperor's properties were handed over to the Ottoman Sultan and Hagia Sophia remained a property of Sultan Mehmed the Conqueror since the conquest. Hagia Sophia was a protocol church before the conquest so it served as a protocol mosque. Topkapı Palace being very close to Hagia Sophia was a reason; but Prophet Muhammad was thought to have pointed Hagia Sophia in his hadith related to the conquest of Istanbul. I think the Ottoman sultans took that into consideration. I assume this because when a sultan passed away, the funeral would invariably be held at Hagia Sophia. The imams and muezzins of Hagia Sophia and the mudarrises (professor) who

”

Türkiye'deki ziyaret sayılarına, özellikle son 5-6 yıldaki istatistiğe baktığınızda Ayasofya'nın Türkiye'de en çok ziyaret edilen müze olduğunu görürsünüz.

İmparatoriçe locası.
Empress lodge.

Güney Galerisi'deki
Deisis Mosaici,
13. yüzyıl.

Deisis Mosaic in
South Gallery,
13th century.

TR

Efendimizin İstanbul'un fethiyle alakalı söylemiş olduğu hadiste hedef, direkt Ayasofya'dır. Osmanlı padişahlarının bunun inancında olduğunu düşünüyorum. Sanırım bundan dolayıdır ki bir padişah vefat ettiğinde cenazesi her zaman buradan kaldırılmıştır. Ayasofya'da görev yapan imam ve müezzinler ile Fatih Sultan Mehmet'in yaptırmış olduğu medresede görev yapan müderrisler her zaman için Osmanlı ilim hiyerarşisinde önde olmuştur. Osmanlı'da bir Ayasofya müderrisi olabilmek için Osmanlı coğrafyasındaki birçok yerde müderrislik yaptıktan sonraki geleceği en üst nokta Ayasofya Medresesi'nin müderrisliğidir. Onun için burası Osmanlı'da Ayasofya Cami-i Kebir, yani Büyük Ayasofya Cami'dir ve diğer camilerden bu yönden farkı vardır. Bu farkın temel sebebinden ilki benim kanaatimce Peygamber Efendimizin hadisinin direkt burayı göstermesi, ikinci ise Topkapı Sarayı'nın inşasının Ayasofya'nın en yakınlarına yapılması Ayasofya'nın bir protokol cami olmasını sağlamıştır.

İki semavi dinin en önemli ibadethaneleri arasında yer alan Ayasofya, kapsamlı bir restorasyon çalışmasına girdi, restorasyon hangi bölümleri kapsıyor ve ne zaman bitecek?

Şu anda Ayasofya'nın ana iç mekânını restore ediyoruz. Bir taraftan da Ayasofya'nın batı

Hagia Sophia also brings together elements of Islamic faith and Christianity which rather attracts foreign guests.

EN

worked in madrasahs built by command of Mehmed the Conqueror, were always at the forefront in the Ottoman science hierarchy. In order to become a Hagia Sophia mudarris in the Ottoman Empire, one had to teach as a professor in numerous corners of the Ottoman lands. The ultimate position reached was teaching in Hagia Sophia. For this reason, it was Hagia Sophia Cami-i Kebir in the Ottoman Empire which means the Great Hagia Sophia Mosque, and it is different from other mosques in this respect. In my opinion, the main reason was Prophet Mohammed's hadith which was believed to point to this monument. The second reason: Topkapı Palace could be built everywhere, however it was the built in immediate vicinity of Hagia Sophia which caused Hagia Sophia to serve as a protocol mosque.

Hagia Sophia, a major temple for both divine religions, is currently undergoing extensive restoration. Which sections are undergoing restoration and when will the restoration be complete?

At the moment, we are restoring the main interior of Hagia Sophia. On one hand, we have completed the 98 percent of restoration of Hagia Sophia's western

Ayasofya hem İslam dininin hem de Hristiyanlık inancının unsurlarını bir araya getirmesi sebebiyle yabancı misafirleri buraya daha çok çekmekte.

TR

cephesinin restorasyonunu yüzde 98 oranında bitirdik. Batı cephesinden sonra kuzey, güney ve doğu cephesini de yapmaya başlayacağız. Bu kadar yaşlı bir binada restorasyonun durması hata olur. Biz burada ne kadar restorasyon yapsak da netice itibarıyla 1500 yaşındaki bir binanın restorasyona sıklıkla ihtiyaç duyacağı bence bir realitedir. İşlerimizi mümkün mertebe hızla yapmaya çalışıyoruz ama aceleye getirmiyoruz. Biz burada en ufak bir işi yaptığımızda dahi özenle ve dikkatle çalışıyoruz. Dünyanın gözü üzerimizde, burada ne kadar az hata yapabiliriz, bunun gayreti içerisindeyiz. Mesela, şu anda biz Ayasofya'nın ana mekân iç yüzeylerinin onarımlarını yapmaktayız, galeri katının ve iniş rampalarının da onarımlarını yapıyoruz. 2009 yılında Ayasofya'da bulunan türbelerin, hemen akabinde de şadırvanın ve bina içindeki kütüphanenin restorasyonunu bitirdik.

Ana mekânda iç yüzeylerin şu anda yüzde 20'si kadarı bitti. Planladığımızdan biraz uzun sürdü fakat bu uzun sürmenin tecrübesini diğer yüzeylerde, yani güneyde, doğuda ve batıda istifade ederek daha kısa tutulmasını sağlayacağız. Ayrıca ana mekân zemin mermerleri ile neflerin acil zemin onarımlarına da devam ediyoruz. Bununla beraber Ayasofya'nın galeri katı ile güneybatı atrium iniş rampası, depoların acil müdahale ve proje yapım işlerinde de bir hayli yol katettik. Son olarak Ayasofya'nın Kuzey, Güney ve Doğu Cephe Projelerinin yapılması işinde de çok az işimizin kaldığını ifade edebilirim. Yaklaşık 1500 yaşında olan ve pek çok depreme maruz kalıp birçok kez onarılan Ayasofya'da değil onarım, yapılacak bu işlerin projelerini hazırlamak bile ancak çilesini çekenlerin bileceği bir iştir.

Ayasofya Şadırvanı, 1740.
Hagia Sophia Water Tank, 1740.

Ayasofya'nın yanı başındaki Sultan Türbeleri.
Sultans Tombs near the museum Hagia Sophia.

EN

facade. We will launch restoration of northern, southern, and eastern facades after completing this section. It would be a mistake to bring the restoration of such an ancient building to a halt. Despite the extensive restoration we carry out, it is a fact that a 1500-year-old building will need frequent restoration. We make efforts to complete our tasks as quickly as possible, but we do not rush. We work diligently and carefully even when we carry out the smallest task. The world is watching so we make sure to make as few mistakes as possible. For instance, we currently repair the interior surfaces of the main space in Hagia Sophia as well as the gallery floor and access ramps. In 2009, we completed the restoration of the tombs in Hagia Sophia, and restored the fountain and the library within the building immediately afterwards. 20 percent of the interior surfaces in the main gallery have already been completed. It took a little longer than we anticipated, but we will ensure to benefit from the experience we have gained from this process, and southern, eastern and western sections will be completed in a shorter period of time. Additionally, we carry out the urgent floor repairs on floor marbles and naves in the main space. We have made considerable progress in Hagia Sophia's Gallery floor as well as in the South-western Atrium Access Ramp, and Emergency Action and Project Design of the depots. Lastly, I can say that we will soon complete the projects for Hagia Sophia's Northern, Southern and Eastern Facades. Repairing nearly 1500 years old Hagia Sophia which has survived many earthquakes and was repaired many times, is a difficult task; however only those who work in the field know how difficult it is to make projects for such a restoration.

TR

Bu süreçte Fossati Kardeşler'in Osmanlı dönemindeki meşhur Ayasofya restorasyonu çalışmalarında size ışık tuttu mu?

Fossati Kardeşler'in Ayasofya'da yapmış olduğu onarım çalışması -tüm safhaları ile- hâlâ ortaya konulmuş değildir. Eleştirilen yönleri olduğu gibi takdir edilen yönleri de vardır. Ama benim en önemsedğim bir yönü vardı ki sanırım kimse tarafından inkâr edilemez. O da Gaspare Fossati'nin Ayasofya'nın onarımı öncesinde ve sonrasında yapmış olduğu resimlerdir. Belge yönünden kanaatimce çok kıymetlidir ve biz bugün dahi bu resimlerden onarımlarımız esnasında istifade ediyoruz.

Ayasofya'ya karakter kazandıran en önemli unsurlardan biri de muhteşem hat levhalarıdır. Bunlarla ilgili bilgi vermenizi istesek?

Ayasofya'da dünyanın bilinen en büyük sekiz hat levhası yer alıyor. Yedi buçuk metre çapında olan levhalar, Hattat Kadiasker Mustafa İzzet Efendi'ye ait. Bundan önce Ayasofya'da Teknecizade İbrahim Efendi'ye ait hatlar vardı. Hatlar kare veya dörtgen şeklinde ve altı taneydi. Bu hatlar kaldırıldı ve altı tane olan hat yazısı sekize çıkarıldı. Hz. Hasan ile Hz. Hüseyin'in hat levhaları eklendi. Hat levhalarını incelediğinizde, kullanılan ahşap kasnağından tutun da üstündeki kumaş türüne kadar özenle seçildiğini görüyorsunuz. Mesela, ahşap kasnağın ıhlamur ağacından yapıldığını görüyorsunuz. Biliyorsunuz İstanbul çok nemli bir bölge, ıhlamur ağacı nemden en az etkilenen ağaçlardan bir tanesidir. Aynı zamanda hafif bir ağaç... 7,5 metre çapındaki bir hattı yukarı asacaksınız. Ağır bir ağaç kullanırsanız yapıyı zedellersiniz, düşmesine sebep olursunuz. Bezini yelken bezinden seçmiştir. Yelken bezi en az yıpranan kumaşlardan bir tanesidir. Yakın zamanda biz bunların restorasyonunu yaptırдық. Mustafa İzzet Efendi levhalarını yaparken Ayasofya'nın büyüklüğü nispetinde bir hat levhası yapmış. Hat levhaları yanı sıra kubbede Nur suresinin 35. ayetini görüyorsunuz. O kubbenin yerden yüksekliği 56 metredir. Üstat kalkmış 56 metrede Nur suresinin 35. ayetini yazmış. Eğer bugünlerde iskele ile kubbeye çıkmayı düşünürseniz yerdeki sıcaklık 30 ise kubbedeki sıcaklığın 40 derece üzerinde olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Böyle bir atmosferde çalışmış insanlar ve gerçekten aşkla yapılmadan bu işler olmaz.

”

Ayasofya'da dünyanın bilinen en büyük sekiz hat levhası yer alıyor. Yedi buçuk metre çapında olan levhalar, Hattat Kadiasker Mustafa İzzet Efendi'ye ait.

Hagia Sophia hosts eight of world's largest calligraphic panes. Seven and a half meters wide panes, were made by Calligrapher Kadiasker Mustafa İzzet Effendi.

EN

Have you benefited from the famous Hagia Sophia restoration in the Ottoman period by Fossati Brothers in this process?

The repair works Fossati Brothers carried out in Hagia Sophia - with all its phases - have still not been revealed. There are aspects that are appreciated as well as criticism. However I attach utmost importance to one of the aspects and I believe no one denies. Those are the illustrations by Gaspare Fossati, he made before and after the restoration of Hagia Sophia. These, as documentation, are very valuable in my opinion, and today we still benefit from these illustrations in our repairs.

One of the most important components that give Hagia Sophia its character, are the magnificent calligraphic panes. Could you to give us some information on these?

Hagia Sophia hosts eight of world's largest calligraphic panes. Seven and a half meters wide panes, were made by Calligrapher Kadiasker Mustafa İzzet Effendi. Before that, there were calligraphic panes made by Teknecizade İbrahim Effendi in Hagia Sophia. These were either square-shaped or quadrangular, and there were six of them. These were removed, and eight replaced these. Calligraphic panes of al-Hasan and Hussein line were added. When you view the panes, you can see that the material from the wooden hoop used to the cloth, were meticulously selected. For example, you see that the wooden hoop is made of linden tree. You know that Istanbul is a very humid city, and linden is one of the least affected trees from humidity. At the same time, it is light... You hang a 7.5 meters wide pane above your head. If you use a heavy tree, you will harm the structure, and it may fall. The cloth used is canvas. Canvas is one of the slowest wearing fabrics. We recently restored these. When Mustafa İzzet Effendi was making the panes, he chose a scale considering the size of Hagia Sophia. In addition to the calligraphic panes, the 35th verse of Nur sura is on the dome. The height of the dome from the floor is 56 meters. The master wrote the 35th verse of Nur sura at a height of 56 meters. If you think of climbing to the dome using a scaffolding these days, I can easily say that if the temperature on the ground is 30 degrees, it is above 40 degrees on the dome. People worked in such conditions, and you cannot accomplish these without love.

BEŞİR AYVAZOĞLU

Köprüler ve Tüneller

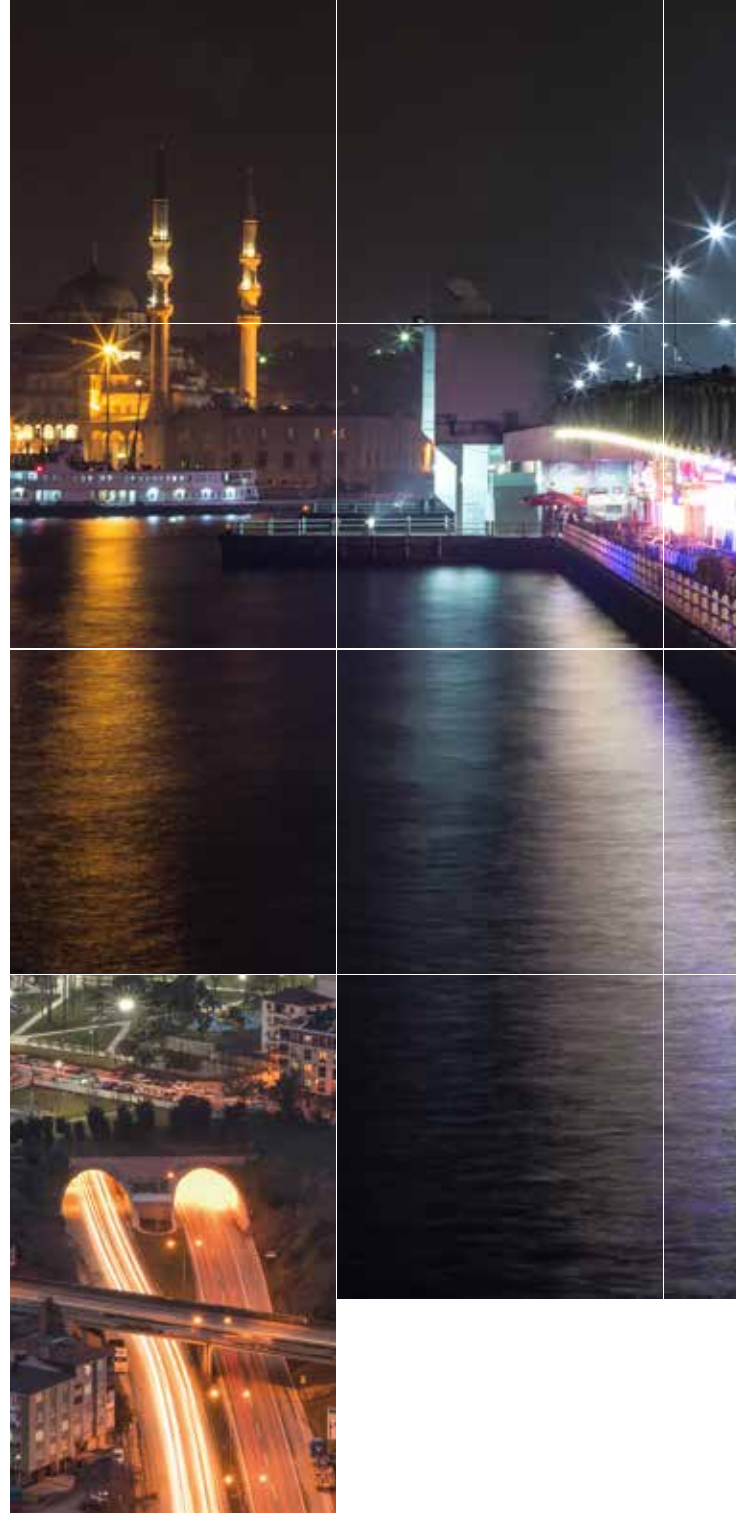
Bridges and Tunnels

TR

C umhuriyet'in ilk yıllarında öne çıkan meşhur iş adamı Nuri Demirağ, Ahırkapı'yla Salacak arasında iki kıtayı birbirine bağlayacak bir köprü inşa etmeyi kafasına koymuş, bunun için San Francisco'daki asma köprüyü yapan firmayla anlaşmıştı. Atatürk'ün de benimsediği projenin o tarihte Bayındırlık Bakanı olan Ali Çetinkaya tarafından engellendiği söylenir. Hakkı yeterince teslim edilmemiş önemli bir yazar olan Nahid Sırrı Örik, Tanin gazetesinin 22 Temmuz 1945 tarihli sayısında yayımlanan *İstanbul ve Asma Köprü* başlıklı kısa yazısında okuyucularına bu projeyi hatırlattıktan sonra kendi görüşünü şöyle açıklar:

EN

Famous businessman Nuri Demirağ, a prominent figure in the early years of the Republic, was determined to build a bridge between Ahırkapı and Salacak that would connect the two continents, and made an agreement with the company who had built the suspension bridge in San Francisco. It is rumoured that the project which also received support of Atatürk, was hindered by the Public Works minister of the period Ali Çetinkaya. Nahid Sırrı Örik, an important writer who has not received the due credit, reminds this project to his readers in a short article titled *Istanbul and Suspension Bridge* published on July 22nd 1945 in Tanin newspaper, and explains his opinions as follows: "God, in fact forbade our city

Galata Köprüsü (altta).
Rumelihisarı (sağda).
Galata Bridge (below).
Rumelihisarı (on the right).

TR

“İstanbul’un eşsiz çehresi için böyle bir bayındırlık eserinin arz etmiş olduğu tehlikeden şehrimizi doğrusu Allah korumuş! En kıymetli servetimizi teşkil eden İstanbul’un güzelliği üzerine hassas ve kışkıran bir kalple eğilen her Türk, onun misilsiz hatlarındaki ahenge yapılacak hiçbir tecavüze müsaade etmemelidir. Ayasofya ile Sultanahmet Camii arasında kalın cüssesiyle sokularak bu iki binayı ezmeye kalkan Adliye Sarayı’nın yanışına pek de matem tutmamış olduğumu itiraf edeceğim. Hâlbuki Sarayburnu ile Üsküdar arasındaki köprü, İstanbul ufukları için hiçbir yangının gideremeyeceği bir felaket olurdu.”

Nahid Sırrı, bu fikirlerini ifade ettikten sonra, Galata ve Unkapanı Köprülerinin de bir gün yerlerini geniş birer tünele terk ederek ortadan kaldırılmalarını yıllardan beri içten içe dilediğini söylüyor. Nasıl Boğaziçi’nin iki kıyısı arasında bir köprü düşünemiyorsak, Nahid Sırrı’ya göre, Haliç için de düşünmemeli, mevcut köprüleri kaldırarak demir

EN

from the dangers such a public work would pose to the unique vista of Istanbul! Every Turkish citizen concerned with the beauty of Istanbul, our most valuable treasure, with a sensitive and jealous heart, should prevent any violation to the harmony in its unmatched lines. I must admit that I did not mourn when the bulky Courthouse inserted between Hagia Sophia and Sultanahmet Mosque, trying to crush the two buildings, burned down. However a bridge between Sarayburnu and Üsküdar would be a disaster for Istanbul horizons that no fire could overcome.” After expressing his opinions, Nahid Sırrı says that for years he secretly wished for the demolition Galata and Unkapanı Bridges, and for them to be replaced by wide tunnels. Just as we cannot fathom a bridge between the two sides of the Bosphorus, according to Nahid Sırrı, a bridge should not be considered for the Golden Horn, existing bridges should be removed, and the vulgar works of iron and concrete civilization must be concealed, “As nights are lit up by all lights of the

TR

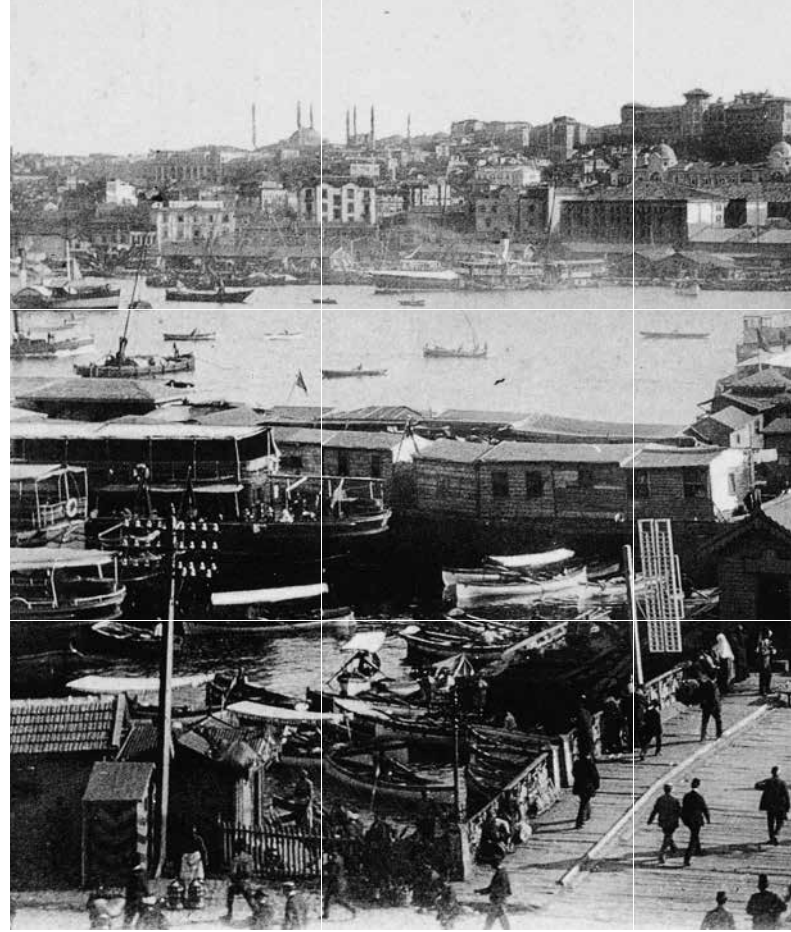
ve beton medeniyetinin kaba eserlerini mümkün olduğu kadar gizlemeli, “geceleri son asrın bütün ışıklarını tutuşturmakla beraber, bütün sahillere eski çağların saffetli çehresini vermeli, bunları, birbirlerine ulaşamamanın kederi içinde uzak ve hasretli gibi göstermeliyiz.”

O sıralarda fethin 500. yılının nasıl kutlanacağı konuşulup tartışıldığı için Nahid Sırrı, yazısını şu cümlelerle tamamlıyor:

“Bu beş yüzüncü yılın teş’idinden sonra imzalanacak ikinci bir program, şehrimizi semtlere ve daha doğrusu şehirlere ayıran denizleri tünellerle aşarak köprüleri kaldırmak davasını da ele alamaz mı? Asma köprüyü ise bir daha hiç kimse teklif bile edememelidir.”

Nahid Sırrı’nın yazısını okurken “Ah Nahid Sırrı Bey, ah!” dedim kendi kendime, “Sen dünyaya veda ettikten sonra İstanbul’da neler oldu, neler!”

Aramızdan 18 Ocak 1960 tarihinde ayrılan Nahid Sırrı, 1950’lerde, bir süredir 15 Temmuz Şehitler Köprüsü ismini taşıyan birinci Boğaziçi Köprüsü’yle ilgili tartışmaları ve teşebbüsleri takip etmiş olmalıdır. Bu tartışmalar sırasında bir şeyler yazıp yazmadığını bilmiyorum. Birinci köprü’nün yapıldığını görecektir. Boğaziçi’nin resmini beraberinde götürdü. Eğer bu dünyada olup bitenleri öteki dünyadan takip etme imkânı varsa, İstanbul’da nüfus sürekli arttığı için zamanla ikinci ve üçüncü köprülerin de yapıldığını öğrenince çok mutsuz olduğunu tahmin edebiliriz.

1900’lü yılların başında İstanbul. Yavuz Sultan Selim Köprüsü (altta solda).

EN

last century, all shores should retrieve the pure face of old times, and we must maintain them appearing distant and longing for each other, grieving over not joining.” How to celebrate the 500th year of the conquest was a topic widely discussed back then and Nahid Sırrı ends his article as follows: “Can a second program to be signed after 500th year celebrations, deal with the issue of removing bridges and replacing these with tunnels which cross the sea that separates our city into districts, more precisely into cities? No one should be allowed to even propose a suspension bridge again.” As I read the article, I sighed, telling myself “Do you have any idea what happened in Istanbul after you passed away Mr. Nahid Sırrı?”

Nahid Sırrı who passed away on January 18th 1960, must have followed the discussions and ventures regarding Boğaziçi Bridge (recently named July 15th Martyrs’ Bridge) in 1950s. I do not know if he wrote something during the time of these discussions. He could not live to see the first bridge built so he brought an image of Bosphorus without a bridge behind his eyes. If he can follow the events in this world from afterlife, presumably he got very upset as the second and third bridges were built in Istanbul in time due to ever-increasing population. He must have found consolation with Marmaray and Avrasya tunnels. Maybe with a bittersweet joy he said, “Great, this is what I had imagined!” Immediately after Avrasya Tunnel was opened, another incident took place which I assume pleased Nahid Sırrı. Historical

Istanbul in early 1900s. Yavuz Sultan Selim Bridge (below, on the left page).

TR

Marmaray ve Avrasya tünelleri onu biraz teselli etmiş olmalıdır. Belki de buruk bir sevinçle, “Hah,” demiştir, “benim hayal ettiğim işte bunlardı!”

Avrasya Tüneli’nin açılışının hemen ardından, Nahid Sırrı’yı öteki tarafta sevindirdiğini tahmin ettiğim bir olay daha gerçekleşti. 1992 yılından beri Balat-Hasköy arasında hizmet veren, ancak Haliç’te sirkülasyonu ve gemi trafiğini engellediği için 2012 yılında trafiğe kapatılarak orta bölümü sökülerek tarihî Galata Köprüsü kaldırıldı ve Tuzla’da bir tersaneye götürüldü.

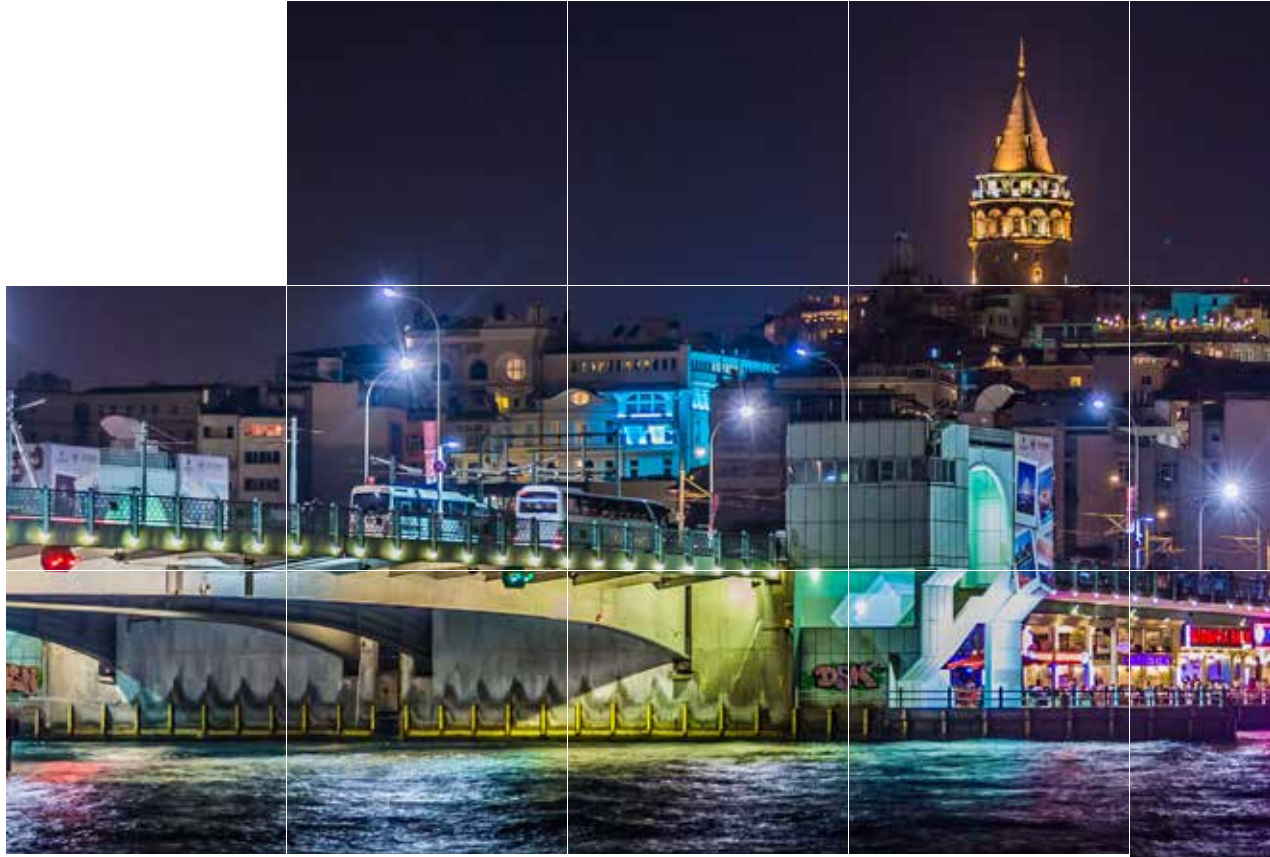
Galata Köprüsü’nün kaldırılmış olması, hiç şüphesiz Nahid Sırrı’yı sevindirmiştir; ama duyduğu bu sevincin de “nâ-tamam” olduğu muhakkak... Çünkü Eminönü ile Karaköy arasında eskisine göre çok çirkin bir köprü var. Unkapanı-Azapkapı arasındaki köprü de yerli yerinde. Bunlara üstelik iki de kardeş gelmiş: Haliç Köprüsü ve Haliç Metro Köprüsü...

Eski Galata Köprüsü’nün tamir edildikten sonra nasıl değerlendirileceğine Büyükşehir Belediyesinin karar vereceği açıklanmıştı, fakat karara varılıp varılmadığını henüz öğrenemedik. 1912’den 1992 yılına kadar tam seksen yıl İstanbul halkına hizmet veren ve kaç neslin hatıralarına yerleşen bu köprü, eğer bir Şehir Müzesi kurulacaksa, bu müzede teşhir edilmek üzere özenle muhafaza edilmelidir. Galata Köprüsü, sadece İstanbullular için değil, İstanbul’u seven yabancılar için de çok özel bir değer taşıyordu. 1992 yılında yandığında bir İtalyan yazarının ağıt niteliğindeki yazısının tercümesini *Tercüman* gazetesinin “Kültür”

EN

Galata Bridge that served between Balat-Hasköy since 1922, was closed down for traffic in 2012 for inhibiting circulation and shipping in Golden Horn, and the middle section was disassembled. Later it was completely removed and was transferred to a shipyard in Tuzla. Removal of Galata Bridge must have undoubtedly pleased Nahid Sırrı however it is certain that his joy was “incomplete”... Because now there is a bridge much unsightly than the former bridge between Eminönü and Karaköy. The bridge between Unkapanı-Azapkapı is still in its original place. And they have two more siblings: Haliç Bridge and Haliç Subway Bridge... Metropolitan Municipality was to decide on how to make use of former Galata Bridge after repairs, however we still do not know if they reached a decision. This bridge that served the people of Istanbul for a total of 80 years between 1912 and 1992, and made it to the memories of several generations, should be meticulously preserved to be exhibited in a City Museum if one is to be inaugurated. Galata Bridge was very special, not only for Istanbul locals but also for foreigners who were fond of Istanbul. I published the translation of an elegiac article by an Italian writer when it burned in 1992, in the “Culture” section of *Tercüman* newspaper. I crossed the former Galata Bridge on foot for the first time in early 1970s. I remember well how I admired the City Line ferries docked on bridge piers and Sarayburnu, resting against the railings; just like in amazing photographs of Ara Güler... Like three countrymen with flat hats and

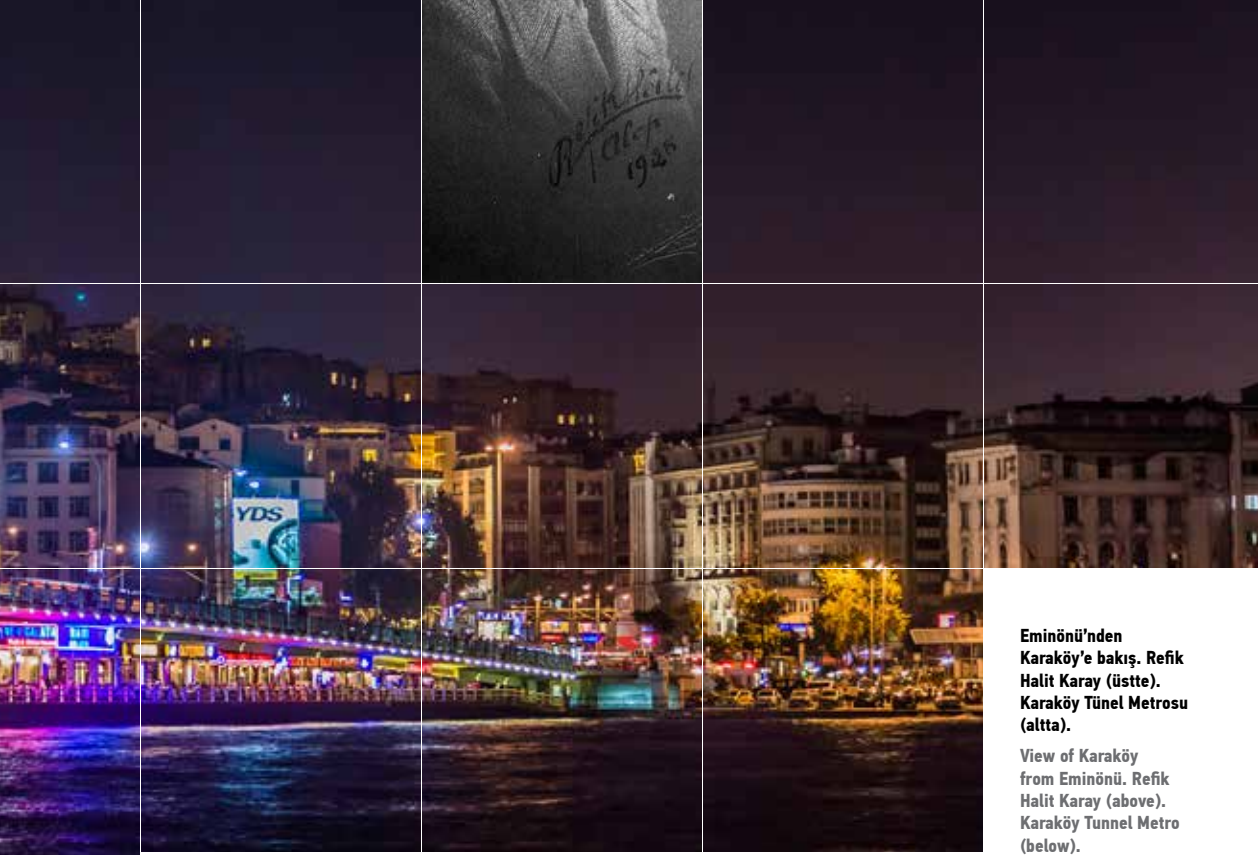
TR

sayfasında yayımlamıştım. Eski Galata Köprüsü'nden yürüyerek ilk defa 1970'lerin başında geçmiştim. Parmaklıklara dayanarak Köprü iskelelerine yanaşan Şehir Hatları vapurlarını ve Sarayburnu'nu nasıl hayran hayran seyrettiğimi çok iyi hatırlıyorum, tıpkı Ara Güler'in o harika fotoğrafındaki gibi... Hani, İstanbul'a muhtemelen yeni gelmiş, kasketli ve kıyafetleri üzerlerinden âdeta dökülen üç taşralı, parmaklıklara abanmış, Haliç'i ve vapurları seyretmektedirler. Sırtları bize dönüktür; yüzlerini görebilsek, gözlerinde nasıl bir şaşkınlık ifadesinin bulunduğunu da fark edebileceğiz.

EN

rugged clothes, who probably just arrived in Istanbul, lean over railings, watching the Golden Horn and ferries. Their backs to us; if we could see their faces, we would notice the amazement in their eyes. I do not know if there is a photograph that better depicts the relation of Anatolia with Istanbul. Galata Bridge a.k.a. Cısr-i Cedid (New Bridge), Karaköy Bridge, Wooden Bridge, Floating Bridge, Immersed Bridge, was not the first bridge built in the Golden Horn however symbolically, it is important than Unkapanı Bridge beyond comparison. Wooden Galata Bridge that came into service only six years after the proclamation of the Edict of Gülhane, connected the Ottoman world to Europe through Galata; it also was to connect Topkapı Palace with Dolmabahçe Palace overland which was a European-style palace. Its construction was launched around the same date. Galata Bridge connecting the two sides, was at the same time a symbol of a serious breakthrough and being a toll bridge, it also signified a considerable transformation in economical approach. We must remember that the bridge between Azapkapı-Unkapanı was free to cross so it was referred to as Hayriye (Charity) and later when a cunning vigilante named Kandilci Reşit, like

**Eminönü'nden
Karaköy'e bakış. Refik
Halit Karay (üstte).
Karaköy Tünel Metrosu
(altta).**

**View of Karaköy
from Eminönü. Refik
Halit Karay (above).
Karaköy Tunnel Metro
(below).**

TR

Taşranın İstanbul'la kurduğu ilişkiyi bundan daha güzel anlatan başka bir fotoğraf var mıdır, bilmiyorum.

Cisr-i Cedid (Yeni Köprü), *Karaköy Köprüsü*, *Tahta Köprü*, *Dubalı Köprü*, *Daldırma Köprü* isimleriyle de anılan Galata Köprüsü, Haliç'te yapılan ilk köprü olmamakla beraber, sembolik anlamı bakımından Unkapanı Köprüsü'yle mukayese edilemeyecek kadar önemlidir. Gülhane Hatt-ı Hümayunu'nun okunusundan sadece altı yıl sonra açılan ahşap Galata Köprüsü, Osmanlı dünyasını Galata kanalıyla Avrupa'ya bağlamıştı; Topkapı Sarayı'nı da inşasına aşağı yukarı aynı tarihlerde başlanan ve Avrupalı bir saray olan Dolmabahçe Sarayı'na kara yoluyla bağlayacaktı.

İki yakının buluşmasını sağlayan Galata Köprüsü, aynı zamanda tarihimizde ciddi bir kırılmanın sembolüydü ve geçişlerden ücret (müruriye) alındığı için iktisadî zihniyette de hatırı sayılır bir dönüşüme işaret ediyordu. Azapkapı-Unkapanı arasındaki köprüye geçiş ücreti alınmadığı için Hayratiye denildiğini, bir süre sonra Deli Dumrul gibi köprübaşını tutup insanlardan zorla para almaya başlayan Kandilci Reşit adındaki açıkgoz zorbanın kendini İstanköy'de

EN

Deli Dumrul (from the saga), held the bridgeheads to forcefully charge people, he was expelled to Kos. One must read the section titled "Bridge" in *İstanbul 1874*, a great book by Edmondo de Amicis to better understand how Galata Bridge became an essential part of life in Istanbul right after it was built. This extraordinary description beginning with the sentence, "In order to observe Istanbul locals, one must visit the quarter-mile long bridge built on buoys that stretches between Galata and other side of the Golden Horn," continues for pages. Amicis was one of the people who realized that although it was built

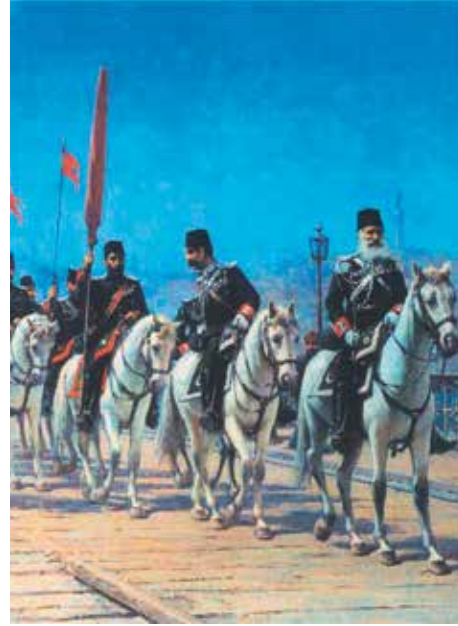
TR

bulduğunu unutmamak gerekir. Galata Köprüsü'nün inşa edildikten sonra çok kısa bir sürede İstanbul hayatının nasıl ayrılmaz bir parçası hâline geldiği, Edmondo de Amicis'in *İstanbul 1874* isimli o muhteşem eserinin "Köprü" başlıklı bölümünü okunursa daha iyi anlaşılır. "İstanbul halkını görmek için Galata'nın başından Haliç'in karşı sahiline uzanan, dubaların üzerine oturtulmuş çeyrek mil uzunluğundaki köprüye gitmek icap eder." cümlesiyle başlayan bu bölümdeki olağanüstü tasvir sayfalar boyunca devam etmektedir. Amicis, iki sahili de Avrupa tarafında olduğu hâlde, Köprü'nün Avrupa'yı Asya'ya bağlamak gibi sembolik bir anlam taşıdığını fark edenlerdendir.

Avrupalı gezginler, yazar, ressam ve fotoğraf sanatçıları, İstanbul halkına 1912 öncesinde otuz beş yıl hizmet veren Galata Köprüsü'ne özel bir ilgi gösterirlerdi. Fausto Zonaro, Ressam-ı Hazret-i Şehriyarî payesini, Ertuğrul Süvari Alayı'nın Galata Köprüsü'nden geçişini tasvir ettiği meşhur tablosu sayesinde kazanmıştı. Zonaro, 1901 tarihini taşıyan bu tablosunu nasıl yaptığını, Sultan Abdülhamid'e nasıl takdim edildiğini ve nasıl saray ressamı olduğunu hatıratında uzun uzadıya anlatır. Bugün orijinalinin nerede olduğu bilinmeyen *Yangın Var* isimli tablosunda da bir tulumacı takımının bir yangına giderken Galata Köprüsü'nden geçişini tasvir etmiştir. Galata Köprüsü'ndeki hayat sahnelerini tasvir ettiği dört beş tablosu daha bulunan Zonaro'nun İstanbul'un beşerî dokusunu en iyi şekilde yansıtmak için Galata Köprüsü'nü özel olarak seçmiş olmalıdır. Bu da bana İstanbul'a gelmeden önce ırkdaşı Amicis'in *İstanbul 1874*'ünü okuduğunu düşündürüyor.

Türk aydınları Galata Köprüsü'nü pek beğenmezlerdi. Mehmed Âkif, *Safahat*'ta bu köprüyle tatlı tatlı alay eder. Süleymaniye Kürsüsünde, bir arkadaşına, dubalar üzerine oturtulduğu için şiddetli lodoslarda sağa sola yalpalayan Köprü'den söz ederken, "Mesela," der, "geçtiğimiz yalpa yapan şu tahta yolun merhum dedesi acaba sal mı demeyiniz, bunun su üstünde yüzen bulvar olduğunu farz ediniz. Avrupa'da köprüler asma imiş, ne çıkar? Varsın olsun! Bizim Şark'ın köprüleri de böyle daldırma olur. Hem tarihe bakın, nerede görülmüş böyle denizaltı şeklinde köprü?"

Âkif, *Fatih Kürsüsünde* ise vapurla Köprü'ye yanaşırken başka bir arkadaşıyla sohbet etmektedir. Eserin bu bölümünde eski teknelerin iskeleye yanaşayım derken hışımla nasıl tos vurdukları, zavallı Köprü'nün değişen karnındaki sancının "sağlam altı çeki odun" yemeden dinmediği ironik bir üslupla anlatılır. Ahmet Rasim de

Fausto Zonaro'nun süvarilerin Galata Köprüsü'nden geçişini tasvir ettiği tablosu. Ahmet Rasim (karşı sayfada).

The painting by Fausto Zonaro that depicts the cavalry crossing the Galata Bridge. Ahmet Rasim (page across).

EN

on European side, the Bridge symbolically connected Europe to Asia. European travellers, writers, artists and photographers took a special interest in Galata Bridge that served the people of Istanbul for 35 years until 1912. Fausto Zonaro gained the title "The Artist of the Sultan" with his famous painting that portrays Ertuğrul Cavalcade crossing the Galata Bridge. Zonaro explains in detail how he made this painting dated 1901, how he presented it to the Sultan, and how he became a palace artist. In his painting titled *Fire*, he depicts a fire brigade crossing the Galata Bridge to fight a fire. Unfortunately, the whereabouts of the original painting is unknown today. Zonaro with a few more paintings which depict the life on Galata Bridge, must have particularly chosen the bridge to represent the human aspect in Istanbul in the best way. This makes me think that he read *Istanbul 1874* by his fellow countryman Amicis before visiting Istanbul. Turkish intellectuals were not so fond of Galata Bridge. Mehmed Âkif delightfully mocks this bridge in *Safahat*. In Süleymaniye Rostrum, he mentions the Bridge that rocks around during strong southwester winds because it was built on buoys, saying "For example, do not ask if the grandfather of this wooden road we crossed that rocks around, was a raft; suppose it is a floating boulevard. The bridges are suspended in Europe, so what? Let them be! The bridges of the Orient are immersed. And look at the history, where else can you come across a submarine bridge?" Âkif chats with another friend in *Fatih Rostrum* as they approach the Bridge on a ferry. In this section of the book, he ironically

TR

bir yazısında, yirmi dakikalık bir çabalamadan sonra Köprü'ye yanaşmayı başaran vapurlardan iskeleye boşalan yolcular arasındaki konuşmaları bir ses alma cihazı sadakatıyla tespit etmiştir.

Şirket-i Hayriye, İdare Mahsusa ve daha sonra da Şehir Hatları vapurları Galata Köprüsü'ndeki iskelelere yanaşırlardı. Refik Halit Karay, bir gazete yazısında Köprü'nün banliyö vapurlarının iskelesi olmaktan bir an önce kurtarılması gerektiğini, zira gün geçtikçe artan trafiğe cevap veremez hâle geldiğini, iskelelere koşan ve vapurlardan boşalan kalabalıkların İstanbul'da halkın belli başlı geçiş vasıtası olan Köprü'yü tıkadığını söyler. Bu yazı *Yeni İstanbul* gazetesinde 26 Nisan 1958 tarihinde yayımlanmıştır. Ama vapurlar, yolcularını -yanlış hatırlamıyorsam- 1980'lere kadar Köprü'ye boşalttılar. Yalova vapurları bile Köprü'ye yanaşırdı. 1992 yılına kadar milyonlarca insanı bir yakadan öteki yakaya taşıyıp durmuştu. Edebiyat, sinema ve fotoğraf için, Şehir Hatları vapurlarının yanaştığı iskeleleri, balıkçı lokantaları, oltacıları, satıcıları, hiç eksilmeyen kalabalıklarıyla İstanbul'un en cazip mekânlarından biriydi; ne yazık ki yerini 1992 yılında eskisiyle kıyas kabul etmeyecek kadar kötü tasarlanmış bir köprüye bıraktı. Galata Köprüsü'nün edebiyatımızda nasıl yer aldığı ayrı bir araştırma konusudur. Aranırsa başka değinmeler de bulunabilir. Şimdilik sadece okuyucularına Orhan Veli'nin *Galata Köprüsü* isimli şiirini hatırlatıyor ve Haliç'e veda eden Galata Köprüsü'nü -Nahid Sırrı'nı üzme bahasına- özlediğimi ifade etmek istiyorum.

EN

explains how old ships angrily bump into the Bridge while docking, and how the pain in the belly of poor gutted Bridge cannot be soothed before it ate "at least six-draws of wood". In an article, Ahmet Rasim relays the conversations between the passengers on the pier like a candid tape recorder, who just got off from the ferry that tried docking the Bridge for 20 minutes. The ferries under Şirket-i Hayriye, İdare Mahsusa and later City Lines, would dock the piers on Galata Bridge. Refik Halit Karay tells in a newspaper article that the Bridge should be saved from serving as a pier for suburban ferries right away because it was unable to handle the traffic growing each day, and the crowd blocked the Bridge, a main artery for Istanbul locals, as they ran to piers and got off from ferries. This article was published on April 26th 1958 in *Yeni İstanbul* newspaper. However -if I remember correctly- the ferries unloaded the passengers on the Bridge until 1980s. Even Yalova ferries... Until 1992, it carried millions of people between the two sides. For literature, cinema and photography, it was one of the most attractive destinations in Istanbul with its piers City Lines ferries docked, fishermen's restaurants, fishermen, salesmen, and crowds; unfortunately it was replaced in 1992 by a poorly-designed bridge which cannot be compared to the former one. The place of Galata Bridge in Turkish literature is another topic for research. Other references can be found. For now, I just would like to remind my readers the poem *Galata Bridge* by Orhan Veli, and I would like to express that I miss Galata Bridge which bade farewell to Golden Horn, at the risk of upsetting Nahid Sırrı.

Ege'de Bir Dünya Mirası Aphrodisias

A World Heritage in the Aegean Aphrodisias

“

Yazarlara ilham veren Ege yerleşimlerinden Türkiye'nin en yeni UNESCO Dünya Kültür Mirası Aphrodisias'a, yerel pazarlar ve antik şehirler eşliğinde kültür yüklü bir yolculuğa ne dersiniz?

How about a journey full of culture from Aegean settlements that inspire writers to new UNESCO World Cultural Heritage in Turkey, Aphrodisias, accompanied by local markets and ancient cities?

”

/// MELİH USLU

TR

Nazilli'nin kapı komşusu Kuyucak, Türk edebiyatının sevilen yazarlarından Sabahattin Ali'nin *Kuyucaklı Yusuf* romanına esin kaynağı olmuş. Kış aylarında yapılan deve güreşleriyle ünlü ilçeden üç kilometre sonra, Karacasu yönüne ayrılıyoruz. Sapaktan itibaren Dandalaz Çayı boyunca yer yer çam ormanları arasında ilerleyen 27 kilometrelik eski yolun ucu, Karacasu'ya çıkıyor. Yeni yapılan yol daha kısa sürüyor ancak eski yol kesinlikle çok daha keyifli. Doğu Menteşe Dağlarının uzantıları olan Karıncalı ile Akdağ'ın arasındaki dar bir vadinin içine kurulan Karacasu, Aydın'ın Denizli'ye en yakın ilçesi. Nar ve elmasıyla ünlü ilçe, el yapımı toprak kap üreticiliği ile de tanınıyor. Batı Anadolu'nun en görkemli antik

EN

Nazilli's next door neighbour Kuyucak inspired the novel Yusuf of Kuyucak by Sabahattin Ali, a favourite writer in Turkish literature. Three kilometres after passing the district which is famous with camel wrestling in winter months, we depart for Karacasu. Karacasu is at the end of a 27-kilometres long, old road along Dandalaz Creek running through pine forests from place to place. The newly built road is shorter however the old road is certainly much more enjoyable. Karacasu, established at the narrow valley between Karıncalı and Akdağ that are extensions of the Eastern Menteşe Mountains, is the closest district to Aydın in Denizli. Famous for its pomegranate and apple, the district is also known for the handmade earthenware produced. Aphrodisias, one of the most magnificent ancient cities in Western Anatolia, is

TR

şehirlereinden biri olan Afrodiasias ise Karacasu'nun 13 kilometre doğusundaki Geyre Köyü yakınlarında bulunuyor.

ANTİK ÇAĞ'IN HEYKEL ATÖLYESİ

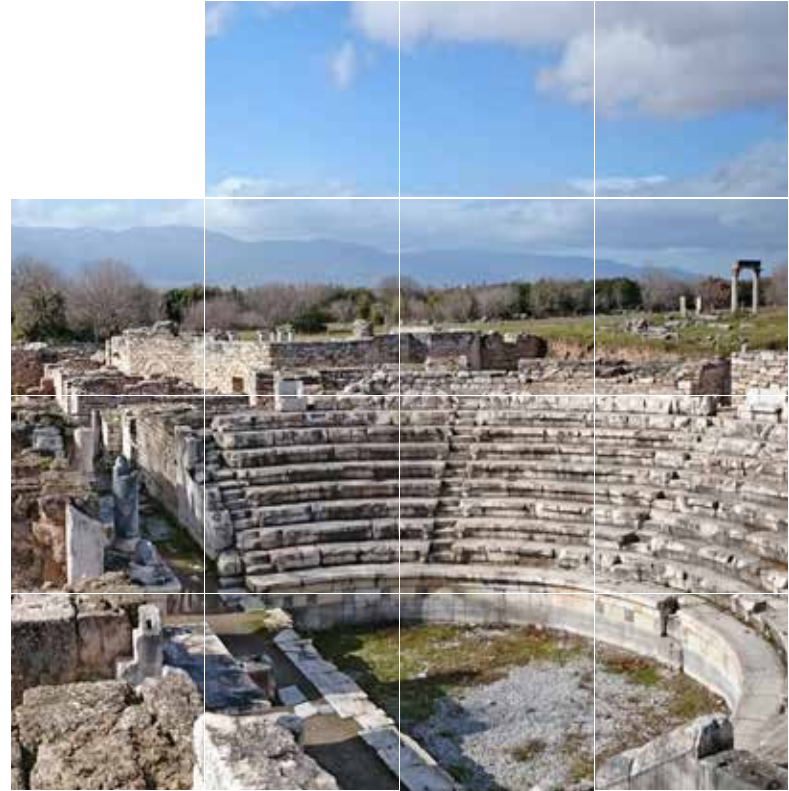
Geçtiğimiz günlerde Türkiye'nin 17. UNESCO Dünya Kültür Mirası olarak tescil edilen Afrodiasias, MÖ 1. ile 6. yüzyıllar arasında Antik Çağ'ın en ünlü heykel okullarından birine ev sahipliği yapmış. Karia Yolu'nu işaretleyen profesyonel rehberlerden biri olan Arkeolog Yunus Özdemir, Afrodiasias'ın öneminin Geç Hellenistik dönemden Roma ve Bizans dönemlerine kadar süren yoğun bir fikir ve değer alışverişini gözler önüne seren yapılar ile bunlarla ilişkili kabartma ve yazıtların istisnai ölçüde iyi korunmuş olmasından ileri geldiğini söylüyor. Aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit'e adanan Afrodiasias, geçmiş 8 bin yıl öncesine uzanan neolitik bir yerleşimin üzerine, MÖ 6. yüzyılda küçük bir köy olarak kurulmuş. Afrodiasias, MÖ 2. yüzyılda Menderes Vadisi'ndeki yoğun şehirleşme döneminde kent devleti (polis) statüsü kazanmış. MÖ 1. yüzyılda Roma İmparatorluğu ile yakın ilişkiler geliştiren kent, Roma Senatosu tarafından vergi muafiyeti ve özerklik gibi ayrıcalıklar kazandıktan sonra hızla gelişmeye başlamış. Aynı dönemde Bergama'daki ünlü heykeltıraş ve mimarlar, zengin mermer ocaklarına sahip Afrodiasias'a davet edilmiş. Kente gelip bir heykel okulu kuran yontucular, MÖ 1. yüzyıldan başlayarak

EN

located near Geyre village at 13 kilometres east of Karacasu.

SCULPTURE WORKSHOP OF THE ANTIQUITY

Registered as Turkey's 17th UNESCO World Cultural Heritage in recent days, Aphrodisias was home to one of the most famous sculpture schools of antiquity between the 1st and 6th centuries BC. Archaeologist Yunus Özdemir, one of the professional guides who marked Karian Way stresses that the importance of Aphrodisias is due to exceptionally well preserved monuments which reveal the intense exchange of ideas and values from Late Hellenistic to Roman and Byzantine periods, and the reliefs and inscriptions associated with these. Aphrodisias dedicated to the goddess of love and beauty Aphrodite, was established as a small village in the 6th century BC over a Neolithic settlement dating back 8 thousand years ago. Aphrodisias gained state city (polis) status during the intensive urbanization phase in Menderes Valley in the 2nd century BC. The city which cultivated close relations with Roman Empire in the 1st century BC, began to develop rapidly after the Roman Senate made concessions such as tax exemption and autonomy. In the same period, famous sculptors and

TR

yaklaşık 500 yıl boyunca üretim yapmış.

HER ADIMDA TARİH

Afrodisias'ın dünya kültür sahnesine çıkışı ise ilginç bir hikâyeye dayanıyor. 1958 yılında Anadolu turuna çıkan ünlü fotoğrafçı Ara Güler'in yolu tesadüfen Geyre Köyü'ne düşer. Güler, orada köylülerin tarihle iç içe yaşadıklarını görür. Çektiği fotoğrafları Time dergisine yollayınca burası bir anda dünyanın gündemine düşer. Geyre'ye gelen arkeologlar, araştırma yapmaya başladıklarında gözlerine inanamazlar. Burası binlerce yıl önce kaybolan o mükemmel Antik Çağ başkenti Afrodisias'tır. Tam bu noktada Türkiye'nin kültür gündemine pek çok arkeoloji ve sanat yayını kazandıran Arkeolog ve Editör Nezih Başgelen'in önemli bir uyarısını dikkate almakta fayda var. Başgelen, Afrodisias'ın Ara Güler'le birlikte keşfedilmediğini ama dünya gündemine çıktığını belirtiyor. Ayrıca Afrodisias'ın gün yüzüne çıkması ve tanınmasında çok büyük emekleri olan Kazı Ekibi Başkanı Prof. Nihat Erim'in adının mutlaka anılması gerektiğini söylüyor. .tr dergisi olarak Afrodisias'ın bir dünya kültür mirası olmasının yolunu açan bütün bu isimlere şükranlarımızı yolluyor ve gezimize devam ediyoruz. Büyük

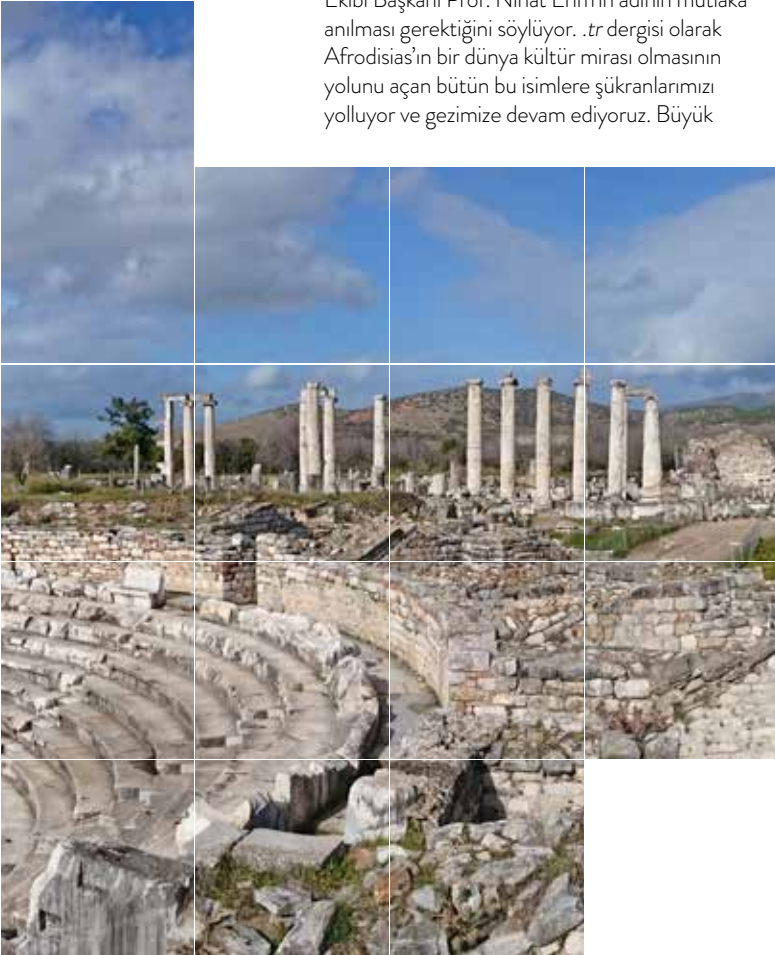

EN

architects in Pergamon were invited to Aphrodisias which had rich marble quarries. The sculptors who moved to the city and opened a sculpture school, produced for nearly 500 years starting from the 1st century BC.

HISTORY AT EACH STEP

Aphrodisias' appearance on the global culture scene is based on an interesting story. In 1958, while famous photographer Ara Güler was touring Anatolia, he happened to pass Geyre village. Güler found out that the villagers here lived together with history. After he sent his photographs to Time magazine, the village became a hot topic all around the world. Archaeologists from Geyre could not believe their eyes when they launched the exploration. This was the elegant ancient capital of Aphrodisias that disappeared thousands of years ago. At this point, it is important to keep in mind an important warning from the Archaeologist and Editor Nezih Başgelen who has introduced numerous archaeological and artistic publications to Turkish culture. Başgelen stresses that Aphrodisias was not discovered by Ara Güler, however it became a hot topic in the world thanks to him. He also adds that the name of Prof. Nihat Erim, who led the excavation team, must be mentioned for bringing Aphrodisias to daylight and for his great contributions in the city gaining recognition. As .tr magazine, we send our gratitude to all those who led the way in Aphrodisias becoming a world cultural heritage and

Afrodisias, Antik Çağ'da sadece dinsel bir merkez değil, sanat ve düşün alanında gelişmiş bir uygarlığın yaşam merkezi olmuş.

TR

Menderes'in kollarından biri olan Dandalaz Çayı'nın hayat verdiği yemyeşil bir platonun ortasına kurulan şehir, ziyaretçilerini üç kilometrelik bölümü ayakta kalan surlarla karşılıyor. Ana yoldan içeriye kavak ağaçlarının hisırtıları eşliğinde kıvrılan yol, birkaç yüz metre sonra konuklarını geniş bir otoparka götürüyor. Turnikelerden geçip ören yerine girildiğinde, Afrodisias'a özgü antik heykeller ve lahitlerin süslediği yemyeşil bahçelerle çevrili ferah bir meydana ulaşıyor. Sağda kalan Afrodisias Müzesinde burada yapılan arkeolojik kazılarda ele geçirilen, çoğunluğu MÖ 1. ve 2. yüzyıllardan kalma büst, heykel, rölyef ve mimari parçaların en güzel örnekleri sergileniyor. Afrodisias yontularını farklı kılan, iyi korunmuş eserlerin sayıca fazla olması ve zengin bir konu çeşitliliği sergilemesi. Roma imparatorlarına şükran borcu olarak yapılan Sebasteion, Afrodisiaslı heykeltıraşların başyapıtı kabul ediliyor. Tapınak biçimindeki üç katlı yapının iki ve üçüncü katlarındaki sütunların arasına, insan boyutlarında rölyeflerle süslü tam 190 pano yerleştirilmiş. 77'si günümüze kalan panolar, koruma altında tutuluyor. MS 3. yüzyılın sonlarında Roma'nın Karia eyaletinin başkenti olan Afrodisias, MS 6. yüzyılda Afrodit Tapınağı kiliseye dönüştürülünce önemini kaybetmeye başlamış. 12. yüzyılda ise tamamen terk edilmiş.

SANAT VE DÜŞÜN ŞEHİRİ

Afrodisias, Antik Çağ'da sadece dinsel bir merkez

EN

continue our journey. Established at the heart of a lush plateau nourished by Dandalaz Creek, a bayou of the Büyük Menderes River, the city now welcomes its visitors with a three kilometre section of city walls which still stand. The road, diverging from the main road accompanied by the rustle of poplar trees, takes its guests to a large parking lot after a few hundred meters. When you pass through the turnstiles and enter the ruins, you reach a spacious square surrounded by ancient sculptures typical to Aphrodisias and lush gardens adorned with sarcophagi. The finest examples of busts, sculptures, reliefs and architectural elements dating back to 1st and 2nd centuries BC, many of which were recovered in archaeological excavations, are exhibited in Aphrodisias Museum on the right. Aphrodisias sculptures are distinct because there is a large number of well-preserved works on a rich variety of subjects. Sebasteion, built as a token of gratitude for Roman emperors, is considered the masterpiece of Aphrodisias sculptors. A total of 190 panels decorated with human-size reliefs are placed between the columns on the second and third floors of

TR

değil, sanat ve düşün alanında gelişmiş bir uygarlığın yaşam merkezi olmuş. Kentin atölyelerinde üretilen heykel ve panolar, Roma imparatorlarının saraylarını süslemiş. Burada üretilen ve Roma imparatorlarının kahramanlıkları ile mitolojik sahnelerin resmedildiği yaklaşık 2 bin yıllık parçalar, hayranlık verici bir detay zenginliğine sahip. Roma İmparatoru Augustus'un "Asya'daki göz bebeğim" dediği Afrodiasis şehri, Antik Çağ'ın başyapıtı olarak kabul edilen Anıtsal Kapısı (Tetrapylon), 14 sütunu ayakta kalan Afrodit Tapınağı, 10 bin kişilik tiyatrosu, Hadrian Hamamı, havuzlu agorası, odeonu, piskopos sarayı, felsefe okulu ve çok iyi korunmuş 30 bin kişilik stadyumu ile eminiz sizi de etkileyecek. Tıpkı bizler gibi...

Gün boyu keyifle gezdiğimiz kentin antik caddeleri gün batımının kızıl ışıklarıyla yıkandığında, tiyatronun basamaklarına oturup bu muhteşem şehre son bir kez daha bakıyoruz. Sanatlarını taşlarda ölümsüzleştiren heykeltıraşların çekiç sesleri kulaklarımızda çınlıyor.

Aphrodisias was not merely a religious centre in ancient times, but a life centre of a civilization advanced in arts and philosophy

”

EN

the three-storey building constructed as a temple. 77 panels which still stand are preserved. The capital of the Roman province of Caria in the late 3rd century AD, Aphrodisias began to lose its importance when the Temple of Aphrodite was converted into a church in the 6th century AD. It was completely abandoned in the 12th century.

A CITY OF ART AND PHILOSOPHY

Aphrodisias was not merely a religious centre in ancient times, but a life centre of a civilization advanced in arts and philosophy. The sculptures and panels produced in city's workshops adorned the palaces of Roman emperors. The panel fragments made here nearly 2 thousand years ago, depict bravery of Roman Empires and mythological scenes in astonishing detail. Aphrodisias, Roman Emperor Augustus referred to as "the apple of my eye in Asia", will impress you as a masterpiece of the antiquity with its Monumental Gate (Tetra-pylon), the Temple of Aphrodite with 14 columns still standing, theatre with a capacity of 10 thousand people, Hadrian Baths, agora with a pool, Odeon, the episcopal palace, philosophy school and well-preserved 30 thousand seat stadium. Just like it impressed us... When the ancient streets of the city we enjoyed touring all day are washed with the scarlet lights of the sunset, we sit on the steps of the theatre and watch this wonderful city one last time. The hammer sounds of sculptors who immortalized their art on stone, ring in our ears.

CKOP
SKOPJE SUM
2017

Gönüllere Üfleyen Virtüöz!

Virtuoso That Blows Breath into Hearts!

MEVLÜT PEKER BURAK ÖNER

TR

Sayısız uygarlığa ev sahipliği yapmış Anadolu, eşsiz hazinesine rağmen uluslararası tanınırlığa sahip nadir sanatçılar çıkarmış. İşte o nadir sanatçılardan biridir Ömer Faruk Tekbilek. Genç yaşlarda Mevlevi şeyhiyle, dervişleriyle, tasavvuf ve sufi müziğiyle tanışan; büyük hoca, sanatçı ve yapımcılarla çalışan; dev yapımlarda başrol oynayan; onlarca enstrümana hükmeden Ömer Faruk Tekbilek, "Sufizm ve müzik birbirine sarılmıştır, iç içedir. Müzik yapmak dua etmek gibidir." diyor. Ses zenginliği ise dünyaya bakışları, müziği yorumlayışları, farklı kültürlere ait sesleri birleştirebilmeleriyle sanat dünyasından farklı olan Mevlevi dervişlerinden geliyor. Geçen yıl yaptığımız bin iki yüzü aşkın etkinlik arasında onun da olması için çok uğraştık. Haziran ayında Üsküp Yunus Emre Enstitümüze nasip oldu, güzel de oldu. .tr dergisi olarak 40 gün 40 gece süren Üsküp Yaz Festivali'nin açılışı için Makedonya'daydık. Balkanlardaki kültür-sanat faaliyetlerinin önde gelenlerinden olan Üsküp Yaz Festivali'nin açılış etkinliği olması daha önemli kılıyordu Ömer Faruk Tekbilek konserini. Provalarla yorulmuş olan ney virtüözü Tekbilek,

"Yok birbirimizden farkımız. Müzik ortak lisanımız, ortak muhabbetimiz. Hepimiz bu lisan ile kardeşçe yaşayabilir, tüm dünya bir araya gelebiliriz. Hiç zor değil!" diyen Müzisyen Ömer Faruk Tekbilek ile Üsküp'te keyifli bir röportaj gerçekleştirdik.

EN

Anatolia, home to numerous civilizations, has rarely raised artists with international renown despite its unique heritage. Ömer Faruk Tekbilek is one of those rare artists. Ömer Faruk Tekbilek who met with the Mevlevi sheikhs, dervishes, mysticism and Sufi music at a young age; has worked with great teachers, artists and producers; starred in major productions; and mastered dozens of instruments, says "Sufism and music are intertwined. Making music is like praying." Richness of sounds originate from Mevlevi dervishes who are different from the art world with regard to their view of the world, their interpretation of music, and in combining sounds of various cultures. We made intense efforts for Tekbilek to perform in one of more than 1200 events we carried out within the last year. In June, he performed in Skopje Yunus Emre Enstitüsü which turned out fine. We were in Macedonia for the opening of Skopje Summer Festival that lasted for 40 days and 40 nights as .tr magazine. Ömer Faruk Tekbilek concert taking place in the opening of a major cultural and artistic event in the Balkans, Skopje Summer Festival, made the performance more noteworthy. Although he was tired from rehearsals and was going to perform the following day, reed flute virtuoso

EN

Tekbilek did not turn down our request (with Ahmet Can and Ali Osman Aydın from Akit newspaper) to hold a “short interview” with him, and we still cherish the three-hour-long interview, and the conversation we had about mysticism and music that lasted until the morning prayer. We came to understand why Ömer Faruk Tekbilek, who released 15 albums that broke sales records, says “making music is like praying!” when we witnessed his state while playing the reed flute.

How did you meet with Yunus Emre Enstitüsü?

Yunus Emre Enstitüsü in Germany was the first to send me an invitation to perform 4-5 years ago but unfortunately I was too busy. Skopje Yunus Emre Enstitüsü also invited me three years in a row but again I was busy with our projects in USA so I could not accept that. I was both honoured that they insisted for me to perform however I was also a little embarrassed because I could not give a positive reply. My manager told me about the festival in Skopje and when he said that Skopje YEE invited me once again, I said “this is it”. We put down all our projects, and after speaking with Skopje Yunus Emre Enstitüsü Director Fuat Korkmaz and Muhsin, we went to Skopje. Everything was great, I was so pleased. I felt at home. To introduce our culture

We held a pleasant interview with musician Ömer Faruk Tekbilek in Skopje who says “We are not different from each other. Music is our shared language and shared love. We all can experience this language in fraternity, and unite with the whole world. This is not difficult at all!”

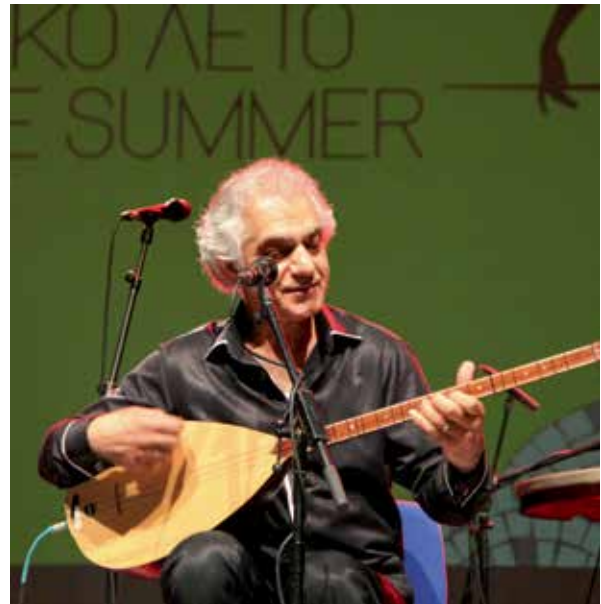
”

TR

ertesı gün konsere çıkacak olmasına rağmen Akit gazetesinden Ahmet Can ve Ali Osman Aydın ile birlikte yaptığımız “kısa mülakat” ricamızı kırmamış, üç saat süren mülakat ve sabah ezanına bağladığımız tasavvuf ve müzik sohbeti ile iz bırakmıştı gönlümüzde. 15 albümü de rekor sayılabilecek satış rakamlarına ulaşan Ömer Faruk Tekbilek’in neden “Müzik yapmak dua etmek gibidir!” dediğini de neye üflerken büründüğü hâlden anladık.

Yunus Emre Enstitü ile nasıl tanıştınız?

İlk olarak 4-5 sene önce Almanyada bulunan Yunus Emre Enstitüsünden konser daveti aldım. Ancak yoğunluktan kısmet olmadı. Üsküp Yunus Emre Enstitüsü de 3 yıl üst üste davette bulundu ancak yine Amerika’daki işlerimizin yoğunluğundan olumlu cevap veremedim. Üst üste aramalarından ötürü hem şeref duydum hem de olumlu dönüş yapamadığım için mahcup oldum. Menajerim Üsküp’teki festivalden bahsetti ve Üsküp YEE’nin bir kez daha davette bulunduğunu söyleyince, “Artık tamam.” dedim. Tüm işlerimizi durdurduk ve Üsküp Yunus Emre Enstitüsü Müdürü Fuat

TR

Korkmaz kardeşim ve Muhsin kardeşimle telefonda konuştuktan sonra Üsküp'e geldik. Çok güzeldi her şey, çok mutlu oldum. Kendimi evimde gibi hissettim. Kültürümüzü insanlara tanıtmak, insanlarla paylaşmak muhakkak ki o topraklarda doğan insanlar olarak bizim için kutlu bir vazife. Faaliyetlerini duyuyor, biliyoruz; Yunus Emre Enstitüsü de bildiğim kadarıyla dünyanın 50-60 ülkesinde bulunan Enstitüleriyle bu güzel, bu kutlu vazifeyi ifa ediyor; Türk dilini, kültürünü, sanatını tanıtıyor; ülkemizi tanıtıyor, insanımızı tanıtıyor. Başarılarının daim olmasını diliyorum. Yunus Emre Enstitüsü ile aynı şeyi yapıyoruz. Allah gazamızı mübarek etsin. Cenabıhak başarılarınızı daim etsin. Gayret bizden, tevfik Allah'tan. Ve o her şeyin en iyisini biliyor.

Atmosfer nasıldı? Üsküp, konser, salon?

Çok güzeldi. Allah-u Ekber. Muhteşemdi. Tutamadım gözyaşlarımı zaten. Sulattı gene hamdolsun, Allah'a şükürler olsun. Çok güzel. "Ne sen var ne ben, bir tek o Gaffar var!" diyor ya Âşık Veysel Baba. Cenabıhak işte kendinden güzellikler yansıtıyor insanlara. İnsanı ayna yapıyor kendine.

Neyden ilk sesi çıkardığınızda hissiniz ne idi?

İki ay uğraşmıştım ama kendi kendime. İlk ses çıktığında ilk yaşadığım şey gözlerimden yaş akması oldu. Şimdilerde mesela, Japonların "şakuhacı" isimli bir enstrümanı var, onu deniyorum. Onun üfleme tekniği farklı, biz yan üflüyoruz ses çıkıyor. Geçen gün evde uğraşıyorum, birden ses çıktı, tüylerim diken diken oldu. Yani daire tamamlanmış da vücudun içinde çözülüyor gibi bir duygu oluyor. Erimek gibi bir şey oluyor, dolduruyor içini.

İlk çaldığınız enstrüman ne idi?

Büyük ağabeyim bağlama çalırdı. Evde hep

EN

to people and to share it, is undoubtedly a blessing for us as people born in these lands. We hear of and know about your activities; as far as I know, Yunus Emre Enstitüsü carries out this beautiful, blessed mission with its centres located in nearly 50-60 countries of the world, introducing Turkish language, culture, art, and promoting our country and people. I wish them continued success. Our job is similar to that of Yunus Emre Enstitüsü. God bless us all. May God make your successes everlasting. We make efforts, and God favours them. And God knows the best.

How was the atmosphere? Skopje, concert, the hall?

It was so beautiful. Allahu Akbar. It was great. I burst into tears. Thank God for tears of happiness. Very nice. Veysel Baba says "There is no you or me, only God who forgives!" The God reflects its beauty on the people, making them a mirror of himself.

What did you feel when you made the first sound with reed flute?

I tried for two months but by myself. What I experienced when I first made a sound was a teardrop from my eye. Now, for example, I try to play the Japanese instrument called "shakuhachi". Its blowing technique is different, we blow from the side to make sounds. The other day, I was practising at home, and when suddenly a sound came out, I got goosebumps. It feels like the circle is complete and it is dissolved in the body. It feels like melting and then something fills you up.

TR

bağlama vardı. Bağlama ile başlamamın sebebi de bu. Sonra dilsiz kaval ile devam ettim. Kavalın kafasını kesiyordum, dilsiz kaval yapıp ses çıkarmaya uğraşıyordum. Dilsiz kavaldan sonra neye geçtim. Çünkü ney, kavala nazaran daha kolay. Ney de aynı zurna gibi tek ses. Ara sesler yok. Ama neyde ara sesler var. Bunun için makamları çıkarmak daha kolay.

Büyük sanatçılar sanatçı sezgisine dayalı birtakım farklı mistik müşahedelerden bahsediyorlar. Sizin bu tip bir mistik müşahedeniz oldu mu?

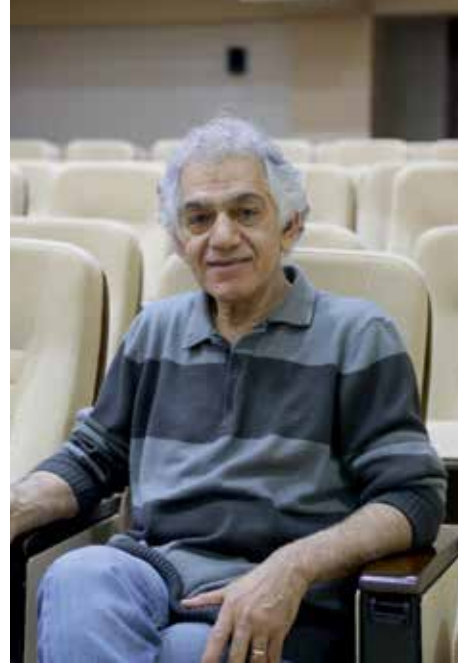
Udu bayağı ilerletmiştim. Bir gün arkadaşlarla çalışıyoruz. Ellerime baktım ki ben çalmıyorum, ellerim çalıyor. Parmaklarım gidiyor, geliyor. Çalmaya başladığınız enstrümanı bir zaman sonra aslında sizin çalmadığınızı fark ediyorsunuz. Elleriniz kendi kendine çalıyor.

Bu tasavvufteki sekr hâli midir?

Evet, "Çekil aradan." diyor sana. Zannediyoruz ki biz yapıyoruz. İşte o hâlde benlik kayboluyor. O ben dediğimiz şeyin farkındalığı yok oluyor. Ney çalarken hiç bilmiyordum melodiyi, çalıyorum. Aslında ney çalıyor. Yani bırakıyorsun kendini gidiyor. Yani insanın geliştirdiği o bırakabilme yeteneği, sekr hâli gibidir. Özellikle neyin, diğer müzik aletlerine göre daha uhrevi bir hâl olduğu söylenir. Tabii muhakkak. Bunun birinci sebebi nefes olduğu için. Çünkü nefesimizi kullanıyoruz. İkincisi nefesin ruhun derinliklerinden geldiğini en iyi ney gösterir. Neyin yapımı da "İlahi aşkla kavrulmaya." benzetilir.

Çok zor yıllar yaşadığınızı biliyoruz. Hayat hikâyeniz üzerinden gençlere de tavsiyelerde bulunmak ister misiniz?

"Futbol maçında gaye nedir?". Gol atmaktır elbette. Kaleyi hedefledikten sonra kaleyi unutmak lazım.

EN

What was the first instrument you played?

My older brother used to play baglama. There was always a baglama at home. That is why I started with baglama. Then I continued with a dumb end-blown flute. I was cutting off the head of the flute, making it dumb to make a sound. After that, I started playing the reed flute. Because reed flute is easier than end-blown flute. Reed flute is monotonic like clarion. There are no variations. However there are variations in reed flute. It is easier to play modes as a result.

Great artists speak of a number of different mystical observations based on their artistic intuition. Have you ever made such a mystical observation?

I was quite advanced with oud. One day we were making music with friends. I looked at my hands and saw that it was not me playing but my hands. My fingers were moving around. After a while you realize that you do not actually play the instrument. Your hands play on their own.

Is this stupor in Sufism?

Yes. It tells you to get out of the way. We think that we do it. That is when the ego disappears. The awareness of what we call "self" fades. I did not know the melody while I was playing reed flute, but I play. In fact, the reed flute plays. So you let yourself go. That ability to let go that can be improved, resembles the state of stupor. It is said that particularly reed flute is more otherworldly compared to other instruments. Of course. Firstly because it concerns breathing. We use our breath.

TR

İlla gol atacağım değil! Topla oynamanın zevkine, oyun oynamanın zevkine varmak ve oyun oynama kabiliyetini arttırmak, ondan sonra zaten gol olur. Bazen geliyor insanlar, "Hocam bu neyi çalmayı ne kadar zamanda öğrenirim, ne kadar zamanda taksim yaparım?". Yani "Ne zaman gol atarım?" diyor. Hâlbuki evvela bir üfleyeceksin. Sonra zevkine bakacaksın.

Geçtiğimiz yıllarda yaptığınız konserlerde çaldığınız şarkılar arasında yaptığınız dualar da bir kesim tarafından eleştirildi. Siz hiç cevap vermediniz!

Bana da dediler bunu. Çünkü ben ilahileri bitirdikten sonra coşuyorum, tutamıyorum. "Elhamdülillahi Rabbil Âlemin!" diyorum bittikten sonra. Hatta bir yerde beni uyardılar, "Önyargılı insanlar burada çoktur, yanlış anlarlar." Bir kere söylemedim, ikincisinde baktım kalbim titriyor. Sonra dedim "Bana ne? Kim ne derse desin, benim niyetim önemli." Herkesin yargısı beni ilgilendirmiyor. Beni, benim samimiyetim ilgilendiriyor.

Sizi etkileyen ilk ses ne idi?

Bağ evine çıkardık. Kocaman bir çinko düşünsenize! Bir de çinkonun her yerinden farklı sesler çıkıyor. Ondan önce zaten evde başlamıştı. Annem çamaşır makinesini çalıştırdığında oluğun altına bir kap koyardı. Orada yaslanırdım pencereye, senfoni dinlediğimi zannederdim. Zevkten ölürdüm.

Yağmur size şarkı gibi geliyordu, öyle hissediyordunuz yani?

Hissetmek değil, duyuyorsunuz. Acayip melodiler çıkıyor. Çışmeyi bile açtığında dikkatlice dinlediğinde her düşen damlanın değişik bir tonu olduğunu duyarsın. Ne senfoniler var her yerde, her şeyde... Odaklanmak lazım. Çünkü sessizliğin ritmi diye bir şey var. Neden duymuyoruz? Çünkü zihnimiz devamlı düşüncede.

Sessizliğin ritminin bir bestesi olduğunu düşündünüz mü?

Tabii ki! Zaten bana ilham veren o sessizlik. Dünyadaki birçok sanatçı bu sesleri duyduğunu, bu melodilerin kulaklarına geldiğini söylüyor. Beraber albüm yaptığım Bryan isminde ordinaryüs bir arkadaş, "Beste yapmak, dinleyebilmektir." dedi, "Dinleyebilmek için de sessiz olmamız lazım." Onunla ilk tanıştığımızda "Çal." dedi bana. Ben çalıyorum. Pür dikkat dinliyor beni. Duyabilmek için zihni boş bırakmak lazım. Ben bunu onda gördüm. Bütün anlam bu zaten. Zihni boş bırakabilmek.

EN

Secondly reed flute demonstrates well that the breath springs from the depth of the soul. Reed-flute making is likened to "burning with divine love."

We know you faced difficulties in the past. Would you like to give advice to young people based on your life story?

"What is the goal of a football match?" Of course scoring. Once you aim the goalpost, you must forget about it. The aim is not to score a goal! The aim is to enjoy playing with the ball or simply playing, and to improve your football skills; score will naturally follow. Sometimes people come and ask me "Professor, how long will it take for me to play the reed flute? When will I be able to improvise?" This means "When will I score a goal?" However one must first blow the reed flute. And one must enjoy.

You praying in-between songs you performed in the concerts in the past years, were criticized by a group. You have never responded!

That is what they said to me. Because after I finish the hymns, I get exuberant, I can not control myself. I say "Thank Mighty God!" after I finish. They even warned me, "There are a lot of prejudiced people here, they might misunderstand." I did not pray for once, then I felt my heart trembling. Then I said, "Why should I care? Whatever they say, my intention is what matters." People's judgements do not concern me. It is my sincerity that concerns me.

What was the first sound that affected you?

We used to visit a vineyard house. Think of a massive piece of zinc! Also different sounds come from all over zinc. It had already begun before that, at home. My mother would place a container underneath the gutter when she turned on the washing machine. I would lean on the window over there, I felt like listening to a symphony. I greatly enjoyed that.

So the rain felt like a song to you, that was how you were feeling?

You do not feel it, you hear it. Strange melodies emerge. If you listen carefully, when you turn on the tap, each falling drop has a distinct tone. There are symphonies everywhere, in everything... Focus is required. Because there is something called rhythm of silence. Why do not we hear it? Because our mind is constantly thinking.

Do you think that the rhythm of silence has a song?

Of course! That silence already inspires me. Many artists in the world say that they hear these sounds, that these come to their ears. A distinguished professor and a friend, Bryan I made an album with, said, "Composing is being able to listen. We have to be silent in order to listen." When we first met he said, "Play." I played. He was all ears. We need to empty the mind in order to hear. I observed this in him. It is all about that. Emptying the mind.

Gündem AGENDA

66

BARİŞİN YÜRÜYÜŞÜ: MARŞ MİRA
Marş Mira: The March of Peace

72

GAGAVUZ TÜRKLERİ
Gagauz Turks

78

MİNYATÜRLERLE ANADOLU
Anatolia in Miniatures

88

TÜRKİYE'DE KUŞ GÖZLEMİ
Birdwatching in Turkey

Barışın Yürüyüşü: Marş Mira'nın Anlattığı

What the March of Peace Marş Mira Tells

Geçtiğimiz günlerde Bosna-Hersek'te Marş Mira adı altında yapılan ve her yıl uluslararası katılımı daha da büyüyen Barış Yürüyüşü, hayatlarını bu yolda kaybedenler için tekrarlanıyor.

The March of Peace, organized in Bosnia-Herzegovina in recent days with the name “Marš Mira”, growing each year with increased international participation, is repeated for those who lost their lives on this route.

TR

Aliya İzzetbegović'in sözleri Marş Mira ruhunu güçlü bir şekilde anlatmayı başarıyor: “Geleceğimizi geçmişimizde aramayacağız. Kin ve intikam peşinde koşmayacağız...” İnsanlığa barış ve kardeşlik mesajları vermeyi amaçlayan yürüyüşün yapılmasına neden olan olayları kısaca bir hatırlayalım derseniz. Birleşmiş Milletler, Bosna Savaşı esnasında Srebrenitsa dâhil olmak üzere altı yeri güvenli bölge ilan etmişti. Uluslararası güvence ile koruma altına alınan Srebrenitsa, hiçbir gerekçe gösterilmeksizin 11 Temmuz 1995 tarihinde savunmasız bırakıldı. Bu durumda şehirde kalamayacaklarını anlayan yaklaşık 15 bin Boşnak, dağlara ve ormanlık alana yönelip güvenli bölgelere doğru kaçmak istediler. Çok zor olan coğrafi şartlarda ve yoğun saldırı altında gece gündüz yürüyerek kurtarılmış bölge olan Tuzla'ya ulaşmaya çalışan gruptan ancak 5 bin kişi bunu başarabilecekti.

EN

Alija Izetbegović's words express the Marš Mira spirit eloquently: "We will not seek our future in the past. We will not seek revenge and hold grudge..." Let us briefly recall the events that led to the march that aims to give messages of peace and fraternity to mankind. During the Bosnian War, the United Nations designated six "safe areas" including Srebrenica. Srebrenica under internationally guaranteed protection, was left vulnerable on July 11th 1995 without any reason. Upon realizing that they could not stay in the city, nearly 15 thousand Bosnians headed for the mountains and forests to escape to safe areas. Only 5,000 people could escape from the group that tried to reach Tuzla, a liberated area, by walking day and night in harsh geographical conditions and under heavy attack. The march, referred to as "The March of Death" for many years, is now called "Marš Mira" (The March of Peace) and growing with international participation each year, March is repeated every year in summer months to commemorate those who lost their lives on this route.

WE LEFT FROM SARAJEVO

Participation in this meaningful organization is free...

TR

Uzun yıllar “Ölüm Yürüyüşü” olarak adlandırılan, sonrasında Marş Mira (Barış Yürüyüşü) adı altında her yıl uluslararası katılımı daha da büyüyen yürüyüş, her yıl yaz aylarında hayatlarını bu yolda kaybedenler için tekrarlanıyor.

SARAYBOSNA'DAN ÇIKTIK YOLA

Bu anlamlı organizasyona katılmak serbest... Gerek münferit olarak gerekse dernekler ya da kurumlar vasıtası ile katılım sağlayabiliyorsunuz. Ben bu sene Marş Mira Türkiye Grubu içindeki dostlarım ile birlikte hareket ettim. Yürüyüşten bir hafta öncesinde Saraybosna'ya doğru yola çıktık. Eski Yugoslavya zamanında kültür ve sanatın iç içe bulunduğu Saraybosna, aslında üç büyük imparatorluğa ev sahipliği yapmış bir Avrupa kenti.

15. yüzyıldan itibaren yaklaşık 400 yıl boyunca Osmanlı yönetiminde kalan bu tarihî şehir, Türkler için bugün de ecdat yadigarı sayılıyor. Başta Başçarşı olmak üzere birçok Osmanlı eseri kente kültürel bir zenginlik kazandırıyor. Saraybosna'da görülmeye ve idrak edilmeye değer başka yerler de var: Örneğin Bosna Savaşı hakkında bilgi alabileceğiniz müzeler, savaşın izlerini hâlâ taşıyan binalar ve yollar... Burası, havalimanı çevresinde evlerin altına kazılmış olan tünelleri görebileceğiniz, yaşanan tarihî olayları bütün sıcaklığı ile yaşayabileceğiniz bir nokta.

Toplam üç gün süren, âdeta insanüstü bir yolculuk bu... Bir diğer ifade ile bizler gibi sıradan insanların doğaya ve kendi vücutlarına karşı verdikleri bir direniş.

EN

You may participate either individually or through foundations or institutions. I moved in concert with my friends in the Marş Mira Turkey Group this year. We left for Sarajevo a week ahead of the march. Sarajevo where culture and art flourished side by side in former Yugoslavia, is in fact a European city that hosted three great empires. This historical city that remained under Ottoman rule for nearly 400 years from 15th century on, is considered an ancestral heirloom for Turks. Numerous Ottoman monuments, particularly Bascarsija, culturally enriches the city. There are other destinations in Sarajevo worth visiting and appreciating. For example, the museums where you can get information about the Bosnian War, the buildings and roads that still bear traces of war... This is a spot where you can visit the tunnels dug under the houses around the airport, where you can feel the historical events that took place in all their heat.

THE MARCH BEGINS

Now we leisurely prepare for the march. But first of all, we prepare sweet packs for children who will welcome us at the mountain villages and towns

EN

we will pass along the route with the leading team from Turkey. Before departing, Turkish flags we had made in Turkey are set aside to be gifted to beautiful people who walk with us or open their homes to us expecting nothing in return. One comprehends the supreme meaning behind the Turkish flag once again in those lands... Bosnia-Herzegovina is the land of people who love and value this flag as much as Turkish people. One day before the march, we leave for the campsite in Nežuk, located in Tuzla region in buses. In the evening, we meet with hikers like us from different regions of the world and build our tents. The weather here is quite hot and humid... The storm that broke out as soon as we settle in our tents, and hours of rain are signs that the march will not be very easy...

AS WE PASS FORESTS...

It is in fact a ceaseless journey that lasts for three days in total... In other words, it is a resistance of ordinary people like us against nature and own bodies. The forests passed, the rivers crossed and the roads covered with dust exerts the human body seriously and Marš Mira is a clear indicator of how exhausted your soul is when you listen to the stories and think about the people who passed through this route during the days of war... Beautiful souls from Turkey come across people with big hearts on village or town roads. We encounter hundreds of people who offer tea or coffee in their gardens, who offer food, who want to walk alongside us hiding their pain. This is the land of

It is in fact a ceaseless journey that lasts for three days in total... In other words, it is a resistance of ordinary people like us against nature and own bodies.

”

TR

YÜRÜYÜŞ BAŞLIYOR

Artık yavaş yavaş yürüyüşe hazırlanıyoruz. Ama önce Türkiye'den gelen öncü ekiple beraber burada yol boyunca geçeceğimiz dağ köyleri ve kasabalarında bizleri karşılayacak olan çocuklar için şekerleme paketleri hazırlıyoruz. Yola çıkmadan önce Türkiye'de yaptırdığımız bayraklarımız, bizimle beraber yürüyen ya da bizlere evlerini karşılıksız olarak açan güzel insanlara verilmek üzere ayrılıyor. Türk bayrağının yüce anlamını o topraklarda bir kez daha anlıyor insan... En az bizler kadar bu bayrağı seven ve ona değer veren insanların coğrafyası, Bosna-Hersek. Yürüyüşün bir gün öncesinde otobüsler ile Tuzla bölgesinde yer alan Nežuk'taki kamp alanına doğru yola çıkıyoruz. Akşam vakitlerinde bizler gibi dünyanın farklı bölgesinden gelen yürüyüşçüler ile buluşup çadırlarımızı kuruyoruz. Burada hava oldukça sıcak ve nemli... Tam çadırlara yerleştik derken kopan fırtına ve saatlerce yağan yağmur, aslında yürüyüşün o kadarda kolay geçmeyeceğinin işareti oluyor bizlere...

TR

ORMANLARI AŞARKEN...

Toplam üç gün süren, âdeta insanüstü bir yolculuk bu... Bir diğer ifade ile bizler gibi sıradan insanların doğaya ve kendi vücutlarına karşı verdikleri bir direniş. Geçilen ormanların, aşılan nehirlerin ve çamurla, tozla kaplı yolların insan vücudunda yarattığı tahribat ne kadar ciddi ise savaş günlerinde buradan geçen insanlarla ilgili anlatılanları dinleyip düşünürken de ruhunuzun ne kadar yorulduğunun açık bir göstergesi Marş Mira... Köy ya da kasaba yollarında Türkiye'den gelen güzel yürekler, karşılarında büyük yürekli insanları buluyor. Evlerinin bahçelerinde çay ve kahve dağıtan, yemek veren, acısını içine gömüp yürüyenin yanında olmak isteyen yüzlerce insan çıkıyor karşımıza. Kamp alanlarının yakınlığında evlerini açan; yemeğini, suyunu, hatta yataklarını paylaşan insanların coğrafyası burası... Savaş yıllarında çekilen çilelerin, dertlerin yanında burada şişmiş ayakların, yorulan bedenlerin bir önemi yok. Nezuk kamp bölgesinde başlayan yolculuk, Potočari'de mezarlık alanında bitiyor. 11 Temmuz günü, her yıl yeni selamların ve vedaların günü oluyor. Üç günlük bu zorlu yürüyüş, mezarlık alanının yanındaki orman yolundan gelinerek tamamlanıyor.

BARIŞ ROTASI

Yol boyunca bizlerle yemeklerini paylaşan, evlerini açan anneler ve teyzeler, bu sefer yürüyüşçüleri karşılamak üzere mezarlık kapısında hem de boğucu sıcakta bekliyorlar. Anlatılması imkânsız olayların geçtiği pil fabrikasında, bu

EN

people who open their houses near camp grounds, who share their food, water, even their beds... The swollen feet, the tired bodies are insignificant compared to the troubles and hardships faced in war years. The journey that started in Nezuk camp ground, ends at the cemetery in Potočari. July 11th becomes the day of new greetings and farewells every year. This three-day arduous march is completed by taking the forest road next to the cemetery.

PEACE ROUTE

Mothers and aunts who shared their food with us, and who opened their homes along the way, wait at the cemetery gate this time to welcome the walkers under the sweltering heat. In the battery factory where despicable things happened, 71 bodies await for burial this year. Thousands of people pray and cry in an incredible silence. Thousands of people from all over the world who came to Bosnia to share this moment, meet with the Bosnians who live there. All they want is to live in peace. Bosnia-Herzegovina is a heavenly country with its mountains, forests, rivers and hundreds of years of cultural background. One can neither remain indifferent nor forget this human tragedy that took place in recent past, in the heart of Europe. In this march, you make brothers and sisters, mothers, fathers. No matter where you are from, you come across people who smile at you and embrace you. When you lose your hope, you see someone you do not know by your side and you gather your strength. In this land of suffering, you become

Marş Mira, her şeyden öte insanın kendini bulduğu, dinlediği, insanlığı ve barışı ne kadar özlediğinin farkına vardığı bir hicret.

TR

sene 71 cenaze daha defin için bekliyor. Binlerce insan müthiş bir sessizlik içinde dualarını ediyor ve ağlıyor. Dünyanın her tarafından bu anı yaşamaya gelen binlerce insan, orda yaşayan Bosnaklar ile buluşuyor. Herkesin tek istediği barış içinde yaşamak. Bosna-Hersek, dağları, ormanları, nehirleri ve yüzlerce yıllık kültürel geçmişi ile cennet bir ülke. Yakın geçmişte Avrupa'nın ortasında yaşanan bu insanlık dramına insan ne kayıtsız kalabiliyor ne de unutabiliyor. Kardeşler, anneler, babalar kazanıyorsunuz bu yürüyüşte. Dünyanın neresinden olursanız olun, size gülümseyen, sizi bağrına basan insanlar ile karşılaşıyorsunuz. Umudunuzu kaybettiğiniz anda hiç tanımadığınız birisinin yanınızda olduğunu görüp gücünüzü topluyorsunuz.

Acıların yaşandığı topraklarda, gerçekten barışı isteyen, huzuru arayan insanlardan oluveriyorsunuz. Özetle Marş Mira, barışın yürüyüşü... Marş Mira, her şeyden öte insanın kendini bulduğu, dinlediği, insanlığı ve barışı ne kadar özlediğinin farkına vardığı bir hicret bana göre. Defalarca yapmak istediğim, her seferinde insanlık adına yeni bir şeyler öğreneceğim öğretinin yolu. O zaman seneye görüşmek üzere...

EN

someone who truly seeks peace and calm. In short, Marş Mira is the march of peace... Above all Marş Mira for me is an emigration where one finds and listens to one's self and realizes how much humanity and peace are missed. It is a march I want to do over and over, and the path of a teaching that will teach me something new about humanity each time. See you next year then...

Above all Marş Mira is an emigration where one finds and listens to one's self and realizes how much humanity and peace are missed.

Article Series 3 Exclusive to .tr

Gagavuz Türkleri

Gagauz Turks

Türkiye Türkçesine çok yakın olan dilleri, zengin kültür ve gelenekleri ile ilgi toplayan Gagavuzlar üzerine hazırladığımız yazı dizisinin üçüncü ve son bölümünü yayımlıyoruz.

Here is the third and last chapter of the article series on Gagauz people who arouse interest with a language very similar to Turkish spoken in Turkey, the rich culture and traditions they possess.

≡ PROF. DR. NEVZAT ÖZKAN

TR

İkinci Dünya Savaşı'nın ardından Moldova, Sovyetler Birliği tarafından ilhak edilince Gagavuzlar da Sovyet yönetimine girmiştir. Gagavuz aydınlarının 10 yıl süren uğraşlarının sonunda, 30 Temmuz 1957'de SSCB Moldova SSC Yüksek Sovyeti Gagavuzlar için yeni bir alfabenin hazırlanmasına karar vermiştir. Bu kararın ardından D. N. Tanasoglu ve L.A. Pokrovskaya Rus alfabesine birkaç harf ilave ederek Kiril esaslı Gagavuz alfabesini hazırlamıştır. Kiril esaslı Gagavuz alfabesiyle yayımlanan ilk kitap, 1959'da Kişinev'de basılan Dionis N. Tanasoglu'nun *Bucaktan Seslär* adlı antolojisidir. Daha sonraki yıllarda bu alfabeye çoğu halk edebiyatı ve folklor metni olan, geri kalanı da çağdaş Gagavuz yazar ve şairlerinin şiir ve hikâyelerinden meydana gelen 50'den fazla kitap basılmıştır. 29 Ocak 1993'te

EN

When Moldova was annexed by the USSR following the Second World War, Gagauz people fell under Soviet rule. At the end of 10 years of efforts by Gagauz intellectuals, USSR Moldovan SSR High Soviet reached the decision to form a new alphabet for the Gagauz people on July 30th 1957. Consequently, D. N. Tanasoglu and L.A. Pokrovskaya introduced several characters to the Russian alphabet to form Cyrillic-based Gagauz alphabet. The first book published in 1959 in Chisinau in Cyrillic-based Gagauz alphabet was the anthology titled *Bucaktan Seslär* by Dionis N. Tanasoglu. In following years, more than 50 books were published in this alphabet, primarily folk literature and texts, and poetry and stories by modern Gagauz writers and poets. With the decision by Gagauz People's Assembly on January 29th 1993, Latin

Uzun bir tarihî sürecin günümüzdeki temsilcileri olan Gagavuz Türkleri, başta Özerk Gagavuz Yeri olmak üzere Doğu Avrupa'nın farklı bölgelerine yayılmış bir halktır.

TR

Gagavuz Yeri Halk Topluğunun aldığı bir kararla Latin alfabesine geçilmiş ancak 26 Ocak 1996'da alınan 22-VIII/I numaralı kararla önceki Latin alfabesinde bazı değişiklikler yapılmıştır. Buna göre Kiril esaslı alfabede 3 ile gösterilen ie diftongunu ve Fransızcadan gelen Rusça ödünçlemelerde görülen é/3 harfini göstermek için ê harfi ile Rumen / yeni Moldova alfabesinin çift sesli ünsüzü olan ȚȚ harfi eklenmiştir.

EDEBİYAT

Gagavuz Türkçesiyle yazılmış ilk eserler, Moşkov'un yayımladığı Proben'in 10. cildi gibi ağız derlemelerine dayalı sözlü kültür eserleri veya Mihail Çakır'ın batırdığı *Dua Kitabı*, *Psaltır* ve *İncil* gibi dinî kitaplardır. Moldova'nın Sovyetler Birliği'ne katılmasıyla birlikte Nikolay Petroviç Arabacı ve Nikolay Georgeviç Tanasoğlu Gagavuz Türkçesini bir edebiyat dili hâline getirmek için ilk adımları atmışlardır. Gagavuz edebiyatının gelişme süreci Dionis N. Tanasoglu, Nikolay Baboglu, Dimitri Karaçoban, Mina Kösä, Gavril Gaydarci, Saveli Petroviç Ekonomov, Stefan Kuroglu, Konstantin Vasilioglu, Stefan Bulgar, Andrey Koşancı, Vasi Filioglu, Olga Radova, Todur Zanet, Petr Yalanci, Tudorka Arnaut gibi şair ve yazarlarla devam etmiştir. Gagavuz Türkçesiyle yazılan ilk roman Dionis Tanasoglu'nun *Uzun Kervan* (Kişinev 1985) adlı eseridir. Nikolay Baboglu, Dimitri Karaçoban ve

EN

alphabet was adopted however with the resolution no 22-VIII/I dated January 26th 1996, previous Latin alphabet was modified. According to this, the ie diphthong written as 3 in Cyrillic-based alphabet and é/3 seen in Russian borrowed from French, would be represented with ȚȚ, a double consonant in Romanian/ new Moldovan alphabet.

LITERATURE

The first books written in Gagauz Turkish, were oral cultural works based on oral compilations such as the 10th Volume of Proben published by Moshkov, or religious books such as Book of Prayers, Psalter and The Bible published by Mihail Çakır. As Moldova entered under Soviet rule, Nikolai Petroviç Arabacı and Nikolai Georgeviç Tanasoğlu took the first steps to make Gagauz Turkish a language of literature. The Gagauz literature continued its progress with poets and writers such as Dionis N. Tanasoglu, Nikolai Baboglu, Dimitri Karaçoban, Mina Kösä, Gavril Gaydarci, Saveli Petroviç Ekonomov, Stefan Kuroglu, Konstantin Vasilioglu, Stefan Bulgar, Andrey Koşancı, Vasi Filioglu, Olga Radova, Todur Zanet, Petr Yalanci, and Tudorka Arnaut. The first novel written in Gagauz Turkish is *Uzun Kervan* (Long Journey/ Chisinau 1985) by Dionis Tanasoglu. Nikolay Baboglu, Dimitri Karaçoban and Todur Zanet made efforts for Gagauz

Moldova'nın güneyindeki Taraclia'da kış.

Winter in Taraclia in Southern Moldova.

TR

Todur Zanet yazdıkları piyeslerle Gagavuz Türkçesinin sahne dili olması için çaba harcamışlardır. Günümüzde de özellikle genç nesil arasında Gagavuz Türkçesiyle eserler verilmeye devam etmektedir. Gagavuz edebiyatının büyük bölümü şiire dayanmaktadır.

BASIN VE YAYIN

Gagavuz Türkçesi ile ilk önemli gazete 1988'den beri yayımlanan *Ana Sözü*'dür. Onu 1994'ten beri çıkan *Gagauz Sözü*, 1996'dan beri çıkan *Sabaa Yıldızı* takip etmiştir. Haber, kültür ağırlıklı çıkan bu süreli yayınlar, daha çok kütüphanelere, müzelere ve diğer resmî kurumlara dağıtılmakta, halka fazla ulaşmamaktadır. 1996 yılından beri, Halk Topluğunun yayın organı olarak Rusça çıkan ve tirajı 5 binlerde seyreden *Vesti Gagauzii* (*Gagavuzya Haberleri*), bölgenin en eski ve köklü yayın organıdır. 1947 yılından sonra *Leninskaya Slova* (*Lenin'in Sözü*) adıyla çıkmaya başlamış olan bu gazetenin bazı sayılarında Gagavuz Türkçesiyle özel bir sayfaya da yer verilmiştir. 1991'de Leonid Dobrov'un yönetiminde çıkmaya başlayan *Gagauz Eri*, 1996'da çıkmaya başlayan *Açık Göz* ve 1999'da çıkmaya başlayan *Gagauz Halkı* da Rusça yayımlanmıştır. Kişinev'de Moldova Televizyonu'nda (TVM) ayda bir saat, 15 günde de yarımşar saat Moldovanca alt yazılı olarak Gagavuz Türkçesiyle yayın yapılmaktadır. 1986'da başlayan *Bucaan*

Gagauz Turks who are modern representatives of a long historical period, are a nation living mainly in Autonomous Gagauzia and in various regions of Eastern Europe.

”

EN

Turkish to become a drama language with the short plays they wrote. Today, works are still written in Gagauz Turkish, especially by younger generation. Poetry consists a large part of Gagauz literature.

PRESS AND PUBLICATION

The first major newspaper published in Gagauz Turkish is *Ana Sözü* that has been published since 1988, followed by *Gagauz Sözü* published since 1994, and *Sabaa Yıldızı* published since 1996. These periodicals featuring mainly news and culture are distributed to the libraries, museums and other government agencies, and are not very accessible for the public. *Vesti Gagauzii* (*Gagavuzya News*) published since 1996 in Russian as the publication of the People's Assembly and has a circulation of 5 thousand, is the oldest and most established publication in the region. A special page in Gagauz Turkish is featured in some issues of this newspaper, published with the title *Leninskaya Slova* (*Lenin's Word*) since 1947. *Gagauz Eri* first published in 1991 under the direction of Leonid Dobrov, *Açık Göz* first published in 1996, and *Gagauz Halkı* first published in 1999, are also in Russian. In Chisinau, Moldova Television (TVM) broadcasts in Gagauz Turkish with Moldovan subtitles for one hour every month and for half an hour every fifteen days. The radio show titled *Bucaan Dalgasında*, first aired

TR

Dalgasında adlı radyo yayını da yayın süresini bir az daha artırarak devam etmektedir. Türkiye bu yayınları hem teknik bakımdan hem de bilgi bakımından desteklemektedir. Komrat'ta kurulmuş olan GRT (Gagavuz Radyo Televizyonu) adlı resmî yayın kurumu Gagavuz Türkçesiyle yayın yapmaktadır. Bu kurumun yaptığı radyo yayınları daha uzun süreli ve daha çeşitli olduğu hâlde televizyon yayınları haftanın belli günlerinde birkaç saati aşmamakta, belli saatlerde ise TRT kanallarına bağlanmaktadır. Ayrıca bazı özel kanallar da Gagavuz Türkçesiyle yayınlar yapmaktadır.

EĞİTİM ÖĞRETİM

Gagavuz Türkçesi uzun bir süre bir konuşma dili olarak kaldığından Gagavuzlar, azınlık olarak yaşadıkları ülkelerin dilini, eğitim ve kültür dili olarak kullanmak zorunda kalmışlardır. Basarabya'da yaşayan Gagavuzlar da 1918 yılına kadar eğitim ve kültür dili olarak Rusçayı kullanmışlardır. 1960'lı yılların başında kısa bir süre ilköğretimde Gagavuz Türkçesiyle eğitim yapılmış ancak bu uygulamadan kısa süre sonra vazgeçilmiştir.

Daha sonra Gagavuzların yaşadığı bölgelerde eğitim veren ilk ve ortaöğretim kurumlarında "Anadil" derslerinde Gagavuz Türkçesi ve edebiyatı öğretilmeye çalışılmıştır. Bugün de tümüyle Gagavuz Türkçesiyle eğitim öğretim yapan okullar bulunmamaktadır. Gagavuz Yerinin tek resmî yükseköğretim kurumu olan Komrat

EN

in 1986, continues to broadcast with longer air time. Turkey supports these publications and shows both technically also offering know-how. GRT (Gagauz Radio Television), an official broadcasting organization established in Comrat, broadcasts in Gagauz Turkish. The radio shows by this organization are longer and more diverse, however television broadcasts do not exceed a few hours on certain days of the week and connections are also established with TRT channels at times. In addition, particular TV channels broadcast in Gagauz Turkish.

EDUCATION TRAINING

Since Gagauz Turkish remained a spoken language for a long time, the Gagauz were forced to use the language of the countries they lived as minorities as their language of education and culture. The Gagauz in Basarabia used Russian as the language of education and culture until 1918. During the early 1960s, education was offered in Gagauz Turkish in primary education for a short period of time, however this was abandoned shortly after. Later, there were attempts to teach Gagauz Turkish language and literature in "Mother Language" courses offered in primary and secondary schools in the regions where

TR

Devlet Üniversitesi, 1991 yılından beri eğitim veren bir yükseköğretim kurumudur. Üniversitede Ekonomi, Millî Kültür, Hukuk ve Ziraat Fakülteleri bulunmaktadır. Millî Kültür Fakültesine bağlı bir Gagavuz Dili Bölümü açılmıştır. Diğer fakülte ve bölümlerde de haftada iki saat Gagavuz Dili dersi görülmekte, diğer bütün dersler Rusça okutulmaktadır. Kişinev'de Moldova Bilimler Akademisine bağlı bir Gagavuz Bölümü ve Moldova Devlet Üniversitesine bağlı bir Gagavuz Dili Bölümü bulunmaktadır. Dionis N. Tanasoglu'nun önderliğinde kurulan Mihail Çakır Kütüphanesi, son yıllarda artan kitap sayısı ve öncülük ettiği kültürel faaliyetlerle Kişinev'deki Gagavuz ve Türkiye Türkçesi eserlerin toplandığı önemli bir merkez hâline gelmiştir. Türkiye'nin Kongaz'da açtığı Süleyman Demirel Türk Lisesi, İngilizce, Rusça ve Moldovanca öğretmekte, Türkiye Türkçesi ve Gagavuz Türkçesi eğitim vermektedir.

SONUÇ

Uzun bir tarihî sürecin günümüzdeki temsilcileri olan Gagavuz Türkleri, başta Özerk Gagavuz Yeri olmak üzere Doğu Avrupa'nın farklı bölgelerine yayılmış bir halktır. Her şeyi tek renkli hâle getiren küreselleşmenin kasıp kavurduğu günümüz dünyasında, kendine has özellikleri koruma mücadelesi vermektedirler. Türkiye Türkçesine çok yakın olan dilleri, Ortodoks inancıyla şekillenmiş dinî hayatları, zengin ve renkli kültür ve gelenekleri ile ilgi toplamaktadırlar.

EN

Gagauz lived. Today, there are still no schools that offer education entirely in Gagauz Turkish. Komrat State University, the only official higher education institution in Gagauzia, offers higher education since 1991 in Economics, National Culture, Law and Agricultural Faculties. A Gagauz Language Department affiliated to the National Cultural Faculty was opened. In other faculties and departments, Gagauz language is taught two hours a week and all other courses are taught in Russian. There is a Gagauz Department under Moldova Academy of Sciences and a Gagauz Language Department under Moldova State University in Chisinau. Established under the leadership of Dionis N. Tanasoglu, Mikhail Çakır Library in Chisinau where works in Gagauz and Turkey Turkish are collected, has become an important centre with the increasing number of books and the cultural activities it has pioneered in recent years. Süleyman Demirel Turkish High School established by Turkey in Kongaz teaches English, Russian and Moldovan, as well as Turkey Turkish and Gagauz Turkish.

CONCLUSION

Gagauz Turks who are modern representatives of a long historical period, are a nation living mainly in Autonomous Gagauzia and in various regions of Eastern Europe. In today's world dominated by globalization which makes everything monochromatic, they struggle to maintain their authentic characteristics. They arouse interest with a language very similar to Turkey Turkish, a religious life shaped by Orthodoxy, and colourful culture and traditions.

Gebze.

Minyatürlerle Anadolu

Anatolia in Miniatures

TR

RECEP KARRAR / İBİLETTİ YAZMA ESERİ KÜTÜPHANESİ / LIBRARY OF NATIONAL MANUSCRIPTS

Seyahat notlarından veya hatıralarından ya da bir ressamın fırçasından izlediğimiz Anadolu şehirleri, özelliği ve güzelliğiyle coğrafyamızı süsleyen kadim bir tarihî geçmiş de sahiptir. Seyyahların gözde mekânı Anadolu coğrafyası, bu yönüyle her zaman dikkatleri üzerine çekmiştir. Seyyahların gezi notlarında yer alan bilgilerin dışında Anadolu'nun bazı kadim şehirlerini kaleme alan Osman Şakir Efendi, alışılmışın dışında hem notlarıyla hem

Osman Şakir Effendi, who wrote about some of the ancient cities in Anatolia, reveals an unusual portrait of Anatolia both with his notes and the miniature drawings he made.

EN

Anatolian cities we follow through travel notes, memoirs or brushstrokes of an artist, also have an ancient historical background that brings our region character and beauty. A popular destination among travellers, Anatolia has invariably been popular with this aspect. Aside from the information provided in travel notes of travellers, Osman Şakir Effendi who wrote about some ancient cities in Anatolia, reveals an unusual portrait of Anatolia from Üsküdar to Tehran, both with his notes and his

Anadolu'nun bazı kadim şehirlerini kaleme alan Osman Şakir Efendi hem notlarıyla hem de çizdiği minyatürlerle alışılmışın dışında bir Anadolu portresi ortaya koyuyor.

”

TR

de çizdiği minyatürlerle Anadolu coğrafyasını Üsküdar'dan Tahran'a kadar resmetmiştir.

Doğum yeri olan Yozgat'ın Bozok şehriyle şöhret kazanan Bozoklu Osman Şakir Efendi, İkinci Mahmut tarafından 1810'da İran'a gönderilen Yasincizade Abdulvehhab Efendi öncülüğündeki elçilik heyetinin Farsça mütercimi olarak görevlendirilmiş ve bu seyahat sırasında uğradığı kimi şehirleri, kendisinin çizdiği minyatürlerle *Musavver İran Sefaretnamesi* ismini verdiği eserinde kaleme almıştır.

Bozoklu Osman Şakir Efendi'nin 1810'daki bu görevlendirilmenin ardından İstanbul'dan hareketi ile ilk önce Üsküdar'la başlayan minyatür çizimlerini Kartal, Gebze, Hereke Hanı, İzmit, Sapanca, Geyve, Taraklı, Göynük, Mudurnu, Bolu, Köroğlu Çeşmesi, Gerede, Bayındır, Çerkeş, Karacalar, Karacaviran, Koçhisar, Tosya, Hacı Hamza, Sarmaşikkaya, Osmancık, Dingil Hüseyin Derbendi, Merzifon, Amasya, Zengan, Siyahdihan, Ebher, Kazvin, Kışlak ve Tahran'a kadar devam ettirerek, 31 yerleşim yerini resmetmiştir. Üsküdar'da başlayan sefaretname notlarına Merzifon'a kadar kısaca yer vermiş ve bazı tarihî anekdotlarla desteklemiştir. Buradan sonraki tarihî kentlerin sadece minyatürlerini yapmıştır.

ÜSKÜDAR'DAN TAHRAN'A

İstanbul'dan yola çıkan elçilik heyetiyle Üsküdar'da geceledikten sonra, ertesi gün "kanadı kırık bir kuş" a benzettiği Kartal'a gelen Şakir Efendi, buradaki evlerin küçüklüğüne dikkat çekerek.

EN

miniature drawings. Osman Şakir Effendi of Bozok who gained recognition with his birth place Bozok town in Yozgat, was appointed as a Farsi translator of a delegacy led by Yasincizade Abdulvehhab Effendi who was sent to Iran by Mahmut II in 1810, and wrote about some of the cities he visited during this journey in his work titled *Musavver İran Sefaretnamesi* (Illustrated Book of Embassy: Persia) that also features miniature drawings.

Following this appointment in 1810, Osman Şakir Effendi of Bozok departed from Istanbul and made miniature drawings of Üsküdar, Kartal, Gebze, Hereke Inn, İzmit, Sapanca, Geyve, Taraklı, Göynük, Mudurnu, Bolu, Köroğlu Fountain, Gerede, Bayındır, Çerkeş, Karacalar, Karacaviran, Koçhisar, Tosya, Hacı Hamza, Sarmaşikkaya, Osmancık, Dingil Hüseyin Pass, Merzifon, Amasya, Zengan, Siyahdihan, Ebher, Kazvin, Kışlak and Tehran respectively, illustrating a total of 31 settlements. He included brief notes he took down for the book of embassy up to Merzifon as well as relaying some historical anecdotes. However he only made miniature drawings of historical cities from there on.

FROM ÜSKÜDAR TO TEHRAN

Şakir Effendi, who arrived in Kartal he likened to a "bird with a broken wing" the day after he spent the night in Üsküdar with the delegation departing from Istanbul, pointed out the tiny houses there. He left Kartal for Gebze, reaching there after five hours due to heavy rain. He stayed in a guest house in Gebze, and noted the small tiled houses and mosque here as well as the cold night he spent here. Şakir

Tosya.

TR

Buradan yola çıktıktan sonra sağanak yağmur nedeniyle beş saatte Gebze'ye varır. Kiremitli küçük evleri ve camisinin olduğunu belirttiği Gebze'de misafirhanede konaklar ancak o gece soğuk geçer. İzmit'e doğru yola çıkan Şakir Efendi, Hereke Hanı'nda bir müddet konakladıktan sonra yola devam eder. Varış yerindeki İzmit'te bir evde iki gece heyetle konaklar. Ertesi gün at sırtında giderek altı saatte Sapanca'ya ulaşır. Şakir Efendi, burada bir handa geceler, şehrin doğasına hayran olur. Seher vaktiyle Sapanca'dan hareket eden Şakir Efendi, Sakarya nehri üzerindeki İkinci Bayezid'in yaptırdığı köprüyü temaşa eder ve nehir hakkında detaylıca bilgi verir. Uzun bir müddet sonra Geyve'ye ulaşır. Doğal güzelliğine dikkat çektiği Geyve'de viran bir handa konaklar. Sonrasında yola çıkarak Taraklı'ya altı saatte ulaşır. Şakir Efendi, Taraklı'daki misafirperverlikten ve doğal manzaranın güzelliğinden detaylıca bahseder. Buradan hareketinden sonra Şakir Efendi, Akşemsettin'in türbesine istinaden Türbeli diye adlandırılan Göynük'e altı saatte yine at sırtında varır. Göynük'te konaklamanın ertesi sabahı heyetle birlikte Akşemsettin'in türbesini ziyarete gider. Ziyaretin ardından uzun bir yolculuk sonrası sekiz saatte Mudurnu'ya ulaşır. Şakir Efendi, Mudurnu Köyünde denk geldiği iğne imali işinden detaylıca bahseder. Mudurnu'dan atlara binip Bolu'ya doğru yola koyulan heyet, güzergâhın engebeli yapısından dolayı sıkıntılar yaşar ve kar, yağmur, fırtına derken şiddetli soğuktan etkilenerek Bolu'ya varır. Soğuğun yanı sıra Bolu'da huzursuz bir gece geçirir.

İNSANI, DOĞASI VE TARİHİYLE...

Şakir Efendi, Bolu'yu Birinci Abdülhamid'in vezirlerinden Ahmet Paşa'nın yaptırdığı saat kulesiyle birlikte çizer. Ertesi gün Ramazan Bayramı nedeniyle gece yarısı yola çıkarak dağlar, tepeler aşar ve Cağa Gölü yakınındaki Koroğlu Çeşmesi denilen mevkiye ulaşır. Buradaki istirahatın ardından dağların güzelliğine dikkat

Gerede.

İstanbul'da Kartal. Bayındır (altta).

Kartal in Istanbul. Bayındır (below).

Seyahat notlarından veya hatıralarından ya da bir ressamın fırçasından izlediğimiz Anadolu şehirleri, coğrafyamızı süsleyen kadim bir tarihî geçmişe sahiptir.

EN

Effendi continued his journey to İzmit after staying at Hereke Inn for a while. He stayed in a house with the delegation for two nights at their destination, İzmit. The next day, he travelled on horseback and arrived in Sapanca in six hours. Şakir Effendi stayed in an inn here, admiring the nature of the city. Şakir Effendi who left Sapanca at dawn, observed the bridge built on Sakarya river by the command of Sultan Bayezid II, and gave detailed information about the river. He reached Geyve after a long journey. He stayed in a dilapidated hostel in Geyve, and underlined town's natural beauty. Later, he left for Taraklı reaching the town after six hours. Şakir Effendi gave detailed information on the hospitality and natural beauty in Taraklı. Later Şakir Effendi

Anatolian cities we follow through travel notes, memoirs or brushstrokes of an artist, also have an ancient historical background that brings our region.

”

Tahran.
Tehran.

TR

çeken Şakir Efendi, dağın arasında İstanbul'daki dikilitaşın üçte biri kadar olduğunu söylediği bir dikili taşın varlığından bahseder. Şakir Efendi dikilitaş ve kitabesini inceledikten sonra atına binip tekrar yola koyulur. 12 saatlik uzun bir yolculuğun ardından sabaha yakın Gerede'ye ulaşır. Şakir Efendi, o gece konakladığı ev sahiplerinin şiddetli soğuk nedeniyle evi ısıtamadıklarını, dolu sesinden uyuyamadıklarını anlatır. Sonraki gün Gerede'den ayrılışın ardından dokuz saatte Bayındır Köyü'ne varırlar. Burada bir anda konaklamalarına rağmen kötü bir gecenin ardından, huzursuz bir şekilde Bayındır'dan hareket ederek Çerkeş'e ulaşır. Bayındır'a rağmen Çerkeş'ten memnun olur ve buranın çiçek bahçelerinden, doğallığı ile

EN

arrived in Göynük also called Türbeli for hosting Akşemsettin's mausoleum, in six hours again on horseback. After he stayed in Göynük, he visited Akşemsettin's mausoleum with the delegation the next morning. Following the visit, he arrived in Mudurnu after a journey of eight hours. Şakir Effendi spoke in detail about the needle-making profession he came across in Mudurnu village. The delegation who travelled to Bolu from Mudurnu on horseback, faced difficulties due to rugged terrain on the route and was affected by severe cold, snow, rain and storm. After arriving in Bolu, he spent a restless night here also due to cold.

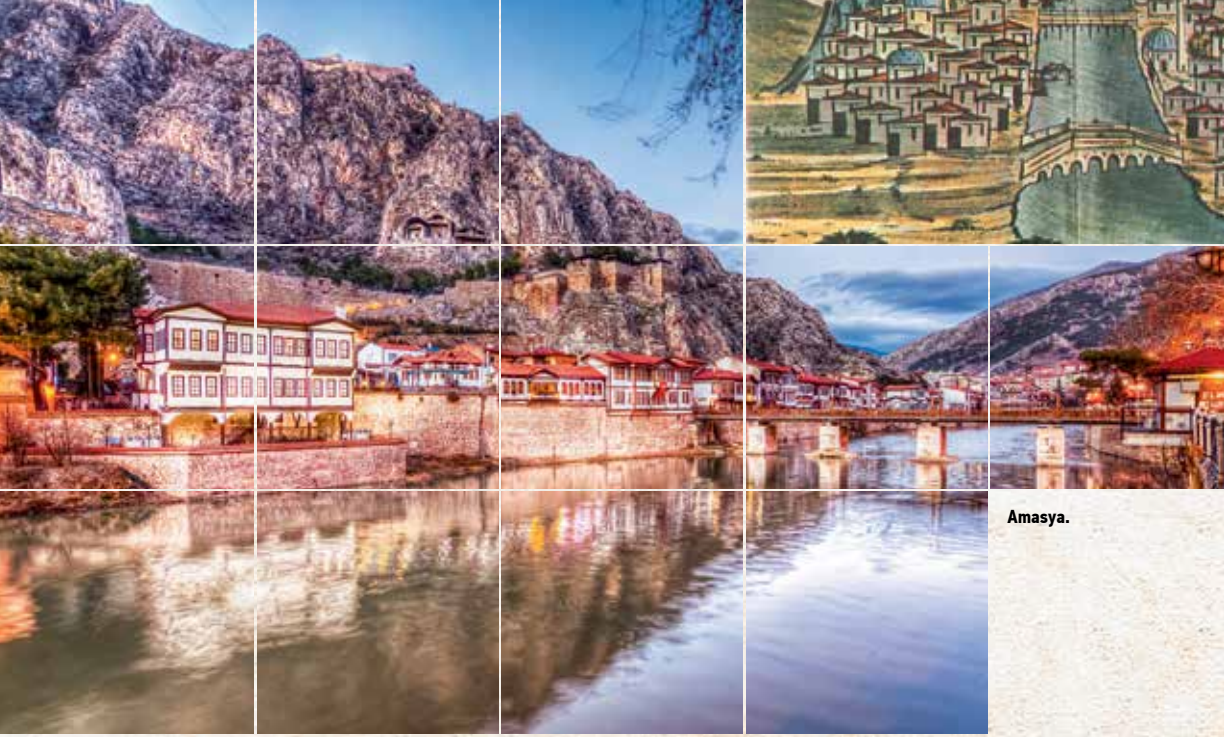
WITH ITS PEOPLE, NATURE AND HISTORY...

Şakir Effendi made a miniature drawing of Bolu that featured the clock tower built by command of one of Abdulhamid I's viziers Ahmet Pasha. The next day was the Eid al-Fitr so he left during the night, and crossing mountains and hills, he arrived at the district called Köroğlu Fountain near Çağa Lake. Şakir Effendi rested here, and later mentioned the beauty of the mountains and an obelisk located here which he claimed to be three times smaller than the Obelisk of Theodosius in Istanbul. After examining the obelisk and epitaph, he set off on horseback. After a 12-hours long journey, he arrived in Gerede in early morning.

Şakir Effendi relayed that the hosts of the house he stayed that night, were unable to heat the house and that they could not sleep because of the sound of hailstorm. After leaving Gerede the next day, they reached Bayındır Village after nine hours. Although they stayed at an inn, he spent an uncomfortable night and left Bayındır in a bad mood, for Çerkeş. After Bayındır, he enjoyed Çerkeş, and he described the flower gardens and genial and hospitable town locals. After staying here for a few hours, they spent the night at Karacalar Village after travelling for nine hours. Leaving at dawn, they stayed at the lodging in Karacaviran the next day.

Sapanca.

Amasya.

TR

kasaba ahalisinin misafirperverliğinden bahseder. Birkaç saat burada konaklamanın peşinden dokuz saat sonra ulaştıkları Karacalar Köyünde geceyi geçirirler. Seher vakti hareketle, ertesi gün Karacaviran'da yer alan menzilhane de konaklarlar. Daha sonra atlara binerek Koçhisar'a gelirler. Geceyi burada geçiren kabile gündeğümüyle yola çıkar ve Devrez Çayı güzergâhından giderek dokuz saat sonra Tosya'ya ulaşır. Tosya'da Gemalmaz İbrahim Ağânın evinde misafir olarak geceyi geçirdikten sonra ertesi gün Tosya'dan yola çıktıktan on saat sonra Kızılırmak kenarında, 70-80 evli bir köy olan Hacı Hamza'ya ulaşırlar. Bu köyde geçirilen gecenin ardından ertesi gün Kızılırmak güzergâhı doğrultusunda etrafı kayalıklarla çevrili Sarmaşikkaya'ya varırlar. Birinci Abdülhamid'in veziri Darendeli Mehmet Paşa'nın buradaki imar çalışmalarına dikkat çeken Şakir Efendi, Sarmaşikkaya'ya hayran kalarak, yoluna devam eder.

CIHANDA MİSLİ BULUNMAZ

Kızılırmak üzerine İkinci Bayezid tarafından inşa ettirilen günümüzde Koyun Baba Köprüsü denilen, Osmançık adındaki 15 gözlü köprüye sekiz saat sonra ulaşırlar. Şakir Efendi köprünün özelliklerinin yanı sıra burada Kızılırmak ve kaynağını da uzunca anlatır. Cihanda misli bulunmaz dediği bu köprüyü

EN

Later, they arrived in Koçhisar on horseback. The delegation spent the night here, and leaving at dawn, they followed Devrez creek route, reaching Tosya after nine hours. They spent the night in Tosya at Gemalmaz İbrahim Aga's house as guests, and the next day, ten hours after they left Tosya they arrived in Hacı Hamza, a village of 70-80 houses on the banks of Kızılırmak. After spending a night at this village, they took the Kızılırmak route reaching Sarmaşikkaya surrounded by rocks. Şakir Effendi who pointed out the development efforts by Abdulhamid I's vizier Darendeli Mehmet Pasha, expressed his admiration for Sarmaşikkaya and continued his journey.

ONE OF A KIND IN THE WORLD

They reached the bridge with 15 eyes referred to as Osmançık, built by command of Bayezid II on Kızılırmak and called Koyun Baba Bridge today, after eight hours. Şakir Effendi described the characteristics of the bridge as well as Kızılırmak and its spring. After admiring this bridge, which he described as "one of a kind in the world", he arrived in Osmançık and mentioned a historical castle here in his notes. After Osmançık, the delegation arrived at the range called Dingil Hüseyin Pass where they rested and later arrived in Merzifon after travelling

TR

temaşanın ardından bir müddet sonra Osmancık'a ulaşır ve notlarında buradaki tarihî bir kaleden bahseder. Osmancık'tan sonra Dingil Hüseyin Derbendi denilen yere varan heyet, burada istirahat eder ve ardından 16 saatlik yolculuk sonrası seyahat notlarının sona erdiği Merzifon'a ulaşır. Merzifon'a gelişin ardından kafilenin başındaki elçi Yasincizade Abdulvehhab Efendi Kadı Mollazade, Şakir Efendi de Mustafa Ağa adlı birinin evine konuk olur. Şakir Efendi, Merzifon halkının misafirperverliğini, şehrin doğallığını, bahçelerini ve huzur veren manzarasına olan hayranlığını dile getirir.

Osman Şakir Efendi'nin sefaretnamesindeki bu notları ile Anadolu'nun bir kısmına dair verdiği izlenim, bilhassa çizdiği minyatürleri ile Anadolu coğrafyasındaki bazı tarihî mekânların tanıtılmasına renk katmıştır. Üsküdar'dan Merzifon'a kadar olan geçtiği 24 yerdeki han, köprü, köy, kasaba ve konak yerleri hakkında bilgi veren Şakir Efendi, Merzifon'dan sonra Türkiye'de Amasya ile İran'da yer alan Zengan, Siyahdihan, Ebher, Kazvin, Kışlak ve Tahran'ı kendi yaptığı minyatürlerle sadece resmetmiştir.

EN

for 16 hours. Travel notes end here. Following their arrival in Merzifon, the ambassador leading the delegation, Yasincizade Abdulvehhab Effendi was hosted by Kadı Mollazade and Şakir Effendi was a guest at the house of Mustafa Ağa. Şakir Effendi expressed the hospitality of the people of Merzifon, the nature of the city, its gardens and his admiration for the peaceful scenery.

Osman Şakir Effendi's impressions on some Anatolian cities featured in the embassy book, particularly his miniature drawings greatly contributed to publicity of various historical destinations around Anatolia. Şakir Effendi gave information about inns, bridges, villages, towns and mansions in 24 destinations from Üsküdar to Merzifon. However after Merzifon, Şakir Effendi depicted Amasya in Turkey and Zengan, Siyahdihan, Ebher, Qazvin, Kışlak and Tehran in Iran in his miniature drawings.

Merzifon.

ELİF İREM ZİREK

Ahşabın En Estetik Hali: Oymacılık Sanatı

The Most Aesthetic Form of Wood: Art of Wood Carving

TR

Türklerin Orta Asya'da bulunduğu dönemden başlayarak Selçuklu ve ardından Osmanlı'da zirveye ulaşan ahşap oymacılığı, tarihimizde önemli bir yer tutuyor. Ahşap oymacılığı, Orta Asya Türkleri tarafından kullanılmaya başlandığından bu yana Türk süsleme sanatının önde gelen eserlerine hayat verdi. Kimi zaman eşya üzerinde kimi zaman ise tek başına kullanılarak çok eski dönemlerden günümüze kadar ulaşmayı başaran bu eşsiz el sanatı, şimdilerde bir kültür ögesi hâline geldi. Ağaç gövdesinden ayrılarak yapılmış lahitlerde hayvan figürlerine rastlanması, at koşum takımlarında deri ile birlikte küçük tahta

EN

Wood carving Turks started practising in Central Asia, and peaked in Seljuk and later in the Ottoman Empire, has a significant place in Turkish history. Although practised primarily due to aesthetic concerns, carving is an important art that should be promoted and survived. Since wood carving was first practised by Turks in

Ahşap oymacılığı, günümüzde estetik kaygılarla yapılırsa da tanıtılması ve korunması gereken önemli el sanatlarından biri.

TR

parçalarının süs olarak kullanılması, ahşabın milattan öncede Türkler tarafından işlendiğine dair kanıttır.

Türklerin Anadolu'ya göçüyle beraber ahşap sanatını devam ettiren Anadolu Selçuklularında, Orta Asya'dakinden farklı olarak oyma sanatı; camilerde, cami tavanlarında, rahlelerde, minberlerde kullanılmış ve birçok dini motifler de oyma sanatına konu olmaya başlamıştır. Bu doğrultuda Kaşgarlı Mahmut, *Divan-ı Lügat' it-Türk* adlı eserinde ahşap kapılarla ilgili terimlerden sıkça bahsetmiştir.

Böylelikle ahşap sanatının Türk kültüründe kendine yer edinmesi çok uzun bir döneme yayılmış, zamanla çeşitli materyallerle de zenginleştirilip, kendi içinde belli türlere ayrılmıştır. Kültürel zenginliğin artmasıyla birlikte ahşap oymacılığında kullanılan teknikler ve bu tekniklerin süslediği

EN

Central Asia, it has given life to prominent works of Turkish art of decoration.

This unique handicraft that has survived from ancient periods to our day, sometimes on an object sometimes individually, has become a cultural element. It is evident that wood was processed by Turks before common era when the animal figures on the sarcophagi built by separating tree trunks, and use of small wooden pieces together with leather on horse harnesses as decorations, are observed.

In Anatolian Seljuk who continued art of wood with Turkish migration to Anatolia, carved wood was featured in mosques, mosque ceilings, lecterns, and minbars which was uncommon in Central Asia, and religious motifs became subjects of carving. Accordingly, Kaşgarlı Mahmut frequently mentioned the terms related to wooden doors in his

Although practised primarily due to aesthetic concerns, carving is an important art that should be promoted and survived.

TR

mimari yelpaze de epey genişleyerek özellikle İç Anadolu'da ahşaptan yapılmış camiler ve onların iç süslemeleri, oyma sanatının inceliği hakkında bilgi verir. Ahşaptan inşa edilen ve iç dekorunda da bu malzemeye rastlanan Sivrihisar Ulu Cami, Ankara Arslanhane Cami, Beyşehir Eşrefoğlu Camii ahşap camilerin en güzel örnekleri arasında sayılabilir. Ahşap oymacılığında kullanılan teknikler oyma, kakma, boyama, çatma (kündekâri) ve çakma (kâfisi işi) gibi türlerdir. Bunları birbirinden ayıran özellik ahşabın ne kadar derinlikle hangi tarzla

EN

book *Divan-ı Lügat'it-Türk*.

This way, art of wood carving gained a place for itself in Turkish culture over an extended period of time, which was enriched with various materials and branched in itself. As cultural wealth grew, wood carving techniques and the range of architecture decorated by these techniques increased considerably. The finesse of wood carving can be observed particularly on wooden mosques built in Central Anatolia and in their interior decorations. Sivrihisar Ulu Mosque, Ankara Arslanhane Mosque, and Beyşehir Eşrefoğlu Mosque, built from wood and with interiors decorated with wood, are among the finest examples of wooden mosques.

Some techniques used in wood carving are carving, inlaying, painting, assembly (kündekâri) and nailing (kâfisi work). What distinguishes these is the depth and style of carving. It is possible to say that assembly is the most difficult technique. Some of the most preferred types of trees for wood carving are rose, ebony, cedar, walnut, apple and pine.

In addition, we can say that this handicraft lived its golden age in the Ottoman State because the finest examples date back to this period. By surviving the legacy of Seljuk and adding different materials to it, the Ottoman produced fine works in this field.

In the Ottoman period, carved wood started to decorate walls and window edges, moreover it became an exterior architectural element. Tophane Ahmet the Third Fountain, and Azapkapı fountain represent the fine craftsmanship in wood carving.

THERE SHOULD BE AN INSTITUTE FOR TRADITIONAL ARTS

Mehmet Yasak (Wood Carving Master)

"I inherited wood carving from my father. Although I am a professional financial advisor, I never thought I would work as an advisor my whole life. Wood carving is not a profession one can perform without love. I mainly produce items with an aesthetic dimension in my workshop. Although I love this profession, I must stress that today wood carving shares the same fate with other traditional handicrafts. Such professions are learnt through master-apprentice relationship, and if good masters are not raised, there will be nobody to teach the profession. This is why I believe it is necessary to establish an institute to protect wood carving and other traditional Turkish arts and crafts, to appreciate their value, and to pass these down to future generations. In the light of this idea, I teach wood carving in my own workshop, and I have students from different fields of occupation.

Ahşap oymacılığı, Orta Asya Türkleri tarafından kullanılmaya başlandığından bu yana Türk süsleme sanatının önde gelen eserlerine hayat verdi.

TR

oyulacağı ile ilgilidir. En zahmetli tekniğin künde-kârı olduğunu söylemek de mümkün. Kullanılan ağaç türleri arasından da sıkça tercih edilenler gül ağacı, abanoz, sedir, ceviz, elma, çam ağacıdır. Ayrıca bu el sanatı, altın çağını Osmanlı Devleti zamanında yaşamıştır diyebiliriz çünkü en güzel örneklerine bu dönemde rastlanıyor. Selçuklu'dan aldıkları mirası devam ettirerek, üstüne farklı malzemeler de ekleyen Osmanlı, bu türde harika eserlere imza atmış. Osmanlı döneminde ahşap oymacılığı duvarları ve cam kenarlarını da süslemeye başlamış, bununla da kalmayıp bazı dış mimari unsurlarına da konu olmuş. Tophane Üçüncü Ahmet Çeşmesi, Azapkapı çeşmesi, oymacılık sanatının ince işçilik örneklerini temsil ediyor.

GELENEKSEL SANATLARIN BİR ENSTİTÜSÜ OLMALI

Mehmet Yasak (Oyma Ustası)

“Ahşap oymacılığını babamdan devraldım. Asıl işim mali müşavirlik olsa da bu mesleği ömür boyu yapabileceğimi hiçbir zaman düşünmedim. Zaten oymacılık sevilmeyen işe yapılabilecek bir meslek değil. Ben atölyemde çoğunlukla estetik boyutu olan şeyler üretiyorum. Bu işi yapmayı çok sevsem de belirtmem gerekir ki ahşap oymacılığının günümüzdeki durumu diğer geleneksel el sanatlarından çok da farklı değil. Bu tarz meslekler en iyi usta çıkar ilişkisi ile öğrenildiğinden iyi usta yetişmeyince mesleği öğretecek kimse de olmuyor. Bu sebeple, oymacılık ve diğer geleneksel sanatlarımızın korunması, değerinin anlaşılması ve gelecek nesillere aktarılabilmesi için bir enstitü kurulması gerektiğine inanıyorum. Bu fikir ışığında ben kendi adıma atölyemde oymacılık dersleri veriyorum, çeşitli meslek dallarından öğrencilerim var ancak bizler her ne kadar kendi çapımızda uğraşsak da daha ciddi bir oluşuma gidilmediği sürece bu tarz sanatlar unutulmaya yüz tutar.”

Since wood carving was first practised by Turks in Central Asia, it has given life to prominent works of Turkish art of decoration.

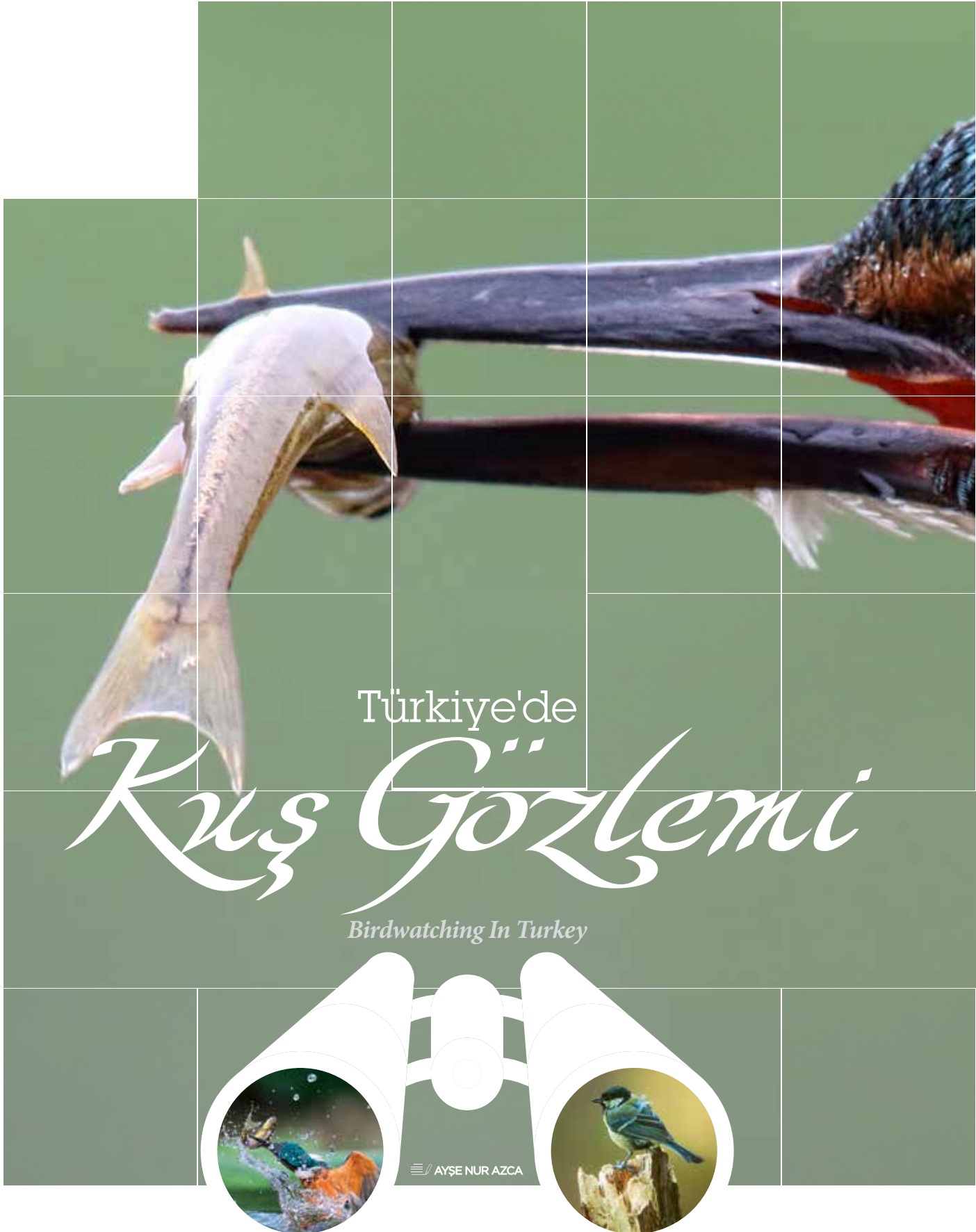
EN

We make our best efforts however such arts will cease to exist if a more serious organization is not established.”

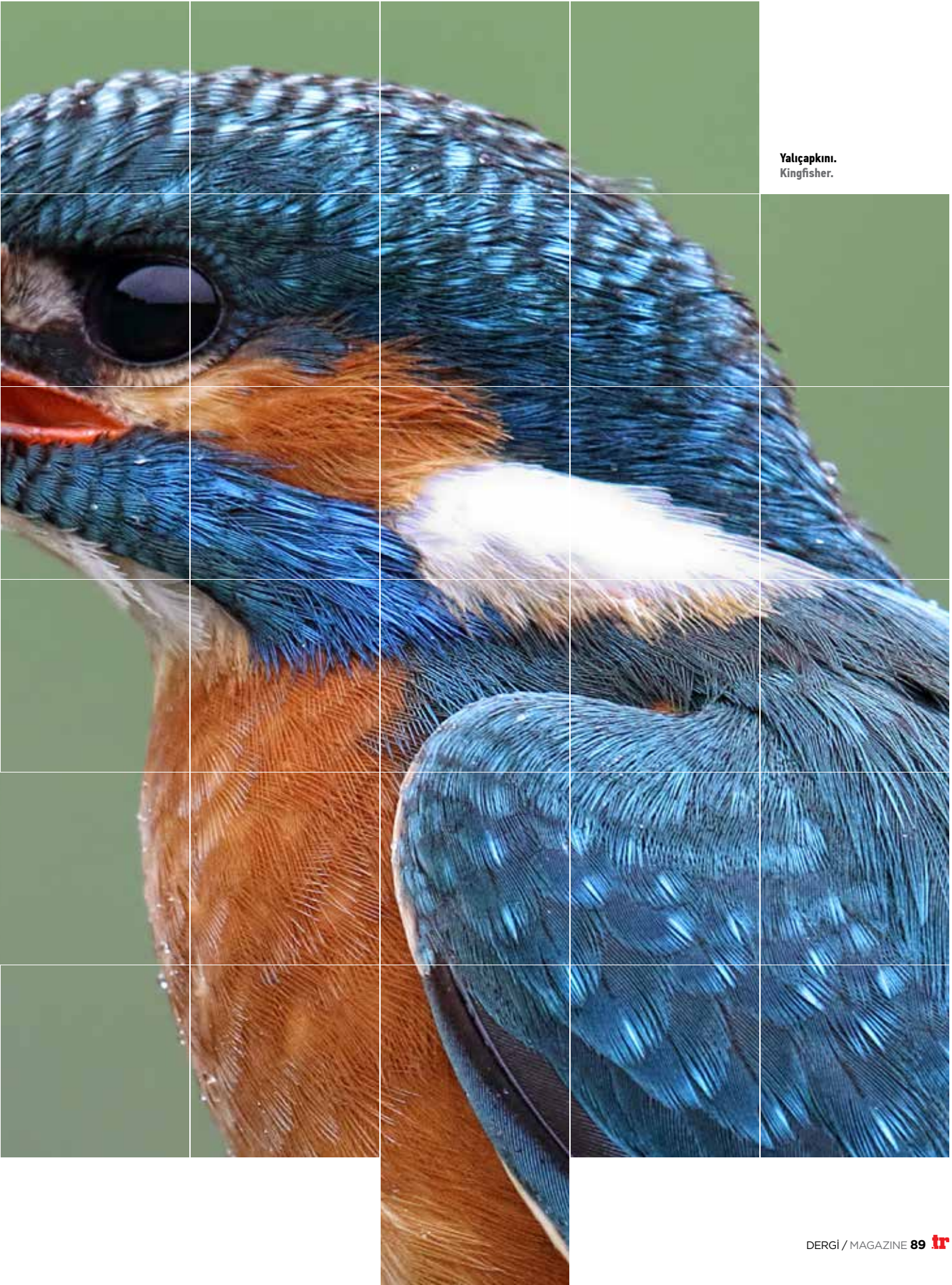

Mehmet Yasak.

Yalıçapkını.
Kingfisher.

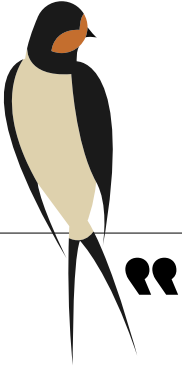

TR

Geçmişten günümüze kadar insanoğlu, olağanüstü çeşitliliği ve doğaya meydan okuyan kanat çırpışlarıyla kuşlardan etkilenmiştir. Binlerce yıldır kuşların göç güzergâhlarında bulunan Anadolu coğrafyası, doğaya kuşgözünden bakan “kuş gözlemciliği”ni de beraberinde getirmiştir. Bir anlamda kuş gözlemciliği, insanoğlu için doğanın gizemlerine aralanan kapı niteliğindedir. Kuş çeşitliliği bakımından çok zengin olan Türkiye’nin barındırdığı kuş türlerinin sayısı, Avrupa’nın tamamında var olan kuş türlerinden daha fazladır. Kuş gözlemi onları gözlemleyip bilgi sahibi olmanın yanı sıra kuşların seslerini kayıt altına almak, fotoğraflarını çekmek ve de çizimlerini yapmak gibi farklı alanları da beraberinde sizlere sunar.

KUŞLARIN ROTALARI

Asırlardır göçmen kuşlar, karalar üzerinde büyük su kütlelerini en dar noktadan geçen rotaları izlerler.

Dünyanın en önemli kuş göç yolları üzerinde yer alan Türkiye, Avrupa’nın tamamındaki kuş çeşidinden daha fazla türe ev sahipliği yapıyor. İşte Türkiye’de kuş gözleminin püf noktaları.

EN

From past to present, people have been fascinated with birds, their extraordinary diversity and their wing flapping that defies nature. Anatolian lands being on migration routes of birds for thousands of years, brought along “birdwatching” which is viewing the nature through a bird’s eye. Birdwatching is, in a sense, a door opening to the mysteries of nature for mankind. The number of aviary species in Turkey, rich in bird diversity, exceeds the number of species in entire Europe. In addition to observing and studying the birds, birdwatching presents various activities like recording sounds of birds, taking bird photographs and making bird drawings.

BIRDS’ ROUTES

For centuries, migratory birds have followed routes over lands, passing massive water bodies through narrowest points. The shortest land connection on migration route determined by birds, is in Turkey. Migratory birds that have to cross the sea, prefer the narrowest points such as the Bosphorus and

Flamingo.

EN

Dardanelles Strait. They use lower passages as Arhavi, Borçka-Artvin and Belen-Hatay as they fly over high mountains.

HOW TO WATCH BIRDS?

It will be enough to observe your immediate vicinity to begin birdwatching, an activity that everyone can easily do. You can begin by observing sparrows, pigeons and Istanbul's long-time guards seagulls, examine how they flap their wings defying the nature. When you go to woodlands, you may come across finch and parus among the branches. Wild geese and ducks greet you on the banks of lakes and creeks. You may get involved in this activity in autumn by observing storks concentrated around Marmara Sea, Büyükçekmece, and Küçükçekmece. There are some rules that must be followed during birdwatching, as is the case with many activities. The first is not disturbing the birds. At the same time, people must not enter nesting areas and bird eggs should not be harmed.

On world's major migration routes, the number of avian species in Turkey exceeds the number of species in entire Europe. Here are tips for birdwatching in Turkey.

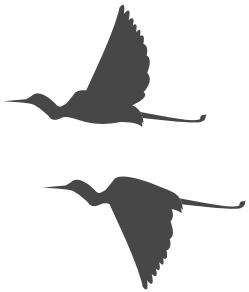
”

TR

Kuşların belirlediği göç yolunda en kısa karasal bağlantı Türkiye'den geçer. Denizi geçmek zorunda olan göçmen kuşlar ise Boğaziçi, Çanakkale Boğazı gibi en dar noktaları tercih ederler. Yüksek dağlar üzerinde süzülürken de Arhavi ve Borçka-Artvin ve Belen-Hatay gibi daha alçak olan geçitleri kullanırlar.

GÖZLEM NASIL YAPILIR?

Herkesin kolayca yapabileceği bir etkinlik olan kuş gözlemi için başlangıç aşamasında yakın çevrenizi gözlemlemeniz yeterli olacaktır. Serçeleri, güvercinleri ve İstanbul'un kadim bekçileri martıları gözlemlemeye başlayabilir, doğaya karşı kanat çırpışlarını inceleyebilirsiniz. Ağaçlık bir alana gittiğinizde ise dalların arasından ispinoz ve baştankaralar ile karşılaşabilirsiniz. Göl ve dere kenarlarında sizi sakarmekeler ve ördekler selamlayacaktır. Sonbaharda Marmara Denizi, Büyükçekmece, Küçükçekmece'de yoğunlaşan leylekleri gözlemlemeye başlayarak bu etkinliğe dâhil olabilirsiniz. Birçok aktivitede olduğu gibi kuş

Saka.
Goldfinch.

TR

gözlemi sırasında da uyulması gereken bazı kurallar var. Bunların başında kuşları rahatsız etmemek gelir. Aynı zamanda onların yuva yaptıkları alanlara girilmemeli ve yumurtalarına zarar verilmemelidir.

NEREDE YAPILMALI?

- * Marmara Bölgesi'nde: Meriç Havzası, İğneada Ormanları; Manyas, Uluabat ve İznik Gölleri.
- * Karadeniz Bölgesi'nde: Kızılırmak Deltası, Kelkit Vadisi, Sarıkum Çölü; Doğu Karadeniz ve Ilgaz Dağları.
- * Ege Bölgesi'nde: Gediz ve Büyük Menderes Deltaları; Marmara ve Bafa Gölleri.
- * Akdeniz Bölgesi'nde: Seyhan, Ceyhan ve Göksu Deltaları; Amanos, Bolkar ve Beydağları; Tuzla Gölü, Yumurtalık Lagünü.
- * İç Anadolu Bölgesi'nde: Tuz, Akşehir, Eber, Kula, Seyfe, Sultanasazlığı ve Palas Gölleri.
- * Doğu Anadolu Bölgesi'nde: Munzur Dağları; Bulanık ve Malazgirt Ovası ile Arın, Erçek ve Haçlı Gölleri.
- * Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde: Güney Fırat Vadisi ve Birecik Bozkırları.

EN

WHERE TO BIRDWATCH?

- * In Marmara Region: Meriç Basin, İğneada Forests; Manyas, Uluabat and İznik Lakes.
- * In Black Sea Region: Kızılırmak Delta, Kelkit Valley, Sarikum Desert; Eastern Black Sea and Ilgaz Mountains.
- * In Aegean Region: Gediz and Büyük Menderes Deltas; Marmara and Bafa Lakes.
- * In Mediterranean Region: Seyhan, Ceyhan and Göksu Deltas; Amanos, Bolkar and Bey Mountains; Tuzla Lake, Yumurtalık Lagoon.
- * In Central Anatolia Region: Salt, Akşehir, Eber, Kula, Seyfe, Sultanasazlığı and Palas Lakes.
- * In Eastern Anatolia Region: Munzur Mountains; Bulanık and Malazgirt Plain and Arın, Erçek and Haçlı Lakes.
- * In South-eastern Anatolia Region: Southern Euphrates Valley and Birecik Steppe.

GÖÇMEN KUŞLARA DİNLENME TESİSİ

Sonbahar ve ilkbahar aylarında milyonlarca kuş İstanbul üzerinden geçerek göçlerini tamamlıyor. Bu nedenle göç dönemlerinde elektrik hatlarında arızalar meydana gelebiliyor. İstanbul'a elektrik dağıtan BEDAŞ, arızaları önlemek ve kuşları korumak adına önemli bir projeyi hayata geçiriyor. Kurum, Kuş Dinlenme Platformu Projesi ile elektrik tellerinde dinlenen kuşların duraklamasını önlemeyi hedefliyor.

GEREKLİ MALZEMELER REQUIRED MATERIALS

Dürbün

Binoculars

İyi bir kuş gözlemi için 8x40 dürbünler tercih edilebilir. Böylece gözlem sırasında hem yeterince yakını hem de uzağı görebilirsiniz.

8x40 binoculars can be preferred for proper birdwatching. This way, you can see both close enough and far away during observation.

Saha teleskobu

Field Telescope

Oküler, teleskoplarda gözün yaklaştığı yere verilen isimdir ve oküleri 20-60 zoomlama niteliği olanları seçmek, daha net görmeyi sağlayacaktır.

Teleskobu daha rahat kullanmak için üçayak (tripot) almanızda fayda var. *Ocular is the name given to the eyepiece on a telescope, and choosing ones with 20-60 zoom, will provide you with a clearer vision. Using a tripod is beneficial to use the telescope more comfortably.*

Not defteri

Notebook

Kuş gözlemciliğinin belki en önemli kısmı not almaktır. Gözlemin yapıldığı tarih, saat, alanın adı, hava durumu not edilmelidir. Ayrıca kuş türlerinin bulunduğu bir rehber kitap almakta fayda var.

Perhaps the most important part of birdwatching is taking notes. The date, time, the name of the area, and weather should be noted. It is also useful to get a guidebook on bird species.

A STOPOVER FOR MIGRATING BIRDS

In autumn and spring, millions of birds complete their migration flying over Istanbul. Accidents can occur in power lines during migration periods due to this. BEDAŞ that distributes electricity to Istanbul, realized a crucial project to prevent accidents and protect birds. The organization aims to prevent birds that rest on electric wires, from getting injured with the Bird Resting Platform Project.

TÜRKÇE YAZ OKULU TÜRKİYE'NİN DÖRT BİR YANINDA TURKISH SUMMER SCHOOL ALL ACROSS TURKEY

YUNUS EMRE
ENSTİTÜSÜ
Türkçe Yaz Okulu
2017

TURKISH
AIRLINES

TURKCELL

HALKBANK

VakıfBank

T.C. CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI

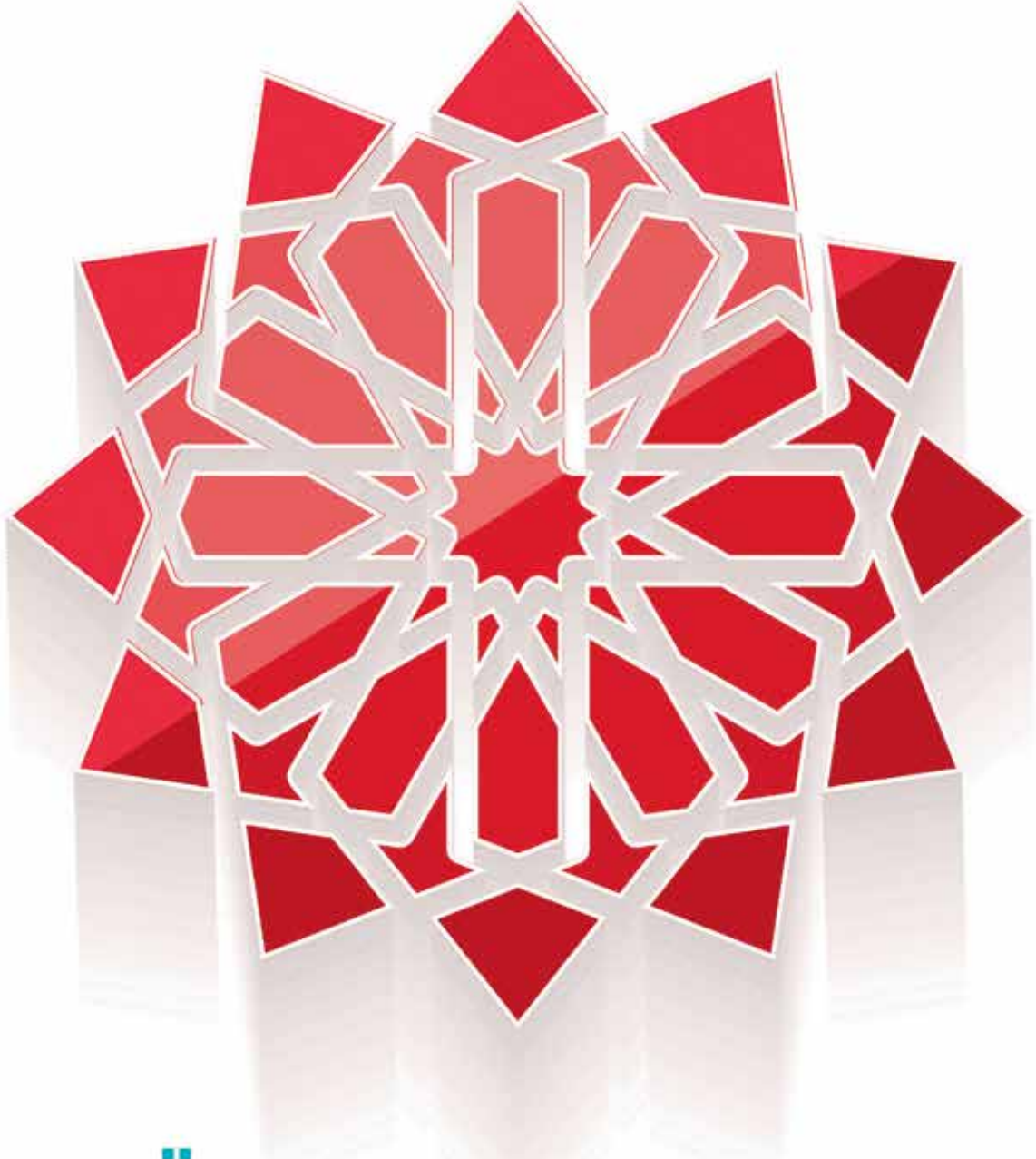

Ziraat Bankası

*Discover
the world
with Turkish*

Türkçenin Sesi Radyosu
at turkceninsesi.yee.org.tr
Turkish all around the world!

60 ÜLKEDE 138 MERKEZDE

In 60 Countries 138 Centers